

L'Emm. i Rvm. Sr. Cardenal Arquebisbe de Tarragona i els Excm. i Il·lms. Srs. Bisbes de Barcelona, Lleida i Vich, s'han dignat concedir les indulgències en la forma acostumada.

Sabadell, agost de 1922

per a bodes i bateigs. Antiga Casa
BARGUES. Sant Pau, 38.

Braços i cames artificials, els més perfeccionats que s'han produït d'enguà de la guerra europea. Automàtics, impermeables, models del gran especialista francès A. CLAVERIE, de París. Magnífic catàleg il·lustrat. Envieu avui mateix el vostre nom i adreça ben clarament llegible al **Agència Cabrian**. Llíria. 26, Barcelona, i el rebreu completament de franc i amb absoluta reserva.

Un súbdit francès va denunciar que

Efectes de la calor.

Fou auxiliada a la casa de socors del carrer de Barbařà Natàlia Francesc Ballús, de 36 anys, la qual presentava senyals i contusions per tot el cos causades al carrer de Carrietes per haver-li donat alguns cops de

puny la venedora de verdura i fruites Vicenta Gimeno Vea.

El motiu de la baralla fou que la Francisca havia comprat a la Gimeno una lliure de raim i després l'hi ha tornat perquè no li agradava, originant-se d'això un gros escàndol i després els cops de puny esmentats.

— Al passatge Bernardí varen penyar també, produint un escàndol fenomenal (segons diu el comunicat) Maria Martínez Vivanco, de 61 anys, i Isidra López Martínez, de 35 anys, i Rafael Campos Ventura. Totes tres es trobaven al safareix, i per discrepàncies les varen empendre a bufetades, sortint-ne totes tres amb lesions de les quals no es varen voler curar al dispensari perquè amb la calor que tenien no es sentien del mal.

Cristalleries J. Llorens, R. Flor, 30

El mossos de la vaqueria del número 171 del carrer del Consell de Cent, Manuel Espuñes Guardia, de 20 anys, va tenir disputes amb un fill del propietari anomenat Josep Albert, causant-li aquest algunes contusions dels cops que va donar-li.

- MAGATZEM

es desitja en lloc cèntric, d'una capacitat mitjana de superfície. Escritura amb detalls: preus a P. S., número 180. LA VEU DE CATALUNYA.

S'ha reunit la Junta extraordinària de la premsa de Barcelona, composta pels directors dels diaris locals i la Directiva de l'Associació de la Premsa Diària, per a parlar del procés de què ha estat víctima el senyor Valenti i Camp, presentant-se alguns acords relatius a l'esmentat procés.

— Banyera, Escalfador i Lavabo, 425 pessetes. Quartet de bany en gres i porcellana (Taylors). Lacomma Germans, Passeig Sant Joan, 44.

Si la vaga de Correus no tingués derivacions, el dissabte pròxim sortirà cap a Sant Sebastià, amb l'objecte de recollir la seva filla, el senyor Martínez Anido.

El governador de Barcelona no romandrà més que quatre dies a la capital donostiarra.

- Sangrà Pelayo, 11 Banyeres

Probablement avui tornarà dels banyes de Tíerres el general Arle-gui.

Ha estat ascendit a coronel el que fins ara venia essent segon cap del cos de seguretat, don Vicens Tomás Tizol.

Després d'haver reconegut dimaris a la matxada, els metges que atenen el senyor Luengo, la ferida que per un accident es va ocasionar, s'ha curat l'apòsit, valent-se que aquesta començava ja a cicatritzar-se.

La Cooperativa de periodistes per a la construcció de cases barates ha pres diversos acords encaminats a la reorganització de les oficines i del servei tècnic de l'expressada entitat.

Atropella.

Al carrer del Clot un automòbil va atropellar el noi Eduard Granero Sicart, de 8 anys, que viu al núm. 40 de l'esmentat carrer. Fou curat al dispensari, certificant el metge que presentava fractura de la línia es-querre.

El xofer va fugir precipitadament. — També un automòbil va atropellar a la plaça de la Universitat a Marçal Martínez Hernández, de 22 anys, d'ofici mecànic, causant-li ferides a la mà dreta, essent curat al dispensari del carrer de Sepúlveda.

Fins a fi de mes estarà oberta a la Secretaria de l'Escola Normal de Mestres de Barcelona, tota els dies de treball, d'onze a dos quarts d'una, la matrícula per als alumnes que desitgin donar validesa acadèmica als exàmens extraordinaris del present curs a l'ura estudiada fets per ensenyament no oficial.

Els drets que hauran de satisfer, són els següents: 25 pessetes en concepte de matrícula, i 5 per drets d'examen, en paper de pagaments a l'Estat, per grup d'assignatures, o en part.

Ha estat cursat el següent telegrama:

— Director general de Seguretat. — Madrid. — Societat Protectora d'animals i plantes de Catalunya coincideix amb el criteri de que no han de transitar els gossos sense morrió, però protesta energèticament de l'absurd sis-

tema d'empaitar a cops de sabre pels carrers els animals, el qual fet, davant les nacions civilitzades, posaria a Espanya per dessota el nivell moral i la cultura de les cabiles rifenyes. Pre- guem que per decorum civitatis es revo- qui l'ordinació. Exposició demostrant conceptes, anirà per correu quan es pugui. — President, Ysart Bula, se- cretari, Josep Rovira.

Vida religiosa

Avui, Sant Bartomeu, apòstol, i Santa Àurea, verge. — Demà, Sant Lluís, rei de França; Genís, màrtir, i Santa Patrici.

Quaranta hores: Avui, al Temple expiatori de la Sagrada Família (El-xampla). Hores d'exposició: De dos quarts de sis del matí a les set de la tarda. — Demà, al mateix temple.

La missa d'avui, Sant Bartomeu, color vermell. — La de demà, Sant Lluís, color blanc.

Cort de Maria: Avui, Nostra Dona del Remei, a Sant Jaume. — Demà, Nostra Dona de Betlem, a la seva esglé- sia.

Adoració nocturna: Avui, Torn del Santíssim Corpus Christi.

Vetlles en Sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, Torn de Nostra Dona de la Mercè, a la seva capella, Escor- rial, 155 (Gràcia). — Demà, Torn de la Nativitat del Senyor, a la mateixa capella.

— L'Associació de Mercers al detall celebrà el vinent diumenge, a les deu del matí, a la R. Capella del Pa- lau (Ataul, 4), un solemne Ofici, cantat per la capella del mestre Més i Serracant, en honor del gloriós pa- tró dels mercers Sant Julià, en el qual predicà el reverend P. Ilde- fons Roca, S. J.

La missa per als socis morts durant l'any, se celebrà el dia 29, a dos quarts de deu, a la mateixa esglé- sia.

De Societat

A l'Hotel Prudenci de Castellter- sol se celebra el diumenge la festa onomàstica del seu amo don Albert Ribó, el qual obsequia els seus ho- tes amb un esmorzar, en el qual post- de manifest una vegada més la seva mestria i bon gust tan acreditats.

A la nit organitzaren els estu- jants de l'hotel un ball a la terrassa d'a- quet, prèviament ornada amb flors i fulles. Les senyoretes vestien vi- toses i riquíssimes mantons i els jo- ves disfresses originals.

En els intervals dels balls, la se- nyora Maria Rabasa de Samó can- ta «La Bohème» i el «Vals de Pri- mavera», acompanyada pel mestre Daniel, que després executa amb la seva habitual mestria «Capricho es- pañol» i el «Pas doble dels caçadors», de les quals és autor. A mitja nit els assistents foren obsequiats amb un «Juche». En el ball de ramells es sub- hastaren totes, el producte íntegre de les quals, de pessetes 550.40, es do- nà íntegrament a la Junta de Beneficè- cia de Castellterçol.

Hi assistiren les següents famílies: Sedó, Cazorro, Bigorra, Teixidó, Ar- manguà, Oller, Prat de la Riba, Gar- cia, Pla, Sala, Valerià del Valle, Llo- monzon, Rovira, marquesa vidua Ar- riago, Margarida Deschamps, Josep Rafel, Viladecans, Cels Casella, Jo- seph Tons, Josep Cuspinera, Gomis, Cercós, Samó, Bañoles, Daniel, Mi- rallbes, Simont, Basté, Danna, Grau Gispert, Buxadé, Vidua Payés, Vidua Vila, Riera, Mestres, Vidua Escri- bà, Codina, Lluís Daudí, Lluís Arie- na, Josep Balaguer, Miquel Horta i al- tres que sentim no recordar.

A altes hores de la matinalada es re- tiraren festejadors i festejats alta- ment satisfets per l'èxit de la festa en la qual no mancaren bellesa fe- menina, rialles i alegria.

Passa uns quants dies a la finca dels senyors Rustipol (N'Albert), la formosa senyoreta Dolores Masoni.

A la Torre Blanca, de Sant Feliu del Llobregat, oferí la comtessa d'Alou- bierre un esmorzar a algunes perso- nes de la seva institució, entre les quals hi havia la marquesa de Beni- cavió, marquesa de Sentmenat, du- quessa de Santàngelo, la marquesa vidua de Marvals, la qual es troba aïllada una temporada amb la se- va mare, i senyoreta Sara Benicavió, el capità general, marquès d'Este- lla, el marquès de Sentmenat, mar- quès de Ciutadella, baró d'Eroles, En

Josep Antonio i En Miquel Primo de Rivera, En Lluís Fabra Sentmenat i En Ramon Vilanova Rosell.

Passaren uns quants dies a Montca- da, amb llurs pares, els senyors de Saguer (Leopold), i els comtes de Munier.

Marxa en automòbil, a Sant Joan de Lutz, En Felip Bertran Guell. Marxen cap a Bilbao, els ducs de Santàngelo.

Passa uns quants dies a la posse- ssió de Ramon del Comte del Valle Ma- rías, i els seus germans, senyors d'Oris- la de Cortada, la senyoreta Maria An- tonia de Vilallonga.

Es troba a Sant Sebastià, En Pere Casas Abarrà.

Es troba restablert de la seva lleu- gera malaltia, En Frederic Bernades.

Ha destilurat un robust nen, amb tots felicitat, la filla política del di- putat de la Mancomunitat, En Ro- send Pich.

Mare i filla es troben en excel·lent estat.

FIVE

I Exposició del moble i decoració d'interiors

Amb etapes preparatòries de ta- gran Exposició Internacional d'In- dústries Elèctriques i General Espa- nyola que s'celebrarà la ciutat de Bar- celona, l'any 1929, s'estan organit- zant una sèrie de certàmens mono- gràfics d'indústries especialitzades, al qual es projecta donar tot el real- cement que requereixen la magni- tud del pla elaborat i el grau d'a- veng assolit per la producció tècnica a Espanya durant les últimes anys.

El primer d'aquesta certàmens se- rà l'anomenat Exposició Internacio- nal del Moble i Decoració d'Interiors, que tindrà lloc el vinent mes de maig, i la finalitat de la qual consistirà principalment a donar a conèixer els autèntics historis i el patri- moni artístic d'aquest ordre que existeix a Espanya; una visió com- pleta dels diversos estils a través de les èpoques i una perspectiva de co que fa referència a organització i embelliment de l'estatge en els as- pectes artístic, econòmic i social, et- cetera.

Aquesta manifestació artística i in- dustrial, sota la presidència del Rei i l'alt patronat de l'Ajuntament de la ciutat, s'instal·larà en el superb Parc de Montjuich, en els Palaus d'Art Modern i Industrial, que com- prenen una superfície de 28.000 me- tres.

Anex a aquest certamen s'orga- nitzarà un Concurs Internacional de Mobiliari i Decoració de la Casa Hu- mil, en el qual s'adjudicaran pre- mios per valor de 25.000 pessetes, als projectes d'habitatge modesta que a més bon preu reuneixin millors con- dicions d'art, consistència, higiene i comoditat.

Així mateix s'anuncien diverses ac- tes culturals i festes per als dies que duri l'Exposició.

Per a informacions i builletsins d'inscripció cal adreçar-se a les ofi- cines de l'Exposició Internacional del Moble i Decoració d'Interiors, carrer de Lleyda, Barcelona.

A jutjar pels propòsits de què està animada la Junta organitzadora, aquest certamen serà d'excel·lència importància, i pot contribuir a im- pulsar la nostra bella metròpoli pel camí de prosperitat que ve se- guint.

Dels afores

Horta - Santa Eulàlia Sant Andreu

En el teatre Odeon vénen actuant-hi companyies de fama valent-se el local sempre curull.

Darrerament la Vela i en Sagri- Barba han interpretat «El pájaro azul», «El guitarrico» i «Molinos de viento», amb èxit.

— La Central i el Recreus també omplen els locals donant films de marques notables.

— Segueixen molt avençats els tre- balls dels Jocs Florals del Casal Ca- tòlic, i es publicarà el Cartell dinstre pocs dies.

Ha sortit el portavieu del Casal, que és fortíssim.

— El tercer número de «Flamell», or- gue dels Pomells, també porta tre- balls discrets de veres.

— Tornarà a aparèixer dintre poc un nou periòdic d'Horta i Santa Eulàlia. — Les festes del Guinardó s'han vist sumadíssimes especialment l'enve- lai que ha estat esplèndid, regnant- hi força alegria.

— La Comissió dels Jocs Florals de Santa Eulàlia, està sumament satis- feta de l'èxit de la festa, i l'any vinent tornarà a celebrar-se amb la mateixa pompositat i riquesa de pre- miu.

— L'any vinent a Horta també hi tindrà la Festa de la Poesia en un dels locals més escaients, cosa que no li ha pogut ésser engany per la penúria del temps.

— El primer equip d'Horta jugarà el diumenge pròxim un partit de fú- tbol amb el de l'Atlètic Club LA VEU DE CATALUNYA al camp de l'Estadi Català, guanyant-hi cedit pels senyors Comissaris de l'Exposició.

— La revista «L'Estel», publicarà un número dedicat al seu director amb motiu d'allunyar-se de Catalunya din- tre poc.

— Són molts els carrers on han ce- lebrat les festes íntimes i danses, ha- vent-se vist entitats.

— El Foment Sardanístic treballa in- cansablement donant audicions en to- ta la barriada obrera, veient-se arreu animadíssimes.

— A l'Aleu de Sant Lluís s'hi re- presentà «Don Gonzalo o l'orgull del gac», amb acurada interpretació per tots els elements que l'integren.

— Els veïns de Santa Eulàlia vo- len sol·licitar que la Banda Munici- pal doni un concert públic, per ésser l'única barriada barcelonina que des de llur reorganització està orfe d'òr-la.

— L'instància anirà signada per to- tes les entitats, autoritats i persones conegudes de la barriada.

— La copa oferta pel conegut indus- trial En Joan Santamaría, fou gua- nyada per l'Avenç i està exposada a l'establiment del ferm catalanista senyor Esplugas.

— La festa que en benefici dels po- bres de Sant Andreu organitza l'em- presa de l'Odeon amb la cooperació de totes les entitats públiques cul- turals i artístiques de Sant Andreu, promet revelar solemnitat, prenent-hi part coneguts artistes i aficionats de la barriada. En parlaré.

— Són elogiadíssimes les caricatu- res que publica el Jove Sufí, qui ca- da dia va obtenint simpaties en tot Sant Andreu.

Els chors d'En Clavé a París

Durant la setmana del 24 de se- tembre al primer d'octubre realitzarà una excursió a París l'Associació Euterpe dels Chors d'En Clavé.

Sortirà l'expedició de Barcelona el diumenge dia 24 de setembre, arri- bant a París el dilluns, dia 25, al matí.

A París hi haurà disposats auto- buses per a acompanyar els expedi- cionaris als respectius hotels prèvi- ament assenyalats; durant la setmana i cada un dels dies d'estada a París, en autobusos seran transportats els expedicionaris a visitar el més nota- ble de París.

Hi haurà un dia per a visitar Ver- sailles, on funcionaran els sortidors. Durant l'estada a París s'organit- zaran alguns actes oficials, que de- signarà un Comitè d'honor, compost de personalitats de la política fran- cesa.

Es donarà una recepció oficial a l'Hotel de Ville, en honor de les au- toritats i premsa que vagin amb els expedicionaris.

L'acte primordial d'aquesta excu- rsió és portar una corona amb senti- da dedicatòria, per a ésser disposi- da al Pantó del soldat desconegut.

Un altre dels projectes serà un concert a benefici dels mutilats de la guerra al Trocadér, l'indret de més capacitat i importància de Pa- rís.

Al seu degut temps, i amb l'antella- ció necessària, serà repartida a cada expedicionari una tarja d'identitat i unes instruccions de viatge, acompanyades del respectiu pla de París, on no hi falta el més petit detall.

En la quantitat de 200 pessetes hi van compreses les despeses de ferro- carrils (sense obció a menjar durant el viatge), dormir, desdijuni de ca- fé amb llet, dinar i sopar, sense dret a suplement i transport en au- tobusos per a visites col·lectives per agrupacions, així com a l'arribada i sortida de l'estació de París.

Obituari

ENTERRAMENTS

En Manuel Misa i Rosés, Avui, a les deu. Milla i Fontanals, 31. Pa- ròquia de Sant Joan de Gràcia. Co- mentiri de Les Corts.

FUNERALS

Na Filomena Guerrero i Crespo. Morí el 15 de l'actual a l'edat de 71 anys. Avui, a les deu, funerals a la parròquia de Santa Maria de Ba- dalona.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIO

El jove Francesc Fornà i Musot, Enterat ahir a la tarda.

La senyoreta Maria Pal i Llobet, Enterrada ahir al matí al Cementi Nou.

El nen Ramon Silvestre i Font, Ha mort a l'edat de 13 mesos.

En Maurici Hymidan, No s'avia l'hora del sepell.

Els Pomells de Joventut i l'onze de setembre d'enguany

El directori dels Pomells de Joven- tut de Catalunya ha dirigit a tots els pomells la següent circular:

«Benvolgut senyor president: Propera la data de l'onze de se- tembre, evocadora d'aquell onze de setembre de 1714 de tan trist record per a la nostra Pàtria, el Directori dels Pomells de Joventut de Catalu- nya ha pres l'acord de commemorar- la amb els actes que s'expressen a continuació:

Actes prevís: Primerament i en el bcn 4:7 de què cap Pomellista pu- gui triar el fet històric que es commemora, ni el seu significat, serà bo que, a base de la Història de Catalunya, es doni una lectura o conferència tractant de l'onze de setem- bre de 1714, a la qual seran invi- tats tots els pomellistes del Pomell que vostè presideix, ultra els audi- tors que cregui convenient.

Aquesta lectura o conferència serà oportú donar-la dintre la setmana an- terior a la repetida data.

Actes del dia onze: Al matí, a dos quarts de vuit, i a l'església de Sant Pere de les Puel·les, el Directori, junt amb tots els pomellistes que vulguin honorar-lo amb la seva com- panyia, oïran una missa resada i la intenció dels combatents catalans morts defensant les llibertats de la nostra Pàtria.

Després de celebrada la missa el Directori i les representacions de tots els Pomells de Catalunya anir- an a fer ofrena de llurs pomells de flors i branques de roure i llorer al peu de l'estatut del màrtir de no- tres llibertats, En Rafael Casanova.

Seguidament, tots els pomellistes reunits, entonanran l'Himne dels Po- mells de Joventut al peu de l'estatut.

El Directori agrairà prègonament a tots els pomellistes de la nostra terra la seva presència als esmen- tats piadosos i patriòtics actes.

Observacions. Es prega a tots els Pomells que nomenin una delega- ció per a portar personalment la seva ofrena al peu de l'estatut.

Més que no pas coronas, seran pre- feribles poms de flors o branques de roure i llorer amb llacades si pot ésser amb inscripció. Les cintes se- ran reformades.

Als Pomells que els sia impos- sible d'enviar delegació podran nomenar alguna persona resident a Bar- celona perquè els representi, pro- veint-la a tal fi d'un ofici o llettra que l'acrediti com a delegat.

Que Déu hi doni molta anys de vi- da per a son servei i el de Catalu- nya.

Per A. del D. dels P. de J. de C. — El president, Josep Maria Folch i Torres. — El secretari, Josep Serra i Utrill.

CANVIS DE DIVISIS XEO NO CO- TITZATS OFICIALMENT FACIL- TATS PEL BANC DE CATALUNYA

Portugal	0'42 ptes.	escut
Argentina	2'325 »	peso
Holanda	2'505 »	florí
Suècia	1'715 »	corona
Noruega	1'12 »	»
Txecoslovàquia	22'25 »	100 coronas
Polònia	0'11 »	100 marcs
Romania	5'35 »	100 leis
Hongria	0'00 »	100 coronas

Barcelona, 23 d'agost de 1922.

N C

EL DEL CONSEL

El cap del C

«Pontevedra

entitats amb

no per fasti

conflicte prom

Correus i m

tal motiu la

política.

A aquest tel

nyor Sancha

forma:

Rabo ara

graciosa vivan

arriben a mi

alions anàlogu

recull d'estim

ta'animes a s

meu deure L

Sánchez Guer

ELS NOUS O

El ministre

Arrels periòd

segons notícia

repartiment

Balmases, i

va, Cáceres, C

Ha afeït a

clauit els pon

bleats de Cor

En dir això

tenia a la ma

estores, men

an a un, deia

«Aqui n'hi

auditor del C

gar a un engi

francès i aler

ginyer de m

egies, altre

ment, altre

agronom, al

advocat, al

diplomata, al

idiomes, al

fin a Lleiria

i l'Exèrcit.

El nou nou

factor definit

—Els feliçs

mentaments fi

—Es clar q

res a redact

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrams i conferències de LA VEU)

Els oficials de Correus acorden tornar al treball

ELS PRESIDENTS

EL CONSELL I DEL CONGRES

Madrid, 23, 2 tarda.
El cap del Govern ha rebut avui el primer telegrama del president del Congrés.

Pontevedra. — Totes les persones situades amb les quals he tingut ocasió de parlar, expressen llur satisfacció per l'actitud del Govern en el darrer moment dels últims dies de l'any i més grat reaccionar amb el motiu la seva adhesió personal política.

A aquest telegrama contesta el senyor Sánchez Guerra en aquesta forma:

Rebo ara el teu telegrama. L'he llegit vivament. Per mi condueixen a mi manifestacions d'opinió anàlogues a la que de vosaltres col·loca d'estimul. Les seves paraules animen a seguir complint amb el meu deure. Li transmet una abraçada, inalterable Guerra.

EL NOU OFICIALS DE CORREUS

El ministre de la Governació, en reunió amb els periodistes, ha manifestat que les notícies estaven normalitzades el partiment de correspondència a Espanya, Burgos, Badajoz, Huelva, Caceres, Orense i Oca.

Ha afegit que estaven signats des d'ahir els nomenaments de nou oficials de Correus.

En dir això, el senyor Pineda, qui n'ha a la mà diversos nomenaments, mentre s'ha anat revisant a un dels seus reporters:

—Aquí hi ha un per a un tinent d'ajut del Cos Jurídic Militar, altre per a un enginyer de monts que sap anglès i alemany, altre per a un enginyer de mines que parla francès i anglès, altres per a enginyers de monts, altre de camins, altre de monts, altre de monts, altre enginyer agrònom, altre enginyer agrònom i advocat, altre enginyer de monts amb homes, altre doctor en Medicina amb homes, altres llicenciats en Filosofia i Lletres i mestres i individus de l'exercit.

—Els nomenaments es fan amb caràcter definitiu.

—Es facilitaran les llistes dels nomenaments fets?

—Es clar que caldrà esperar 48 hores a redactar les credencials, com a va fer amb el nomenament d'auxiliars femenins.

LA DIRECCIÓ

DE COMUNICACIONS

El senyor Silveira, en rebre aquest matí els periodistes, ha facilitat els següents informes:

—Els serveis s'intensifiquen.

—Així es despatxaran a Madrid 300 lletres de correspondència i avui n'hi sortiran 400.

—S'han obert les estafetes de distribució amb senyorettes i enginyers. D'ara en endavant, començaran a sortir les correus aeri, portant 150 quilos de correspondència.

De Sevilla a Laredo en portaran 300. Així la Caixa Postal va fer retornar per via de 75.000 pesetes.

No s'han presentat els opositors previstos.

En 24 hores s'han remès 30.000 certificats.

Ha afegit que l'alt personal de correus el formarà amb empleats de diversos ministeris i empleats particulars.

Ha acabat dient que els telegrams es feren ahir 49.300 transmissions.

DECLARACIONS

DE SANCHEZ GUERRA

París, 23. — El corresponent de «Le Petit Parisien» a Madrid sol·licita un informe diari del president del Consell de ministres d'Espanya, senyor Sánchez Guerra, la seva resposta a algunes preguntes formulades per ell sobre la seva opinió en la situació actual d'Espanya.

Interrogat sobre el desenvolupament econòmic d'Espanya, el senyor Sánchez Guerra declara que el partit liberal-conservador es proposa donar impuls al seu desenvolupament, en comptes de la seva política de «grans recortes» i es troba en aquest moment en un període indiscutible de gran progrés.

Afegí Sánchez Guerra que el seu Govern prepara un nou pressupost que serà redactat més cuidadosament que el que regirà l'any vinent en primer lloc la solució al problema financer.

Preguntat sobre la situació d'Espanya al Marroc, digué que el Govern que presideix ha donat instruccions precises per a la implantació d'una política sòbria de protecció en les regions ja pacífiques que permeti als indígenes viure llur pròpia vida i desenvolupar els elements de civilització existents al Marroc.

Respecte a la qüestió de Tànger el senyor Sánchez Guerra manifestà que actualment res resoliria el Govern espanyol.

«Le Petit Parisien» afegí pel seu compte que no creu enganyat-se molt interpretant les intencions del Govern espanyol en la següent forma:

L'opinió espanyola està fatigada dels prolongats i costosos esforços a què està sotmesa a causa del latent conflicte del Marroc. Tot hom creu que s'ha seguit una ruta falsa i seria més prudent consolidar l'acció espanyola en la zona espanyola utilitzant procediments menys «expedients» i menys onerosos.

Per a la majoria dels espanyols Tànger ha d'ésser internacional sense preponderància administrativa de cap de les nacions contractants, o sia França, Anglaterra i Espanya, sent-se patens l'establiment d'un règim municipal apropiat dels avantatges del qual disfrutïn per igual les tres nacions al·ludides. — Haya.

DE LA PRESIDENCIA

El senyor Martí ha manifestat aquesta tarda que el Govern continua rebent ofertes.

L'empresa aèria La Tacaeró ha ofert organitzar un servei internacional, però després de personal i material suficient.

El Centre Hispano-Marroquí organitza el servei de l'Àfrica.

Ha confirmat que s'estan fent els nomenaments del nou personal.

—Cal tenir en compte, per a calmar les impaciències, que a França la vaga dura 23 dies, i a Cuba, 16.

Les dues formen guanyades pel Govern, amb el concurs de l'opinió pública.

El Poder Veng, gràcies a la serenitat i assistència de l'opinió.

LA «GAZETA»

La «Gazeta» publica avui les següents reals ordres relacionades amb el conflicte de Correus:

Una d'elles diu així:

Les circumstàncies anormals creades per la vaga i dissolució del Cos de Correus, han tingut repercussió en la marxa ordinària de les operacions de Duanes, produint retards considerables al comerç, amb el rebut de dades i documents que arriben al seu poder, minuant el creixement i la utilització del qual a les duanes té termini fatal, que una vegada expirat, motiva penalitats pecuniàries als expedidors de les mercaderies.

En presència de tal perturbació és d'evident justícia atenuar, en la mesura del possible, durant algun temps, la severitat de les ordenances de duanes, que exigeixen termini relativament breu per a totes i cada una de les operacions conducentes a l'ordinari despatx i pagament de drets de les mercaderies, aconsellant l'equitat no agravar la difícil situació creada als deutors, aplicant amb tot el seu rigor els preceptes que fomenten l'estabilitat per a temps normals.

L'indole d'aquestes operacions, per altra part, no permet ni exigeix tampoc una prorrata indefinida; i en virtut de les consideracions anteriors, S. M. el Rei (Q. D. G.) s'ha servit disposar que els terminis establerts per les ordenances de Duanes per a la pràctica d'operacions i presentació de documents que s'exigeixen reglamentàriament per al pagament i liquidació dels drets que graven les mercaderies, i el venciment dels quals corresponguin als dies que mil·lencien del 5 del corrent fins a nova ordre es considerin prorrogats en el doble dels establerts en cada cas.

sent-se constar aquesta circumstància en el document corresponent s'han alliberat obliacions.

El dit avantatge no és de caràcter preceptiu, i l'administració podrà deixar d'atorgarlo quan aparegui evident que el retard sofert no fou degut a l'estat anormal dels serveis de Correus.

Deu guardi, etc. — Ruano.

Altra Real Orden d'aquest departament, data 21 del corrent, en la qual s'interessa de manifestar al personal afectat als serveis de Correus són aplicables als funcionaris d'altres departaments als quals s'han confiat els serveis postals durant el període de la seva reorganització i per tancar-se dissolte el cos que els exercia, S. M. el Rei (Q. D. G.) s'ha servit disposar es manifesti a V. E. que les referides despeses poden abonar-se amb caràcter als crèdits indicats, sense que pugui ésser obstacle per a l'abonament que el personal actualment adscrit a les dites funcions pertanyi a altres departaments ministerials.

De Real ordre, etc. — Ruano.

Una altra Real orden, del ministeri de la Governació, diu el següent:

«En compliment del que disposa l'article segon del Real decret de 8 d'agost de 1922, publicat a la «Gazeta» el dia 12, S. M. el Rei (Q. D. G.) s'ha servit disposar que, els individus aprovats en l'última convocatòria del Cos de Correus es presentin, els que tingueren llur residència a Madrid, davant del director general de Correus i Telègraf, i els que la tingueren en les restants provincies, als governadors civils, el dia que aquesta Real orden tingui publicació en la localitat de la residència, o al següent, per a ésser immediatament destinats a ocupar les places que se li assignin en els serveis de Correus.

S'entendrà que perden tot dret els que no fessin la presentació.

Als governadors civils, previa comprovació de la identitat de la persona, i que figura a la llista d'aprovats publicada a la «Gazeta», acreditaran documentalment l'acte de la presentació, feta a la qual expediran un certificat que servirà de justificació provisional d'haver pres possessió del càrrec i funció a qui en refereix.

De Real ordre, etc. — Pineda.

Una altra Real orden del mateix ministeri diu:

«La Real orden de 19 del corrent disposa que en el successiu els serveis d'inspecció i administració de la cartera dependents de l'administració del Correu Central, siguin exercits per funcionaris del cos de carteris i existint el mateix motiu per a adoptar igual resolució respecte de les altres administracions i estafetes on el dit servei existís; S. M. el Rei (Q. D. G.) s'ha servit disposar que l'esmentada Real orden tingui aplicació en tots els altres centres «obscurs» dels serveis de Correus, on els serveis d'inspecció i administració apareixen abans encomanats als oficials del Cos de Correus.

De Real orden, etc. — Pineda.

Finalment, publica la «Gazeta» la següent Real orden relativa al mateix assumpte:

«En compliment del Real decret de 8 d'agost de 1922, publicat en la «Gazeta» del 12, S. M. el Rei (Q. D. G.) s'ha servit disposar que els carteris poden ésser nomenats funcionaris auxiliars de Correus per a les operacions de classificació i distribució de la correspondència.

De Real orden, etc. — Pineda.

COMUNICAT DEL MARROC

Madrid, 23, 4'15 tarda.

En el ministeri de la Guerra han facilitat aquesta tarda el següent comunicat oficial:

«L'Alt Comissari telegrafia al ministeri de la Guerra:

Em comunica el cap de la posició de Mial-Dien que a les 16 h d'ahir fou ferit en la cama esquerra per disparament de canó del Tercer

regiment Francès Eleter, destacat en el blocus de Misericla número 1, el qual des del blocus es dirigia a un grup de legionaris que prop d'allí estaven tallant llenya.

A Draz-el-Asept, al reconèixer una pista el sargent de Talavera Julia Canamero ferí lleument al sargent del dit batalló Josep Badiola. S'instrueixen diligències.

IMPRESSIO SOBRE L'ESTAT DEL CONFLICTE

Madrid, 23, 5'15 tarda.

El dia d'avui en el conflicte de Correus es caracteritza per un moviment de confusió entre els vaguistes, davant la decisió actitud del Govern, de no admetre altra fórmula que la del sometiment a la disciplina.

A jutjar pels rumors de reunions de caps i oficials del Cos de Correus, pot considerarse el dia d'avui com a vertic.

Tots els informes oficials coincideixen que alguna cosa s'ha guanyat en quant a l'absolució reorganització dels serveis, i que la solució definitiva no es veurà sinó reintegrant-se al cos corporativament tots els funcionaris per a posar fi a una situació que tan greus perjudicis està ocasionant al país tot.

Aquesta tarda, un elevat personal de la Governació, que passada l'exaltació del primer moment, molta funció, ara pensen ja serenament sobre la situació actual i acceptaran els ofertes que en tindrà-se el conflicte els proposa el cap del Govern.

NORMALITAT RELATIVA

Avui s'han obert al públic algunes estafetes servides per enginyers civils.

En els buidors de les estafetes es fan els serveis quasi amb normalitat.

PARLA EL DIRECTOR DE COMUNICACIONS

El senyor Silveira ha rebut aquesta tarda els periodistes i els ha dit que havia estat al ministeri de la Governació assabentant al senyor Pineda de la marxa dels serveis.

Ha afegit que avui és possible que es cursi doble nombre de correspondència que ahir.

El nomenament, com ja saben vostres, està sent el ministre de la Governació.

També ha dit que s'havia presentat un oficial vaguista per a posicionar-se del seu càrrec.

En aquest assumpte jo no hi puc fer res: l'únic de fer una llista dels que es presentin i sotmetre-la al Govern.

També s'han presentat quatre dels aprovats sense plaça i un dels nous empleats que es advocat i s'ha posseïent immediatament del seu càrrec.

Se li ha preguntat si veia ja la solució del conflicte i ha dit que ell no veia ara cap solució perquè aquest assumpte havia sortit de la seva àmbit i era al president del Consell i al ministre de la Governació als qui toca resoldre.

ELS CARTERS

A migdia en la cartera de la Central s'ha personat el senyor Silveira essent rebut amb grans aplaudiments.

El director general ha fet us de la paraula explicant la seva gratitud i la del Govern per la conducta observada pel Cos de Carteris.

En nom del Govern ofereixo als carters — ha afegit — la creació del cos auxiliar i el seu oferiment és ja una realitat, puix ha estat publicat en la «Gazeta» d'avui. Igual que s'ha fet amb altres, es farà amb altres justes aspiracions. (Noue aplaudiments.)

El senyor Alonso, cap d'un dels districtes, ha donat les gràcies per les millores concedides.

En advertir la presència al saló del marquès de Valdeiglesias ha donat un visca a la premsa que ha estat contestat per tots els allí concurrents, amb gran entusiasme.

El director de «La Epoca» ha fet us de la paraula. Ha ponderat el patriotisme dels carters servint la nació.

Ha acabat donant un visca a Espanya que fou contestat.

En abandonar el saló el senyor Silveira ha estat novament aplaudit.

ELS OFICIALS DE CORREUS ACORDEN TORNAR AL TREBALL

Des de les quatre de la tarda fins a les cinc, han estat reunits en un dels salons de l'Ateneu, el Comitè de vaga i tots els oficials del Cos de Correus.

S'ha discutit amplemment la situació de la vaga i proposant alguns la tornada al treball.

Per fi, després d'ample discussió s'ha acordat tornar al treball i visitar al senyor Sánchez Guerra demanant-li que al mateix temps que es fa la reintegració a llurs llocs dels empleats del disseny Cos de Correus, s'abolís el decret de dissolució i que no hi hagi represalles.

L'ASSEMBLEA DE FUNCIONARIS POSTALS I L'ACORD DE CESSACIÓ DE LA VAGA

Madrid, 23, 6'15 tarda.

Com hem dit, a dos quarts de cinc de la tarda s'han reunit al saló d'actes de l'Ateneu, en Assemblea, els caps i oficials del Cos de Correus, convocats pel Comitè de vaga.

En aparèixer a la tribuna el Comitè, el públic, a peu dret, ha donat visques a Espanya i al Comitè.

Ha fet la presentació del Comitè el senyor González Olmedilla, soci de l'Ateneu, dient que encara que l'Ateneu, com a ateneu, no s'ha de manifestar, els socis han de donar a conèixer llurs opinions. Aquesta és la casa de la llibertat.

Seguidament ha fet us de la paraula, breument, el senyor Muñoz, del Comitè, aconsellant als reunits que, qualsevol que fossin els acords que s'adoptessin, guardessin la major correcció.

El senyor Fontremou, qui fou president del Comitè de la vaga de 1918, ha explicat d'aquella vaga, i després, parlant de la present, diu que l'actual estat de coses l'han dut les promeses d'uns polítics informals.

Aquest matí — afegí — acompanyat dels senyors Muñoz i Domingo, del Comitè de vaga, ens hem entrevistat amb el cap del Cos de Correus, que estaven reunits en un cafè. Els hem donat compte de la situació del conflicte i els hem indicat que aquesta tarda se celebraria a l'Ateneu una reunió, per a sotmetre a la seva aprovació una proposició important.

Un dels caps ha dit que ells es negaven en absolut a acceptar el comitè d'arbitratge proposat ahir per «El Sol», i que ells recabaven la llibertat individual.

Nosaltres li hem contestat que aquest acord anava contra les famílies dels altres vaguistes.

Crec que seran molts els que no persistiran en llurs propòsits.

Ara se'ns presenta el següent dilema: entrar sense condicions, o sotmetre'ns al Govern. (Aplaudiments.)

El senyor Muñoz, del Comitè, fa us de la paraula, repetint en semblants termes l'entrevista d'aquest matí del Comitè amb els caps de Correus.

Diu que els caps estan molt dividits. Cap oficial ha de tornar al treball de no quedar les coses com estaven.

Les aspiracions que han motivat aquest moviment les deixem ara a un costat, perquè les resolguin el Govern i el Parlament.

Ara he de sotmetre a l'aprovació de l'assemblea la següent proposició:

Reintegrar-se al servei tal com estaven el dia 7, amb els mateixos drets, i encarregar al Govern i al Parlament la resolució de les nostres aspiracions.

Després s'ha parlat de la forma en què s'havia de votar la proposició apareixent diverses tendències.

El senyor Segri diu que el Cos de Correus no pot posar-se en comunicació amb el Govern que els ha enganyat.

El delegat de l'autoritat M. crida l'atenció.

Afegí el senyor Segri que aquesta proposició l'han de pensar molt els caps i oficials de Correus abans de votar-la.

He sentit que el Govern l'accepta en part; però imposa el càstig de 60. Nosaltres, els vots que formem la Junta directiva, ho sacrificuem tot.

Després parla el senyor Fontremou.

La vaga de Correus

INTENSIFICACIO DELS CORREUS
Per a avui s'ha disposat que siguin habilitats tots els trens correus que surten i arriben a aquesta ciutat. A tal fi serà nomenat personal que s'encarregui de l'ambulancia als esmentats trens.

LA FEDERACIO PATRONAL
Durant tot el dimarts, va funcionar activament, a la Federació Patronal de Catalunya, una oficina servida per diversos empleats, destinada a facilitar el millor servei de Correus possible a llurs federats. El dit servei es presta segons les disposicions oficials dictades a l'efecte i d'acord amb les instruccions donades pel governador civil senyor Martínez Anido.

També les Delegacions Patronals de la resta de Catalunya, més afectades encara pel conflicte, ja que l'acció normalitzadora de les autoritats és menys eficaç per manca d'elements, s'han encarregat inclús de la recollida i repartiment de la correspondència que es destina a les poblacions en que radiquen, facilitant al mateix temps la seva ajuda per a normalitzar el servei als pobles propers.

Els treballs efectuats dimarts per aquests organismes (Federació i Delegacions foren molt intensos, puix malgrat el gran nombre de cartes que exigien la seva intervenció, el servei muntat se serví amb tota rapidesa, no quedant per despatxar cap carta.

LA CAMBRA DE COMERÇ

I NAVEGACIO
Dimarts, la Cambra de Comerç i Navegació d'aquesta ciutat va rebre i va cursar, convenientment empaquetades per a les altres Cambres de Comerç, Indústria i Navegació del regne, 5.238 cartes comercials ordinàries, de les quals 1.068 van ésser recollides i remeses a la dita corporació per la Cambra d'Indústria i el Foment del Treball Nacional, contribuint així amb esperit de solidaritat al servei organitzat per l'abans esmentada corporació.

RUMOR DESMENTIT

L'oficial del Govern civil, senyor Satorre, ha manifestat que l'havia visitat una comissió d'interventors de l'Estat per a dir-li que no és cert, com s'ha dit, que els empleats de Correus francesos posin cap dificultat a la frontera per al despatx de la correspondència procedent d'Espanya.

LA UNIO GREMIAL

A la Unió Gremial, Fernando, 30, principal, es rep a les hores d'oficina correspondència amb el franquisme corresponent destinada a les capitals de províncies i a aquelles altres poblacions on hi ha establerta Cambra de Comerç.

Són molts els comerciants i industrials que han utilitzat aquest servei.

LA CAMBRA DE LA INDUSTRIA
La Cambra Oficial de la Indústria ha rebut del president del Consell de ministres el següent telegrama, contestant al que cursa la dita corporació:

«Agraeixo el seu telegrama i la seva actitud, que és la que correspon al qui tingui noció exacta del moment i del deure ciutadà.»

EL DIA D'AHIR
Durant les hores d'aquest matí ha seguit notant-se bastant afluència de públic a les finestres dels diversos negocis d'aquesta Central de Correus.

S'ha disposat que siguin admesos tota classe d'impressos i quedin habilitats tots els serveis que no siguin els de valors. D'aquests últims solament són remesos els que es reben.

SORTIDA DE CORRESPONDENCIA

En el correu de Madrid han estat expedides aquest matí 28 saques de correspondència.

LA CORRESPONDENCIA COMERCIAL
La Cambra de la Indústria va recollir i expedir, el dimarts propiament, 2.800 cartes, tenint disposat el servei per a expedir-ne 10.000, si les circumstàncies ho exigeixen.

La Cambra de Comerç, el mateix dia, va rebre i cursar, convenientment empaquetades, cap a les altres Cambres, 5.238 cartes comercials ordinàries.

EL REINA VICTORIA

Ahí arribà al nostre port, el vapor correu de la Transatlàntica, «Reina Victoria», portant mil saques de correspondència i infinitat de paquets postals.

Amb el fi de descongestionar la correspondència que porta l'esmentat

vaixell, serà portada a la Central i al Govern civil, on es procedirà immediatament a llur classificació.

UN TEXT

No obstant les notícies transmeses pels corresponals de Madrid, els funcionaris vaguistes de Barcelona van rebre ahir a la tarda, un despatx de Madrid concebut en aquests termes: «No, hombre, no hay pánico. Aquí no se ha presentado ni Dios. Que no hagan caso de nada, que ya les daremos circular. — No la hay todavía, pero que no atengan a nada más que a eso.»

LA PREMSA RETRASADA

Al Govern civil es digué que ha terminat la classificació dels paquets de premsa i periòdics solts que amb motiu del conflicte havien quedat detinguts a la Central.

S'ha donat curs als destinats a Catalunya, procedint-se al repartiment dels enviats a la nostra capital.

EL GIR POSTAL

Ahí es presentaren a les oficines del Gir Postal del carrer de Pelayo, alguns funcionaris afectes al Govern civil, amb l'objecte de fer-se càrrec d'aquest servei, i procedir, com més aviat millor, a la seva represa.

ELS ASPIRANTS

El dimarts foren presentades 235 instàncies d'altres tant aspirants a ingressar al nou Cos de Correus. N'han estat signades 154 per a homes, i 71 per a dones.

Ahí continuà la desfilada d'aspirants pel Negociat del Govern civil.

LA CAMBRA DEL LLIBRE

La Cambra Oficial del Llibre prevé als seus associats que hagin d'enviar paquets destinats als Estats Units, Mèxic, Antilles, etc., etc., pel vapor del 25 d'agost «P. de Sarrutegui», que se serveixin dipositar-los al Moll d'Espanya, cobert núm. 6, pregant-los que envii personal per a encarregar-se de l'envàs.

COACCIO I INCIDENTS

L'advocat don Manuel Rovira i Serra ha presentat una denúncia per coaccions, que ha correspost al jutjat del districte de la Concepció.

El denunciat viu en el seu apartament que ahir, prop de les sis de la tarda, es presentaren al seu domicili tres oficials de Correus, preguntant pel fill del senyor Rovira, oficial excedent de l'esmentat cos i oficial tercer de complement del Cos Jurídic Militar, que presta servei actualment en aquesta Administració principal, i com que no era a casa seva, els va rebre el seu pare.

Els visitants van negar-se a donar llur nom i digueren que anaven en representació del Comitè Oficial de Correus i de tots els companys d'Espanya. Tot seguit van presentar un document dirigit al director general de Comunicacions en el qual el dit oficial excedent sol·licitava que se li admetés la renúncia del seu càrrec per a atendre a altres ocupacions.

El pare digué que el seu fill podria o no signar l'esmentada sol·licitud, però que ell li aconsellaria que no la signés, puix dissolt el Cos de Correus i essent el seu fill oficial excedent, com a lletrat i com a pare aniria que havia fet bé audint a prestar servei.

Incidentalment, recordaren els visitants que el senyor Rovira, ultra ésser oficial excedent de Correus, pertanyia al Cos Jurídic Militar.

Aquest matí, al carrer de Fontanel·la, l'oficial senyor Rovira, en dirigit-se de l'Administració de Correus a les oficines del Gir Postal del carrer de Pelayo, en les quals presta servei des d'avui, ha estat insultat per uns desconeguts que li han tirat en cara que, trobant-se en situació d'excedent, s'hagi prestat a substituir als vaguistes de Correus, i que ho hagi fet vestint l'uniforme militar.

L'incident no ha tingut altres conseqüències.

D'ençà que s'efectuà la incautació, es veu servir el sopar d'un Hòtel proper, cada nit, al personal que presta servei a Correus.

El dimarts, després d'haver sopat, se sentiren indisposats tots els que havien menjat dolços.

Per tal d'aclarir el que hi hagi, s'han tramés al Laboratori municipal, per a llur anàlisi, els residus del sopar.

Fills de F. Mas Sardà

20, Rambla del Centre, 20

VALORS — CANVI — CUPONS

1 dia que en vista de la unanimitat de criteri que hi ha, no fa falta votar la proposició i queda aprovada aquesta en el sentit de tornar al treball, mitjançant l'anul·lació del decret de dissolució del Cos de Correus.

L'ACTITUD DEL GOVERN

El cap del Govern ha rebut a última hora de la tarda els periodistes.

Ha dit que no coneixia oficialment l'actat adoptat a l'assemblea de l'Ateneu.

Crec — ha afegit — que és veritat el que vostès em diuen, però jo tinc de manifestar que els Decrets de dissolució i creació del nou Cos de Correus són intangibles; és a dir, que si els funcionaris volen tindre de fer-ho en les condicions que marquen aquests decrets.

Altament, hi ha nou personal nomenat i el Govern ha d'ésser formal.

Apart d'això, els processos no poden ésser funcionaris públics.

ADHESIONS AL GOVERN

Madrid, 23, 9'30 nit
Entre els telegrams d'adhesió rebuts pel Govern, avui, figuren els següents:

Calahorra. — President Associació Conservers La Rioja s'ofereix en nom de l'esmentada entitat incondicionalment.

Orense. — La Cambra de Comerç s'adhereix incondicionalment al Govern, excitant-lo a que defensi la sobirania del Poder públic i oferint-se per a l'organització del servei de correspondència.

Valdepeñas. — El Círcol Vinícola i Mercantil de Valdepeñas, integrat per tots els fabricants d'alcohol, aiguardents neutres, exportadors de vi, comerç i banca, protesta, de l'abandó de servei pel Cos de Correus, i felicita al Govern, oferint-se incondicionalment.

Baeza. — El Casino felicita al Govern per la seva actitud davant el conflicte postal.

Posadas. — El Casino El Progreso felicita al Govern per les seves disposicions i ofereix els seus serveis.

Poble Nou. — El Círcol Unió Monàrquica felicita al Govern i ofereix el seu concurs.

Guadalajara. — Els subalterns de la Delegació d'Hivenda reitoren al Govern llur adhesió.

Villaseca. — L'alcalde, en nom del veïnat, protesta de la vaga de Correus i s'ofereix per a tot el que es cregui necessari.

Toledo. — El president de la Federació Catòlica-Agrària de la Diòcesi de Toledo, en nom dels 35.000 pagesos associats a la Federació, aplaudeix l'actitud del Govern, excitant-lo a que es mantingui inflexible en benefici dels interessos nacionals, i posa a disposició del Poder públic tot el seu personal d'oficines.

Montoro. — Telegrafia l'alcalde al president del Consell: «Feta incautació d'aquesta oficina de Correus, m'he encarregat personalment dels seus serveis, els quals segueixen efectuant-se normalment, ajudat de carteris i peatons, comptant amb llur cooperació decidida i oferiments de Banca, Comerç i Indústria, propietaris i poble en general. En nom de tots, energica protesta procedir Cos Correus, perjudicial causa a la nació i feliciten pel seu encert disposicions en el conflicte».

Fuentecandélas. — Les forves vives protesten de l'actitud del Cos de Correus i aplaudeixen sense reserves les decisions del Govern. S'ofereixen per a exercir gratuïtament tots els càrrecs que se'ls designi en els serveis postals.

Ocaña. — L'alcalde, en nom de l'Ajuntament, de la Comunitat de Pagesos i del Sindicat Agrícola, ofereix llur adhesió i serveis per a normalitzar les comunicacions postals.

Algeciras. — El president de la Cambra de Comerç ofereix els seus serveis al Govern.

Segòvia. — La Cambra Agrícola Provincial s'ofereix incondicionalment.

DE FOMENT

El sots-secretari de Foment, senyor Rodríguez Viguri, ha dit als periodistes co que segueix:

A les onze d'aquest matí s'han fet càrrec de les estafetes de Correus establertes al cas de Madrid, i les de les estacions, funcionaris d'aquest departament.

Tots els nomenats per a aquest servei porten llurs credencials en comissió, signades pel director general de Comunicacions.

Dels tretze caps interins d'estafetes, quatre pertanyen al Cos d'Enginyers de Camins, quatre al de Montis, dos al de Mines, un al d'Enginyers Agrònoms, un al d'Enginyers Industrials, i un a l'Administrativa del Ministeri. Ha de fer-los acompanyar — ha afegit el senyor Rodríguez Viguri — que la correspondència dipositada a les estafetes va directament a les estacions, ja distribuïda per línies, contribuint

poderosament a descongestionar el servei de la Central, amb la qual cosa la col·laboració d'aquest Ministeri resultarà eficaçíssima, en profit del públic.

El sots-secretari de Foment no ha volgut dir res més, limitant-se a expressar, contestant preguntes dels reporters, la seva esperança que el conflicte actual podrà solucionar-se d'una manera completa, el més ràpidament possible.

MANIFESTACIONS DEL PRESIDENT

Madrid, 23, 9'15 nit

El president del Consell ha rebut, poc temps després de dos quarts de sis de la tarda, els periodistes, al Ministeri de la Governació.

Els periodistes li han donat compte, sense entrar en detalls, de l'actat adoptat pel personal vaguista de Correus a l'Assemblea de l'Ateneu, respecte a la reintegració al treball.

El senyor Sánchez Guerra ha contestat en els següents termes:

«No tinc notícia oficial de l'actat; però no cal alegrar-se, perquè el reintegrar al treball s'ha d'ajustar als Decrets dictats pel Govern.»

El Govern ha adoptat un gest i ha dictat mesures que són intangibles.

Hi ha un Decret dictat, i d'acord a aquest, no poden ésser admesos tots, perquè hi ha nomenaments fets, i demés, alguns dels vaguistes estan proposats, i, en conseqüència, no poden tornar al treball.

Per això he començat dient-los que no m'alegrava per la notícia.

El Govern té deures que complir, i els complirà.

El ministre de la Governació m'ha comunicat aquesta tarda que han quedat obertes avui a Madrid vuit estafetes situades dins del radi. Demà, en quedaran obertes cinc més a l'extra-radi. Aquestes últimes seran servides per soldats.

Després, referint-se el president a les cartes i adhesions rebudes, ha dit que com a nota curiosa, que té el caràcter de general, s'hi veia la següent: que no es donava al Govern pressa perquè es restablisser els serveis, perquè tothom es donava compte de la molesta i del treball inapropiador que pesa damunt del Govern.

També ha dit el senyor Sánchez Guerra que havia rebut una carta del secretari de l'Ateneu, senyor González, únic de la Junta directiva de l'Ateneu que es troba a Madrid; dient que certes opinions emeses aquests dies per ateneïstes, són exclusivament particulars, i no representen el criteri de l'Ateneu, ja que la Junta directiva no hi tenia art ni part.

SERVEIS RESTABLERTS

Notícies oficials, rebudes durant el transcurs de la tarda, asseguren que el servei de Correus ha quedat normalitzat en quatre províncies més. Són aquestes Albacete, Zamora, Balears i Pontevedra.

PARLA UN FUNCIONARI ADDICTE

Aquest matí, un periodista ha parlat amb el senyor Rivero, funcionari que no va deixar el servei, com ja se sap.

Ha manifestat el senyor Rivero que per a les senyoretas que treballen en estafetes servies de Correus, havia demanat torns de tres hores.

En saber-ho, les senyoretas s'hi han negat, dient que elles poden treballar com els altres.

L'equip de senyoretas que treballa a la Caixa Postal d'Estalvi, s'ha imposat ja de la seva tasca, i la domina.

Segons el senyor Rivero, durant les darreres vint-i-quatre hores s'han repartit a Madrid 30.000 certificats.

Demà començarà a funcionar l'estafeta de canvi.

Pasat demà es restaurarà el servei de valors certificats a l'estranger i la venda de segells.

El personal que té al seu càrrec les funcions més elevades en aquests moments, està reclutat entre el dels distints ministeris i cases comercials.

De seguir com fins ara, creu el senyor Rivero que d'aquí un mes estarà tot absolutament normalitzat, car el personal que avui treballa és la tècnica sense haver tingut tecnicisme.

«LA EPOCA»

Madrid, 24, 10'30 nit
«La Epoca», comentant la jornada del dia en el conflicte postal, diu que la reunió celebrada a l'Ateneu pels vaguistes postals, demostra que segueix imperant l'equivol i que no s'han donat compte els directores del moviment, o fingeixin no voler donar-li del que ell mateix significa.

No es tracta — diu — de pugna entre ambdós bàndols, que acabar amb una abraçada; el que es discuteix, el que està en litigi, és tota l'estructura fonamental de l'Estat, tota la seva organització geràrquica. Si ara es donés per no succeir el

que esdevingué, el Poder públic passaria per la més gran de les vergonyes, per la més trista de les claudicacions.

El camí legal és ben clar. El Govern ha dictat dos Decrets, un de reorganització del Cos de Correus, en el qual els antics funcionaris poden trobar l'endegament, les normes, per a reintegrar-se a llur funció i un altre, de sancions.

Aquest Govern no esborra un Decret que ha refrendat a la «Gaeta», com no els esborra cap home públic. No pot haver-hi més camí, per a la reintegració dels funcionaris postals a llurs càrrecs, que sotmetre's a la llei, l'imperi de la disciplina; i això és el Govern el que ha de graduar-ho i matissar-ho, amb la seva responsabilitat. Tot el demés és jugar amb l'equivol, agreujant la situació dels funcionaris.

El Govern està donant mostra d'una gran fermesa i d'una gran serenitat. Del camí que s'ha assenyalat, no se n'ha d'apartar, perquè, altrament, fora la dissolució del país, el reconeixement d'un exercit de funcionaris que victoriosos imposava condicions i això no pot ésser. Els testimonis de l'opinió pública així ho estan proclamant, i en esvair l'equivol, creiem que fem un favor als propis funcionaris postals.

UN MISSATGE

Els socis de la Gran Penya han remès al cap del Govern el següent missatge:

«Els socis que sotseriem, considerant-ho com un elemental deure de patriotisme, aplaudeixen sense reserves l'actitud del Govern de S. M., el qual ha sabut mantenir amb exemplar fermesa els prestis del principi d'autoritat i emparar els interessos públics davant del conflicte actual, i manifesten que es consideraran molt honorats en poder prestar llurs personals serveis, per humils que siguin, els que el Govern de S. M. se serveixi confiar-los.»

Gran Penya, agost de 1922. (Segueixen nombroses firmes.)

CESSIO

Les senyoretas que han format part del Cos de Correus, han manifestat que, com a natural, elles deixaran per al Col·legi d'Orles la quantitat que correspongui a llurs sous.

DILIGENCIES JUDICIALS

A les cinc de la tarda, el jutge especial ha pres declaració als redactors de «La Correspondencia», «La Voz», «Informaciones» i «A B C».

El jutge els ha interrogat sobre la forma que havien realitzat les informacions del dia 8 i si coneixien els actes de sabotatge que preparaven els vaguistes.

Tots els periodistes han manifestat que s'havien limitat a recollir els informes que circulaven a la Casa de Correus, puix a ells els estava privat penetrar a la sala de batalla.

CERTIFICATS

Avui han estat despatxats 75.000 certificats dels que estaven detinguts com a conseqüència de l'agombament de la correspondència; els dies que no s'ha treballat.

COMUNICACIO DEL MARROC

La nota oficial de Guerra d'aquesta nit, diu així:

«L'Alt Comissari diu al ministre de la Guerra el següent:
Als territoris de Ceuta, Tetuán i Larraix, sense novetat.

Al territori de Melilla, les posicions de Tixera, Timallat Alt, Kadidia i Anvar occidental, foren hostilitzades en el dia d'ahir per l'enemic, i a Kadidia foren dispersats grups que s'oposaven a l'establiment d'una avançada d'indígenes edictes en el poble d'Herharmann.

Al Penyal de Vélez l'enemic feu ahir un dispar sobre la plaça, sense conseqüències, essent immediatament contat.»

EL SABOTATGE

En un centre oficial es comentaven aquesta tarda els actes de sabotatge que aquests dies s'han realitzat pels vaguistes, i es feia notar que alguns d'aquests actes de sabotatge han estat portats a cap pel personal que es reintegrà a llurs llocs, i fent veure que treballava es dedicava a destruir la tasca realitzada per aquelles persones que amb tanta activitat i lleialtat contribuïen a normalitzar els serveis.

S'afegia que qualsevol que sigui el moviment d'opinió que a favor dels funcionaris de l'extingit Cos de Correus pugui iniciar-se, aquests actes de sabotatge han d'ésser castigats.

EL TEMPS

La temperatura que s'ha sofert avui a Madrid ha estat la següent: Màxima a l'ombra, 36,4; màxima al sol 41.

LES TERRES CATALANES

VILADRAU

Jorn de glòria va ésser el diumenge proppassat per al formós poble de Viladrau, aquest pintoresc recó del Montseny, orientat de cara a les famoses muntanyes de Matagalls i Sant Segimon, cantades en immortals versos per al nostre mossèn Cinto Verdader.

Amb motiu de l'entronització del Sagrat Cor de Jesús a la casa comunal, varen celebrar-se esplèndides festes, de les que el poble i estuents en guardaran un grat record.

El dissabte a la tarda va arribar el senyor bisbe de la diòcesi, senyor Muñoz, qui, des de Vich, venia acompanyat del rector de la Universitat marqués de Carulla, i del magistrat de la Catedral basílica doctor don Joan Lladó.

Als afores del poble li donaren la benvinguda l'alcalde, doctor Ariet, acompanyat de tots els segadors, i una nodrida representació de la colònia estudiant.

En nom d'aquesta li dirigiren breus paraules de salutació en Josep Espinàs, i en sentida i delicada poesia la senyoreta Margarida Doria, filla del plorat doctor Eveli, l'enginyer i poeta.

Tot seguit la comitiva es dirigí a l'església, on se celebraren exercicis al Sagrat Cor de Jesús, amb sermó pel magistrat de la basílica de Vich doctor Lladó.

L'endemà, diumenge, a dos quarts de vuit, missa solenne, oficiant de celebrant el senyor bisbe i comunió general, que fou una esplèndida manifestació de religiositat.

En sortint d'Ofici el senyor bisbe, el rector de la Universitat, l'alcalde i altres autoritats, precedits d'una banda de música, es va dirigir a la plaça, on es va donar un miting, organitzat per la Lliga del Bon Mot, organisme de l'Obra Social de la Caixa de Pensions i Estalvis per a la Vellesa de Barcelona, d'acord amb la Federació de Propagandistes Catalans de Vich.

Prèviament havia estat repartit profusament el fulllet «Del mal parlar», de l'il·lustre escriptor En Joaquim Ruyra.

Prengueren seient a la tribuna, ultra les autoritats esmentades, el P. Josep Isanda, de les Escoles Pies de Sabadell, i els oradors En Llorens Vilasis, En Joan Mont i Pascual i el diputat de la Mancomunitat En Jaume Bofill i Matas.

Concedida la vènia pel senyor bisbe, adreça la paraula a la nombrosa concurrència el senyor Vilasis, qui, amb paraula fogosa, blasma contra el mal costum de blasfemar, i adreça perquè tots, animats d'un esperit verament cristià, ens convertissem en paladins del bell parlar i de la doctrina del Redemptor. Fou calorosament aplaudit.

En aixecar-se don Joan Mont, fou rebut amb xardorosos aplaudiments. Començà el seu bell parlament fent present que un poble per a assolir i asseverar llibertat ha de donar una prova palès d'una superior cultura i, per tant, en fer tot el possible per a depurar el nostre idioma treballem per la nostra llibertat.

Delectà l'auditori amb pensaments i belles figures, que arrencaren forts aplaudiments, que es convertiren en ovació en finalitzar en un paràgraf eloqüentíssim, en afirmar que el pobre blasfem, en pronunciar un rímel, li queda a les entranyes una ferida roent, a la qual ell és insensible.

En aixecar-se el conseller de la Mancomunitat En Jaume Bofill i Matas se li tribuà una falguera ovació.

Començà fent al·lusió i dedicant galanes paraules a la presència de nombroses dames, damisel·les i gloses de manera fecunda la influència que la dona pot tenir perquè els homes s'acostumin al bell parlar.

En paràgrafs eloqüentíssims excità a les mares, germanes i promeses en aquest sentit. La paraula és l'expressió del sentiment, l'idioma és el vehicle de la cultura d'un poble.

S'estén en admirables consideracions, que són impossibles d'extrair, i això durant tres quarts d'hora parlà de la manera que ell sap fer-ho, encisant els oients, que troben curt el seu parlament.

Fou molt felicitat i aplaudit. Avançà a parlar el senyor bisbe, qui feu un resum del que han dit els

oradors que l'han precedit, i particularment d'En Bofill i Matas, de qui diu que el seu parlament és una veritable filigrana.

Excità a tots els presents a seguir els seus consells, i en un inspirat cant a la Pàtria Catalana i a la Religió, donà per acabat el seu notable discurs.

A la tarda, després d'un solemne Triduum, s'organitzà la processó, que voltà el poble i s'encaminà a la Casa Comunal, on ha de quedar entronitzat el Sagrat Cor de Jesús.

Abans d'aquest emocionant acte, el secretari de l'Ajuntament va llegir l'acta de la sessió anterior, on va acordar-se l'entronització.

Acte seguit, el senyor marqués de Carulla es va dirigir al poble i en un brillant discurs digué que, per primera volta que assistia a un acte primerà, assistia a un acte d'acte al mateix edifici de la casa consistorial hi ha instal·lades les escoles. Això ho considero un símbol, puix demostra que els homes, abans d'entrar a l'Ajuntament, han de passar per les escoles.

Digué que el Sagrat Cor, abans d'ésser entronitzat a la sala de sessions del municipi, ha d'estar entronitzat al cor dels ciutadans.

Acabà el seu parlament, que fou molt aplaudit, fent vots perquè la cultura i la religió vagin sempre aparellades.

Parlà el senyor bisbe, qui va fer una bonica oració sobre l'acte que es realitzava: implorà la protecció del Sagrat Cor de Jesús, en primer terme per al senyor rector de la Universitat, per als diputats de la Mancomunitat assistents a l'acte, per a l'alcalde i tots els consellers, que tan alt exemple de religiositat i pietat cristiana donen, i, finalment, per a tot el poble, al qual va donar la benedicció.

Per fi de festa es ballaren sardanes, i es va aviar un magnífic castell de focs artificials, donatiu de don Emili Carbó, i a la nit, al Patronat poguérem delectar-nos amb una vetllada, en la qual les filles del conseller de Barcelona senyor Guarro, les senyoretes Mundet, Pales, Roca i Viza cantaren boniques cançons catalanes i dansaren diversos ballets de la nostra terra.

Així va acabar aquesta festa agra-dabilíssima, de la qual cal felicitar-ne els organitzadors, i molt principalment al rector d'aquesta església, qui va rebre moltes proves d'afecte del senyor bisbe. Així mateix aquest va manifestar la seva satisfacció per l'èxit que s'havia assolit.

Notes personals. — Ahir va arribar aquí, després d'un llarg viatge per l'estranger, En Joaquim Castello amb la seva distingida senyora i filles la gentil Mercè i la xamosa Maria Teresa.

També hi ha a Viladrau el distingit banquer senyor Torra, amb la seva senyora, qui es proposa passar uns quants dies en aquest poble, de clima sa i fresc.

El senyor Roca va obsequiar ahir amb un esplèndid dinar a un petit nombre de les seves amistats, amb motiu de celebrar el seu sant. Les seves xamoses filles, Enriqueta i Ma-

ria, llueixen com a fi de festa les seves habilitats amb un bonic concert de piano, cantant l'última bel·les cançons de Na Narcissa Freixas.

GELIDA

Primerà pedra del Funicular

Dilluns proppassat tingué lloc en aquest poble la col·locació de la primera pedra del projectat Funicular. L'acte revestí solemnitat.

A les cinc de la tarda feren llur entrada al poble el diputat a Cortes pel districte N'Antoni Miracle i el diputat de la Mancomunitat senyor Massó Llorens, essent rebuts afectuosament per l'Ajuntament en corporació amb el seu alcalde En Josep Rosell, el jutge municipal senyor Colomé, els consellers de la S. A. Funicular de Gelida senyors Tratal, Castells i Valls, l'enginyer-director En Nicolau Rubió, propietaris, elements de la colònia estudiant, etc., etc.

Des de la Casa de la Vila es dirigiren a l'església, i d'allí, precedits pel rector, feren cap al lloc designat per a ésser col·locada la primera pedra, en el qual pot ben dir-se que s'hi havia congregat tot el poble de Gelida.

Després de la cerimònia de la benedicció, el senyor rector, amb sentides paraules, glosà la importància de l'obra projectada, manifestant que l'Església, que sempre ha anat al davant de tota obra de progrés, no podia per menys d'aportar tota la col·laboració a obres com la del Funicular, que tant enlaurarà al poble de Gelida.

Avis:

A tots els nostres subscriptors i amics advertem que LA VEU DE CATALUNYA agraeix cordialment les indicacions que li puguin ésser fetes i les col·laboracions espontànies. No podem, però, ni retornar els originals ni mantenir correspondència sobre les suggerències dels nostres amics i lectors, encara que vinguin incloses a les cartes els segells per a les respostes.

Tots ells comprendran que llur propi interès ens obliga a no esmerçar el temps sinó en el servei del públic i que ens fóra materialment impossible sostenir correspondència amb cada subscriptor sobre apreciacions circumstancials de política o de conducta.

Això no vol dir, però, que no agraim totes les indicacions que ens puguin ésser fetes amb esperit patriòtic i que no aprofitem, reconeguts, les suggerències que algun útil o factibles.

Parlà a continuació el diputat senyor Massó Llorens, qui portava la representació de la Mancomunitat de Catalunya, manifestant que entenia que els pobles no tenen la llibertat fins que se la mereixen. Per això Catalunya no tindrà la llibertat — digué — fins que l'esforç dels seus fills en les diferents activitats humanes l'hagin fet digna d'assolir-la, i per això és alentador assistir a una inauguració com aquesta per l'exemple de civilització del poble de Gelida, del qual Catalunya no pot menys que enorgullir-se.

En últim terme parlà, cloent l'acte, el diputat a Cortes senyor Miracle, qui com a tal i també com a vice-president del Consell d'Administració del «Funicular de Gelida» S. A., feu una llarga ressenya de tot l'ocorregut, d'ençà que s'inicià el projecte del Funicular, i molt particularment de les dificultats que s'oposaren a l'aprovaació de la proposició de llei, un acte com aquell i el seu disseny calde senyor Rosell i de Mn. Jaume Via (aquest també present a l'acte) com a veritables propulsors de l'obra del Funicular.

Manifestà el seu plaer d'assistir a un acte com aquell i el seu desig de que el pròxim estiu pugués ja venir a Gelida en Funicular.

Tots els oradors foren aplaudits amb entusiasme.

TARRAGONA

(Conferència de les 9.45 de la nit)

Està vacant la plaça de pràctic del port, havent de proveir-se entre capitans, pilots i patrons. Les instàncies i documents han d'enviar-se en el termini d'un mes a la Comandància de Marina de Tarragona.

Al pas a nivell de la línia de València, prop d'Aldea, una màquina va agafar una tartana, resultant mort Martí Mola, peatò del correu d'Aldea a Amposta.

La Comissió Provincial ha acordat informar al Govern que procedeix desestimar el recurs presentat contra l'emplaçament del Monument als Màrtirs a l'extrem de la Rambla.

El propietari del Balmari Vil·la Engracia, de l'Espluga de Francolí, ha establert un servei d'autòmibus públic, des de l'estació al dit Balmari.

Aquesta tarda a estat enterrat el nen Enric Benito, fill del nostre bon amic En Ferran, enginyer de les mines de Bellmunt.

Divendres funcionaran les oficines de Correus, representant-se tots els serveis sota la direcció d'un enginyer d'Obres Públiques.

Demà sortiran cap a Madrid, de gaudament informades, 137 instances per entrar al Cos de Correus, a més de 42 de senyoretes per al Cos Auxiliar.

Avui s'han rebut més cartes que els dies anteriors. La Junta del Centre Industrial, ha telegrafiat al president del Consell de Ministres, oferint personal per al servei de Correus a Tarragona.

SABADELL

Un cinema nou?

Hom diu que recentment el propietari del vell «Salón Imperial», de la Rambla, s'ha decidit a emprendre una total reforma d'aquell local, havent començat per tirar a terra el sostre.

Tenim entès que els propòsits del propietari del «Salón» són de fer de nou, totalment diferent, amb tot luxe i confort, un cinema, i que l'arrendarà una vegada acabades les obres.

Ata que hi és a temps, recomanem al senyor propietari molt de compte en la seva decisió de bastir un edifici únicament amb destinació a cinema, i més tractant-se del prestigi que frueix a la ciutat l'esmentat propietari.

La festa major de Sant Quirze

Al veí poble de Sant Quirze estan fent els preparatius de festa major, havent nomenat a tal fi una comissió de veïns.

Enguany hi haurà un grandios envelat i al Casino s'hi organitzaran diversos balls durant tots els dies.

A l'església s'hi celebraran els cultes religiosos de costum, entre els quals sobresortiran l'Ofici i els sermons.

Com a novetat es farà aquest any un castell de focs artificials.

La companyia dels ferrocarrils, per la seva banda, posarà en circulació un servei extraordinari de trens, durant tots els dies de les festes.

L'Exposició Marcot-Centelles

Sabem que l'exposició que tenen aquests dos artistes sabadellencs a Lloret de Mar, ha estat molt visitada, assolint un veritable èxit.

Demés, ha contribuït que obtingués un major succés aquesta exposició el fet agradable d'haver-se fet a aquella població un gran nombre d'adquisicions d'obres exposades, arribant el nombre d'adquirides a més d'una trentena.

Creiem un feliç encert l'organitzar en aquestes temporades, i en els llocs d'estiu com és Lloret, exposicions d'art, per les conseqüències excel·lents que s'obtenen.

Al Catalunya Parc

Avui, dijous, l'empresa del coliseu de moda Catalunya Parc, oferirà al públic una sessió d'atraccions escol·lides entre les més populars que actualment actuen per Catalunya.

Actualment aquest coliseu, per les seves admirables condicions estivals i per la cura dels programes, és el primer dels d'aquesta ciutat, i és el lloc de reunió de la gent distingida de Sabadell, oferint totes les sessions un bell efecte.

L'Oficina d'Orientació professional

Hom diu que dintre pocs dies es faran determinades gestions des de l'Alcaldia a fi de fer reeixir, com més avia millor, la idea d'establir a Sabadell una Oficina d'Orientació Professional, de la qual tant s'ha parlat aquests darrers dies.

Creiem poder parlar de les esmentades gestions en un sentit ben favorable molt aviat.

La matança de locino

L'Ajuntament de Sabadell ha acordat fixar provisionalment el període de sacrifici de bestiar porcí a l'escorxador públic municipal des del dia primer del mes de setembre vinent al dia 15 de maig de 1923.

Vària

Ha obtingut un premi extraordinari als Jocs Florals de Manresa el nostre compatriota i poeta Armand Obiols.

Notes personals

Ahir va sortir vers la seva propietat de Plegamals la distingida família de Pompeu Casanovas.

«ELS HEROIS»

de PRUDENCI BERTRANA

ha obtingut en els Jocs Florals d'enguay el premi «Concepció Rabell», que és destinat al millor llibre de prosa catalana. — Demaneu-lo a la

EDITORIAL CATALANA, S. A.

I A TOTES LES BONES LLIBRERIES

Demaneu catàleg

2'50 ptes. rústica

LLETRES I LLIBRES

COMENTARIS

DANT ALIGHIERI. NARCIS VERDAGUER I CALLIS

Per gràcia d'un patrici que tingué la il·lustrada constància d'omplir els seus llibres amb enlaira capteniments, el nom de Catalunya i l'any 1921 sonaran a la posteritat encorrida fosa en la glòria del poeta del nas ageny i el front consors.

Bastida severa i grandiosa; màximes de jutge inspirat; imaginacions regaladores, de vegades rares; curts diàlegs plens de tendresa o de vigília que són prodigiosos síntesis d'humanitat. «L'Infem» i «El Purgatori», violentament impresos a la Casa Alta, a despeses de la senyora viuda del traductor, Dona Francisca Bonnemaison (nom coronat de beneficències)... L'Itàlia del Dant, sovint de frase enganyadora per a un coleccionista que no hagués estat tan ferm, hi és girat al català amb una cura de la fidelitat i un bon repertori de lèxic, que el text italià coincident posat en lletra petita sota cada plana acaba de convertir en una edició divulgadora per excel·lència d'aquella dos reialmes de la Divina Comèdia.

IDEA I ACCIO PER VIA DEL LLIBRE I DE LA REVISTA

En «Quaderns d'estudi» (abril-juny) el canonge de la Sen mossèn Cardó s'oposa al lema: «La cultura per la cultura», venint a dir que l'intel·lectual, escarlat és com un aviciat del pensament, i un rei de desequilibri mutilant-se el propi esperit.

Oposa a l'intel·lectualitat, fi d'ell mateix, l'esperit. Car per ella sola la idea és freda, i cal un amor i una voluntat per a vivificar-la. Per això el doctor Cardó demana el conreu de l'esperit, que és el vent que atia la llar interior, la màxima pressió, el secret de vida de les idees; la moti de la voluntat. Ells, intel·lectuals; nosaltres, integrals, diu. «Integritat espiritual».

L'especialització, la nova notícia no abasten a sedollar-lo. Demana raó pràctica. La idea com a norma; com a força. Més enllà de la idea: anar al Seny. Més enllà de la ciència: a la Saviesa. Més enllà de la cultura: a l'Esperit.

I en el mateix «Quadern». En Pere M. Bordoy-Torrents, seguint la seva classificació dels coneixements humans, s'atansa als problemes de la Pedagogia, i tocant al de l'especialització (curiosa reacció, coincidint amb l'actitud del canonge Cardó) llença aquest lema exigent: «Equipotencialitat psíquica».

En Bordoy aconcorda els drets de la disciplina d'especialització. Es pronuncia a favor d'una «preferència»; no de cap «especialització». Perquè, generalment, l'especialització acaba anul·lant la intel·ligència del pacient per al discurs en altres graus; i també sol inutilitzar per a la intercomunicació.

Les conclusions de l'autor a favor de l'«Equipotencialitat psíquica», com un dels donaments que demana en Pedagogia, són: que l'home ha d'exercitar, fer vibrar, les diverses potencialitats subjectives; ara l'una, ara l'altra; i que, concret, si per cas, amb preferència, aquella que trobi més puixança en el seu interior.

Convé llegir sencera aquesta dos estudis.

La conveniència de la Universitat, oberta, assolible als humils, com a tot hom capaç, és moviment remoguda en un moment del llibre del Secretari dels Sindicats Il·lures, que més avall comentem.

Avui que, a voltes fora mida i tot, és preada com un valor, quasi una ferriosa moneda en curs, la temeritat, l'exposició de l'individu donant-se tot a la dinàmica, anihilant-se en el foc de la idea encesa, recollim la invitació valenta que fa als sacerdots el llibre «Espana debel», traduct de l'italià i adaptat al cas d'Espanya. La clamor de l'Institut missionari per a la Xina, que té casa al carrer dels Templaris, regida per homes que han militat, és aquest: En el món encara hi ha mil milions d'hommes que el catolicisme podria convertir. Només manquen joves sacerdots missioners.

MI DESCOMUNAL AVENTURA EN EL CONGRESO, de Joan Lagua Lliteras. Tipografia de «Unión Obrera»

Si la discreció d'un francès culte va deduir de lectures fetes que «l'estil és l'home», no pas amb menys raó es podria dir que també pot ésser que l'estil sigui el públic, o almenys que el gest i la veu del qui escriu, siguin en certs casos influents d'aquest públic. Ho hem pensat llegint Roderic Soriano, i Samblancat. Fixem-nos en la frondositat, en els colors forats: diríem orientalisme, de Roderic Soriano; en com frueix en la cruïlla, en l'anecdota ahontadora; en el seu exhibicionisme pompós. Fixem-nos en les al·locucions de Samblancat que pululen a tall de versicles bíblics (mant home de l'extrema esquerra és aficionat a aquesta roba) dirigint-se a les seves proles urbanes o agràries, amb unes imatges que s'afanyen a excitar idees de fecundació, de violació, de copulació de gloriolació, com qui entengues que glorificant les puixances fisiològiques sol·licita l'esperit dels seus neòfits cap a l'acció conhada, potser millor que amb més directes consideracions d'ordre espiritual.

Dins d'aquest estil-prole, que no deixa de tenir matisos, perquè del tot el subjecte no pot morir, literàriament. En Lagua, sense ésser tan frondós i colorista com Roderic Soriano, i un xic més velat d'imatges que Samblancat, més escarlat, potser amb posits dels seus estudis clàssics i amb estones de flexible camaraderia a la madrilenya, ens dona una obra pamfletària ben típica. Com a literatura, que ens fa pensar en un Tolstoi emocionat, hi ha sobretot uns quants capítols referents a l'impressionisme que impressionen fort. En Lagua, orgullós de saber contenir-se, fluctuant entre les costes mediterrànies de l'encalabrada Mauritània i les de la mar Egea, no és pas difunt dins el sudari d'un llibre. Però és clar que tampoc no diria tot allò que diu ni com ho diu si no hi hagués dins seu un estil de 160.000 ànimes.

JOAQUIM VAYREDA. L'Ambient. L'Home. L'Artista, de Rafael Benet. — Publicacions de la Junta Municipal d'Exposicions d'Art. — Establiment gràfic Thomas

Quina sort de biografia! L'autor que professa el mateix art del biografiat, és un home de coneixement, d'una exposició crítica plena i gojosa, i que posa amor en el que fa. Quan ens acompanya pel paisatge d'Olot hi veiem el pintor, l'íntim que la natura preferix, i que ens revela amb un coneixement enamorat allò que el passejant veu i no sabria dir. En Benet coneix les intimitats raons de ço que els ulls veuen. Anecdota ens fa entrar en l'ambient, els afectes, els tarannàs d'una època d'una manera directa: Olot, Barcelona, els costums, els caràcters dels companys, al volt del personatge central: el paisatgista i hisendat Olot Tot amb aquell ressol de cosa nostra i les seqüències de l'escola d'En Vayreda fins a l'hora d'avui així mateix.

Més de cent gravats documenten aquesta Vida, que és una obra admirablement cordial i una virtuosa escriptura de la generació jove envers el mèrit dels proppassats.

ESMENES

Prengui compte el llegidor exigent d'algunes errades que sortiren en els «Comentaris» de poques setmanes enrera.

En el comentari a Gómez Windham, novel·lista, partint de la segona ratlla del segon paràgraf, havia de dir: «...un bri escèptic, l'ambient...» Partint dels darrers mots de la ratlla setzena, en el quart paràgraf, havia de dir: «és més que un cas. És una idea amb vida. El mot anglès...»

I en la penúltima ratlla del primer paràgraf del comentari a Miquel Saperas, havia de dir: «... molt deferents...»

ELS JOCS FLORALS DEL MALICONE

XXXIV

L'egregi desnonat sortiria aquella tarda via Barcelona. S'hi deturaria

no gaire. Anava a pendre banys de negocis qui sap a quines mars del món. Era el seu viatge amb Medona Activitat, per falla d'una altra companyia; ja podem endevinar quina.

La vigília, el palatiner havia passat endavant en el carril mateix que se'n portava els dos cavalls. L'equipatge gros també era endavant, i el secretari, que havia d'agenciar coses del viatge, feia hores que no es donava treva entre el Passeig de la Duana, les Rambles i el Passeig de Gràcia el Banc, l'Agència, la Companyia... entrant-hi adés ell, ara el mecànic.

Com el el despendre's per un seguit d'hores dels oficis de servidors i vehicles que hi eren descansa o deport en l'estiu a la vila, li refresques un nou sentit d'alleujament. L'egregi desnonat, apagat de cara, amb un deix una mica ací i ventallu en el somriure, encara, trobava acontentament d'ésser un passatger més del tren de les 328 cap a Barcelona.

El dia d'aquesta marxa s'esquiva un dijous.

Jo diré a casa el mestre, perquè teníem emparaulada per a la tarda l'ascensió a un cim, a una hora i mitja, des del qual, mentre miràvem la grandària arda d'una vila grossa de la contrada, mig al sol, mig amorosida de les ales d'ombra de la tarda, ens agradava callar, i de tant en tant treure a flor, en quatre paraules afusives, un raig d'idea, de projecte (potser un sonoma, qui sap si una nicotina) que l'espai pacient, i l'orografia avellutada escarlat coses gegants i embolles jacent de cara al cel, s'empassaven sense ennuet.

Esperant l'hora de dinar havíem pujat a la memorable sala blanca i rovell de les nostres sentades literàries, en la qual feia pocs mesos ens havia comparegut l'egregi intrús.

Jo acabava de llegir aquella poesia de l'America Jacinto Torres-Rioseco, on, amb una vibració crua i encesa, el poeta descriu la visió d'una ciutat moderna: artífici, frau, cobajança, temptació... I quan sembla que vibra tot ell amb la visió, acaba en un clam per aquest estil: Donem-me un lloc on el brogir dels arbres i la llengua fina dels ocells cobrepugi la memòria humana; i allí, pregant a la matindada, sabent de plorar amb ço que va a la posta, posseir un Déu, un capçal, una muller.

I jo, a propòsit d'això, abocava tot de generalitats, que una mica ca o enlla giraven sobre aquesta tornada: És una peça ben típica de la nostra sensibilitat, d'humors i capacitats múltiples, tan fina receptora de l'opulència, dels deliquis, de les malícies de la gran usina en marxa de la ciutat. A desgrat de cert tipus d'oda, cap paga no pogué capir com ara ens penetren les aromes i les sals ciutadanes; qui sap si, precisament, perquè en el criteri paga encara no hi havia les sabons de penediment, de combat recondit entre un món de fets i un món lict, que hi ha en nosaltres. Ells devien veure el món més simple, més brunyit, més jove; potser més bell, però mai tan calidament dramàtic. Ni tampoc no els eren tan consanguinis la tendresa i el matis. Perquè nosaltres, davant els convits de l'instint d'amor, de l'ambició, de la curiositat asseada que envercen el cadafal ciutadà, sens poder fer més vibrem amb l'onda i re-

tratam fins al moll dels nostres ossos, mal no volguem, per una llei física d'aparells receptors, tots els efluxis de l'espectacle.

Però hi ha un moment de gràcia: i la consciència fa la síntesi. Sorrim, enyorem, dubtem: la consciència és el càstig, però també l'almorbi moral de la nostra humanitat. Aquest és el drama inflexible que ens porta Jesucrist per gràcia dels preceptes nous. A costes de l'antiga serenitat, l'antiga irresponsabilitat, i l'antiga justícia. Ell fou qui atorga categories, matisos de passió, repertori de caràcters, al geni dramàtic i líric i mai cap paga no pogué somiar la capacitat d'intensitat, la complexitat que ens multiplica els estats d'ànim i els humors morals, gracies al conflicte entre sensibilitat i consciència, les quals han arribat aplegades al més fi i al més intens, tot i éssent, sovint, una enemiga de l'altre.

Seia de cara a l'obertura de l'escala, i d'esma, enraonant, se me n'hi havia anat la mirada. Se m'esglaià el pit i encengué la galta. L'egregi intrús hi era deturat, discret i com meditatiu.

Vaig continuar el meu discurs, simulant no veure'l. Però (contradiccions de la criatura humana) em va venir una presumpció de superar-me, perquè ell devia escoltar-me. Escalfava la idea i entonava la veu, en gallardit, com en una controvèrsia, per a lluir davant del meu, no diré enemic, però sí amic bandejat i, tanmateix, sí: enemic.

En Feliu, encuriosit d'aquella creixença eloquent, em sotjava. I en una pausa hi posà alguna consideració.

Fins aleshores no s'acostà l'egregi intrús; i, recalcant la mà lleugerament sobre el muscle del mestre, va saludar en plural.

En Feliu s'havia posat dret. Jo vaig respondre a la salutació. Però amb una reserva especial: en tanta consciència. Altre temps, li hauria dit: «Déu lo guard, Vernet». Ara només: «Déu lo guard».

Però totjust ho havia dit (quin món nou entre juny i setembre!) vaig estereir-me, pensant en el drama que condensava aquella salutació feta a qui la feia.

Ell no se m'adreçà, ni tan sols m'alludí, però amb una reserva de la mirada i un to de la veu feia com per a esquivar-me dins una subtil atmosfera de deferència envers mi, per a estalviar-me l'enutg o el desgat que pogués causar-me la seva presència. Parla al mestre de la seva marxeta; inicià el comiat sense recalcar-hi gaire. Sortia al balcó de la plaça, i mirava darrera un vidre de l'altre, que feia cara al carrer de la Paboria: «Feliu, deixim amagar els ulls d'aquestes vistes; auscultar aquesta sala que ens té pensaments d'hores passades... Ja qui sap quan tornaré, almenys per una estada de dies...»

Estic cert que, aquells moments, els bordons de la cordialitat s'haurien tornat a afinar, només amb una paraula que jo hagués dit. Confesso i tot que, desmemoriat del concepte despectiu sobre la dignitat femenina d'un dia al jardí de la vídua, i, altres vegades, el canisme flastomador, en uns seus paraules, i, sobretot, del mal que havia fet al meu Benjamí poc temps enrera, que això, perquè queta sobre un ésser viu que jo estimava, era el que m'havia fet apartar definitivament d'ell, vaig estar temptat de dir-la, aquella paraula reconciliadora. Però vaig vèncer la temptació.

De moment (ja feia estona que un toc de campanar, monòton, i amb interrupcions, anunciava quelcom) es va obrir el balcó llarg de la rectoria. Es veia dins una saleta un gran Crist lluminós que pel temps era en un altar del temple. Aviat dues dones sortiren al balcó amb unes candeles enceses i s'agenollaren. Al toc del campanar s'hi havia barrejat un dring de campaneta de mà que es senti localitzat per allà a prop una estoneta.

El mestre havia obert el balcó que donava al carrer, i valérem sortir el següent de Nostramo, i tot de gent agenollada i flameltes esclatades al cancell o dalt dels balcons. El mestre s'havia agenollat, i jo al costat d'ell. Delia una oració. Només em recordo d'unes paraules finals: «Donu-li el contentament i la pau a l'a-

nima per a fer el Vostre camí; i a nosaltres quan l'hora sia Armand, i que després m'inviti a alternar el Parenostre amb ell.

Jo veia l'egregi damnat, de cua d'ull, enter i fixant el Crist de la rectoria, que se li esqueta davant de la mirada. Va semblar com si sol·licités algun al seu volt, com quan a l'església, en un grup de joves, feia escarni de la nota que s'aixejava de la Santa Taula, del Sant de l'altar, o de l'amonestació del predicador. Potser va provar de riure. Però allí, al mig, dret, es va trobar sol. Aleshores, així un lladre fugidis, va caminar cap a la paret, com esporuguit, i esmunyint-se hi arran amb passa avallada, arribà a la boca de l'escala. Tot posant el peu al primer esglaó, com espiant si el veíem, encara es va girar.

El mestre s'havia aixecat, perquè el combregar sortia a la plaça, aquells moments.

El senyor Vernet no hi era... Sortí a l'ull de l'escala. Contentat la veu, cridà: «Senyor Vernet!»

— No em deturin — va fer ell, des d'abaix.

Quan sortirem al balcó de la plaça (cosa rara) l'egregi intrús ja no es veia enlloc. Ni que hagués tingut la rapidesa del llampec o la virtut de fer-se fonedís.

Havent-se perdut de vista el Combregar, el mestre va dir:

— Quina rareta d'home!

Jo callava. Endevinar certes coses, conèixer-les, ja fa esglai dins del cor. Però sentir-se's en la pròpia veu, divulgar-les... sentir co jo col sabia agegant-se en l'espai hauria estat cosa per a morir-ne d'esglai.

Aquell — No em deturin — fou l'últim comiat.

El tren de les 328 se l'andua i uns coneixuts que feran el viatge en el mateix departament ens contaren que mai no l'havien admirat en una hora d'agitació cerebral i una llibertat en vestir la vida amb les draperies de la seva ideologia desafada, com aquella tarda... Era la follia joiosa i clara de Júpiter amb el cervell totjust velat de neclat — el va descriure en Park.

El viatge del senyor Vernet, una vegada descomptats els dies de locomoció i les festes, seria d'uns tres mesos de dies hàbils per als negocis. Ell sempre comptava així.

A CARLES MACPHER, TRADUCTOR DE LES ELEGIES D'ALBISUS TIBULLUS

Temps heroics, quan, als fronts, la murtra marmora s'entrellissava amb el roure; garlandes de roses — hamen sonores l'escut del valent, i els déus amparaven — en amable conxorxa, furtives amors, car ells també havien — esbullat el velló virginal, i furtada la rosa.

El món, llurid com les llances, fruites i magnífic — travessat de corcers, luxos de tot bé, ruixat de coronas — ressonava al voltant de l'amada, en l'ample elegia!

Era aleshores que déus i deesses democratitzaven — i acollien en l'ara els venistes presents de l'antidota. — S'adormia el remordiment, perquè ells donaven l'exemple.

Oh, Carles, vos que heu girat en belles paraules — i tant de bo no fésiu encara en llengua ben nostra — les amors de Tibul, i escrit la seva història en un pròleg —, així veuen sempre el món de la idea com fris d'aire clàssic — i el vostre esperit en servi la joia. Però també poguéu veure l'honesta germana — (si la teniu) malinera, portant-vos a casa — al volt del seu vel, els rastres senzills del sol i de l'aire —, i entorn de la boca risenta — no l'angúnia del bes mal donat, sinó l'aurbòla — de l'oració que ha dit per vos — i (si la tinguéssiu) la vostra muller pacient i joiosa — signi el front dels hereus amb l'aigua beneïta —, post el gust del florir i de la menta en viandes honrades —, i al mendicant allargui la mà pel trau de la porta — i, amb el seny que enamora, sensible i guardada — entre els dos mons en combat, se us torni cada hora més dolça — i us refresqui el front del confort de ses mans i sa paraula amorosa i sincera.

Josep LLEONART

ENCICLOPEDIA CATALANA

Nacionalisme

Textos extrets dels llibres, escrits i discursos de N'Enric Prat de la Riba. Tria, sistematització i pròleg per A. ROVIRA I VIRGILI

Religat en tela 2 Ptes.

NOTICIES DE L'ESTRANGER

Els republicans irlandesos maten el general Collins en una emboscada

Un acostament anglo-alemany?

Le Temps, de París, comentant el resultat de la darrera Conferència de Londres, que acabà amb el reconeixement públic del desacord franco-anglès, recorda la coneguda frase: «Això està ben tallat; ara caldrà recosir-ho.» Allò que queda tallat és el lligam de subjecció que veien els francesos en llurs relacions amb Anglaterra durant els darrers anys. Allò que cal recosir és la bona amistat franco-britànica.

Però serà aquesta la trajectòria natural de les relacions entre els dos Governos i els dos pobles? Els sentiments de Mr. Lloyd George, en aquest punt, són segurament compartits per la majoria dels anglesos. L'actual primer ministre digué en certa ocasió que ell representa, dins la Gran Bretanya, una tendència francòfila. La quasi totalitat dels altres homes públics anglesos són molt menys francòfils que ell. D'altra banda, ningú no pot dir que la política actual de Mr. Lloyd George respecte a França hagi estat desautoritzada pel poble anglès.

El llaç diplomàtic de la entente està romput. Però no es va pel camí d'establir-ne un altre en diferents condicions. Mentrestant, d'una manera per ara vaga i difusa, pren forma la tendència a un acostament anglo-alemany.

Ens sembla, però, que és aquesta una perspectiva llunyana. La situació en què ha caigut l'Estat alemany només permet avui donar a l'al·ludit acostament la forma d'una benivolència britànica envers el poble alemany.

Pendria aquesta benivolència una forma activa i, si calgués, enèrgica, en el cas que el Govern francès es decidís a adoptar importants mesures militars i econòmiques contra Alemanya? Veuríem el Govern anglès exercint de protector i escut del poble alemany? En cas afirmatiu es produiria, almenys en el terreny sentimental, un acostament entre les dues enemigues d'ahir.

A. ROVIRA I VIRGILI

Poincaré a París

París, 23. — Aquest matí, a les 11'30 ha arribat a aquesta capital el cap del Govern, senyor Poincaré.

Els viatgers que hi havia als andenes en el dit moment l'han victoriat amb entusiasme. — Havas.

L'incident del «Filadelfia»

Napoli, 23. — Amb motiu de l'incident que ahir es desenrotlla a bord del «Filadelfia» ha setat desambarcada la tripulació del dit vaixell.

A la nit es declarà a bord del dit vaixell un incendi que, després d'importants treballs, pogué ésser sofocat pel personal del port. — Havas.

Accident d'aviació

Pisa, 23. — Ahir a la tarda i durant unes maniobres d'aviació, toparen en l'aire dos aeroplans militars, calent tots dos des d'una alçada de més de mil metres.

Els aparells quedaren totalment destrossats i els quatre oficials que tripulaven els avions resultaren morts en l'acte. — Havas.

Locomotores a Petrograd

Varsòvia, 23. — Se sab que durant les últimes setmanes, han arribat a Petrograd, 280 locomotores d'importació, fabricades a Alemanya. — Havas.

Desmentiment de la mort d'Enver Bajá

Baku, 23. — Telegrafien de Bukara, que el mateix dia que la premsa estrangera publicava la notícia relativa a la mort d'Enver Bajá, aquest president una conferència.

Segons l'opinió general, tot fa presumir que aquella notícia és totalment inexacte. — Havas.

França i la situació político-econòmica d'Austria

París, 23. — Comuniquen de Viena al diari «Le Temps», que el Govern francès ha pregat al senyor Benas que ajudi al Govern que presideix el senyor Seipel en l'acció empresa per a salvar l'existència política i econòmica d'Austria.

Demés, el senyor Seipel ha estat convidat per a anar a París. — Havas.

El còlera a Rússia

Varsòvia, 23. — Els casos de còlera assenyalats a Rússia durant els mesos de l'any actual, s'assegura que passen de 40.000. — Havas.

La collita a Rússia

Ginebra, 23. — Les notícies concernents a la collita a Rússia, són cada dia més inquietants, puix que els resultats que se n'esperaven deixen molt que desitjar.

La persistent sequedat al districte de Buzuluk, Govern de Samara, a l'E. del Volga, la regió més afavorida, ha determinat una collita, el resultat de la qual és més baix que el normal.

Un telegrama de Txelabinsk dona compte que malgrat el benefici de les pluges que han caigut en aquella regió, durant l'última setmana, la collita quedarà segurament perduda en una gran part.

S'ha dirigit una urgent demanda a les organitzacions de socorsos, perquè segueixin prestant el seu ajut als pobles més castigats. — Havas.

Campionat nacional de tennis

Boston, 23. — En el segon encontre per al campionat nacional de dobles de lawn tennis, els senyors William i Washburn, han vençut als espanyols senyors Alonso i Gomar, per 6 a 4 i 6 a 2. — Havas.

El conveni germano-rus

París, 23. — Segons telegrams procedents de Moscou, el diàlluns se celebrà en aquella capital la sessió preparatòria per a la ratificació definitiva del conveni germano-rús. — Havas.

L'assassí de Rosa Luxemburg

Berlin, 23. — Segons la premsa d'aquesta capital, l'oficial Krull, sospitós d'haver assassinat a Rosa Luxemburg, ha estat detingut per segona vegada com a conseqüència de noves constatacions aplastants. — Havas.

Vaixell xilè perdut

Londres, 23. — Comuniquen de Valdivia a la premsa d'aquesta capital que el veler xilè «Clara» s'ha perdut totalment a la costa de Xile. — Havas.

Alemanya compra llanes a Anglaterra i paga amb or

Londres, 23. — El «Daily Mail» assenyalava que durant l'últim trimestre Alemanya ha efectuat importants compres de llanes a Anglaterra, per valor de més d'un milió deu mil lliures esterlines.

El dit diari assenyalava com a dada curiosa i molt digna d'ésser tinguda en compte, que aquestes compres han estat efectuades pagant llur import amb or.

Demés de les dites llanes, i, per una altra part, diverses matèries grasses, Alemanya va comprar i amagatzema a Anglaterra, un important estoc de metall vell i nombrosos «cargos» i paquets britànics, que foren remolcats després a Hamburg. — Havas.

Declaracions del canceller Wirth

Berlin, 23. — Segons la premsa d'aquesta capital, a l'entrevista celebrada ahir pels delegats de la Comissió de reparacions i el canceller Wirth es van donar per les dues parts proves d'un veritable esperit de conciliació, però el canceller ha declarat novament que el Govern alemany no podrà de cap manera accedir a la demanda de garanties productives, formulada per França com a condició per a l'atorgació de la moratòria. — Havas.

Pels obrers sense feina austríacs

Vienna, 23. — El ministre de Previsió Social ha comunicat als delegats dels obrers sense feina que el Govern ha acordat un augment a la indemnització que perceben en concepte d'atur forçós. — Havas.

La qüestió de les compensacions.

Estrasburg, 23. — La Comissaria general acaba de comunicar la següent nota:

El senyor Alapetite ha estat rebut pel cap del Govern, versant la conferència sostinguda pels dos senyors sobre la qüestió dels embargos dels habers dels Bancs i establiments financers alemanys, realitzat de conformitat a l'acord del dia 5 del corrent.

Com sigui que la qüestió de les compensacions ha entrat en vies d'arreglament, van a ésser suspeses les mesures de retorsió. En conseqüència, seran aixecats els embargos sobre els esmentats habers.

Les mesures concernents als alemanys expulsats, seran mantingudes.

Es donarà a conèixer aviat la data en què han de quedar aixecades les mesures imposades, de conformitat a l'acord del dia 5 del corrent. — Havas.

Article d'En Brousse sobre les relacions franco-espanyoles.

París, 23. — El diari «Journal des Chambres de Commerce» publica un extens article del diputat dels Pirineus senyor Brousse, sobre les relacions franco-espanyoles.

Recorda que els diaris han fet notar moltes vegades la intensitat de la propaganda pro Alemanya a Espanya, la invasió de productes manufacturats alemanys que sofreix aquest país i la intrusió dels capitals alemanys als principals negocis espanyols.

Expressa la satisfacció de poder constatar que la gran premsa parissina s'ha donat compte d'aquesta situació. Cita un significatiu article publicat al diari «L'Home Lliure», manifestant l'esperança que aviat s'arribi a la conclusió d'un nou acord franco-espanyol que contrabalancejarà en part els maneigs alemanys, i fa ressaltar que mentre l'Alemanya oficial s'empobreix, els particulars augmenten llurs capitals i han convertit llurs mars en pessetes.

Declara que l'Alemanya que va perdre les seves possessions d'Ultramar, s'imagina que Espanya serà una presa fàcil en la qual dominarà de manera incontestable i així des d'Espanya podrà amenaçar a França i l'Àfrica del Nord.

A continuació s'ocupa d'alguns articles publicats en diaris espanyols per instigació d'Alemanya, en els quals s'alaba la baratura i l'excel·lència dels productes alemanys. — Havas.

Les víctimes de l'«Avare»

Hamburg, 23. — Han estat descoberts dos cadàvers més en el vaixell brasiler «Avare», enfonsat en aquest port i tret a flor després. — Havas.

El general Collins mort a Bandon

Londres, 23. — El general Collins ha estat mort en una emboscada preparada pels insurrectes irlandesos a Bandon, comtat de Cork. — Havas.

Londres, 23. — El text del missatge dirigit a l'exèrcit pel cap de l'Estat Major irlandès, amb motiu de l'assassinat del senyor Collins, diu com segueix:

Romaneu tranquils en els vostres llocs, graves i sense vacil·lacions en la vostra tasca.

Que cap acte cruel de represàlles taquí el vostre brillant honor. Les hores ombrives que Collins travessà des de l'any 1916 han contribuït que es destaquí avui més vivament la força del seu temperament i del seu braó.

Sobre cada un de nosaltres ha recaigut la seva tasca no terminada encara: ni les hores ombrives actuals ni les pèrdues que sofriu han de fer-nos retrocedir. — Havas.

Londres, 23. — La notícia de l'assassinat de Mr. Collins, President del Consell de l'Estat Lliure d'Irlanda, ha estat publicada en les últimes edicions d'alguns diaris del matí. No obstant als cicles polítics la notícia circulà ràpidament, essent acollida amb horror i indignació.

L'opinió general és que la desaparició d'aquest home d'Estat llença profundes ombres sobre la trista situació d'Irlanda.

En el missatge que el cap de l'Estat Major irlandès ha dirigit a l'exèrcit s'indica que altres homes d'Estat estan disposats a assumir la pesada càrrega que durant tan poc temps han pogut exercir Griffith i Collins. En aquest missatge es demana als irlandesos calma i unió afirmant que res haurà de fer-los retrocedir. — Havas.

Londres, 23. — L'assassinat del cap del Govern provisional d'Irlanda, senyor Collins, ha estat perpetrat en un lloc solitari.

Fins ara, aquest és l'únic detall que es té del dit crim, ignorant-se les circumstàncies que hi han concorregut. — Havas.

Dublin, 23. — El senyor Collins, la nit que es produí l'atemptat de què ha estat víctima, anava acompanyat pel seu Estat Major en un automòbil blindat, al qual seguí un altre transportant soldats. La comitiva constava d'un total de 20 persones.

Cap al tard hagueren d'agafar un camí apartat per a tornar a Cork, ja que el camí real estava tallat. Serien dos quarils d'onze aproximadament quan van caure en una emboscada que havien preparat uns 200 rebels, entaulant-se un combat que durà més d'una hora.

Quasi al final de la lluita, una bala tocà al front del senyor Collins. L'última paraula que aquests pronuncià fou: «Perdoneu-los.»

El cos del senyor Collins ha estat traslladat a bord d'un vapor, per a conduir-lo a Dublin. — Havas.

La mort del general Collins constitueix una pèrdua molt dolorosa per a l'Estat Lliure d'Irlanda, que en pocs dies s'ha vist privat de dos dels seus homes més eminents: el President del seu Govern provisional i el comandant en cap del seu exèrcit.

La mort sobtada d'Artur Griffith, com a conseqüència d'un col·lapse cardíac, i la caiguda trágica de Miquel Collins com a conseqüència d'una emboscada, no dels enemics d'Irlanda, als quals havia vençut definitivament, sinó dels que es diuen els seus fills més patriotes, posen l'Estat Lliure d'Irlanda en una situació molt compromesa i perillosa.

Miquel Collins, qui sojornava a Greystons feia algun temps, havia de retornar a Dublin divendres al migdia. Sabent-ho els republicans, s'emboscaren al llarg de la carretera per on havia de passar el seu automòbil. En atansar-se l'automòbil, els republicans hi llançaren una bomba de mà i engegaren una descàrrega de vint fusells. Sortosament, el general Collins no hi anava. Els ocupants de l'automòbil contestaren al foc dels republicans i els obligaren a fugir. Un dels conductors de l'automòbil, cognomenat Rafter, fou greument ferit i dut a l'hospital. El cotxe restà molt avariat. L'atemptat fou comès a una milla de Dublin, per la banda de Stillorgan, a la una de la tarda.

Aquest atemptat produí a tota Irlanda una gran indignació, indignació que haurà segurament renovat i duplicat el fet de la seva repeticó, aquesta vegada amb una terrible eficàcia.

Explosió a un funicular

Berlin, 23. — Ha bolcat el tren funicular de Wendelstein, a Baviera, resultant un viatger mort i quaranta de ferits, dels quals alguns ho estan de molta gravetat. — Havas.

Avanç dels turcs

Constantinoble, 23. — Circula el rumor que els turcs han realitzat un avanç a Denizi, vall del Meandro. Fins ara es diu que hi ha hagut uns cent morts. — Havas.

La vaga del port de l'Havre

L'Havre, 23. — La vaga del port ha

tingut per conseqüència l'augment del nombre d'obrers pertanyents a diversos rams, que estan sense treball, entre ells els de construccions.

Els Sindicats afiliats a la Federació del treball pensen organitzar la vaga general de 24 hores en concepte de solidaritat. — Havas.

La Societat de Nacions

Ginebra, 23. — El secretari general de la Societat de Nacions notificarà aviat als Governos dels Estats membres de la dita Societat que l'extensió dels acords navals de Washington a les potències no firmants dels dits acords, figura en l'ordre del dia de la vinent assemblea de la Societat de Nacions. — Havas.

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALA D'AVISOS I NOTICIES

Dijous, 24 d'agost de 1922.

Substitució i... res més

Ço que és intolerable

A HOES d'ara és un fet que ha estat oficialment ratificat pel Govern — i, per tant d'acord amb el nou Alt Comissari, que lògicament hem de creure el seu conseller — el propòsit de camoufflar l'anunciada repatriació de tropes, substituint les del reemplaç del 1919 amb les del 1921.

Es ben bé això, el que aconsellà el general Burguete? Hom se'n fa creus. Sembla impossible que el mateix general que, en veure la realitat, sentí el rubor de les injustícies comeses i expressà el desig de cercar ràpida esmena en una repatriació urgentíssima dels quotes que hi tenien dret i de les altres víctimes de la desorientació i del desgavell — Vergara, Alcàntara, primer de Muntanya — s'atreveixi ara a proposar tal cosa.

No es pot creure!... És cert que el general Burguete féu les manifestacions que m'obligaren noblement a elogiar-lo en un article recent.

Es cert que ell va proposar que ràpidament es posés terme a tanta injustícia. És cert que no es recatà de fer manifestacions absolutament oposades a ço que ara s'intenta, fins al punt d'assegurar que fóra un greu disbarat portar al Marroc noves tropes sense instrucció.

D'on ha sortit, doncs, la idea d'aquesta substitució parcial i cruel? Encara no hi ha prous llars que ploren? Encara se'ns en vol endur més joventut?

Ço que està fent el Govern és ja inconcebible. Ho és tant més quan ens consta — i per avui no creiem prudent ésser més explícits — que el ministre de la Guerra compta amb oferiments que, de voler-los acceptar, li permetrien substituir les actuals tropes amb altres de voluntaris que, ultra tenir una major eficàcia militar, són les úniques que el país ha d'emprar en una funció de protectorat.

En aquestes condicions, com s'atreveix a pertorbar la vida del país, prescindint de tota Llei moral i escrita? Amb quin Estat estem en guerra? Quan i on s'ha decretat la mobilització? Se'ns considera un ramat o una agrupació de ciutadans lliures?... Pensem només en el que passaria a Anglaterra si un Govern s'atrevis a fer quelcom semblant, tractant-se d'una simple guerra colonial.

No; no hi ha dret que ens deixem trepitjar. Si no podem o no volem mantenir-nos a l'Àfrica només que amb voluntaris i regulars, val més que ho deixem córrer d'una vegada.

El sentiment de disgust que el Govern ha deixat en moltes llars honrades, que ploren els fills o que esperen, en và, el retorn llur, es vol que tingui encara una terrible ampliació. No podem creure-ho. Ja passa de mida. El càlzer de fel que ja incapacitat dels governants oferí al país, arran de la desfeta, ja vessa i s'escampa i deixa amargor a la boca de tot ciutadà honrat.

Prou!... Als incapaces, als que no saben el que tenen entre mans, als que juguen amb foc com hàbils malabaristes, cal que els advertim del perill a què ens aboquen inconscientment.

Substitució, no. Repatriació, sí. Però una repatriació ampla, generosa, plena de justícia. Que vinguin de moment els del 19, però que el Govern ens digui d'una vegada quan començarà la desmobilització.

Si no hi anem de presa, el paludisme i altres malalties, la brutícia i la depauperació faran que es reproduïxi aquell tràgic retorn dels soldats de Cuba i Filipines, i tornarem a veure el florit del nostre jovent passejant pels carrers els pobres cossos esquelètics.

I això no volem, no havem d'admetre-ho. Que tornin, que tornin!... Però que no n'hi vagin d'altres! Ja n'hi ha prou! El poble no pot suportar més el terrible i inútil flagell.

ANTONI MIRACLE.

Diputat a Corts.

Generalitat

El dissabte d'aquesta setmana, el diputat don Joan Casanovas marxà a Tortosa, on, en companyia d'En Marçal Domingo, donarà un miting el diumenge al matí.

Aquest miting serà pròleg d'una tanda que els senyors Casanovas i Domingo se'n proposen celebrar a les principals poblacions catalanes.

Ahí va tornar de Matadepera, on estigué, el president d'aquesta Diputació senyor Vallès i Pujals.

Ahí a la tarda es va reunir, sota la presidència del senyor Puig i Cadafalch, el Consell Permanent de la Mancomunitat.

Corresponsals a la setmana final de l'Escola d'Estiu, se celebraren el dia 22 els següents actes:

Al matí va donar la seva anunciació llicé don Francesc Naves, mestre nacional de Sitges, sobre «Què és un riu? Estudi del Llobregat», la qual va donar origen a una animada discussió, revisant-se la finalitat dels ensenyaments geogràfics, així com les valors de llurs diversos procediments.

En la conferència el director de

les Escoles Ribas, de Rubí, don Joan Bosch Cusi tractà de «L'harmonia del personal a les escoles graduades». Va demostrar que, així com una escola la fa el mestre, la salut de la graduada depèn de la junta de mestres, la qual forma un organisme de vida més o menys intensa. Per aquesta raó és necessària una gran harmonia entre tots ells, i el conferenciant la creu possible a basa d'afecte, amistat sincera i consideració i respecte al càrrec. Solament així poden donar bons fruits les graduades.

A la tarda, en tren especial, es traslladaren a l'Escola de deficients, sordmuts i cecs, instal·lada a Vilajoana: recorregueren totes les dependències acompanyats pels senyors Alnaud, Torres i Gelabert, de la Comissió de Cultura de l'Ajuntament. Els visitants, en nombre de 150, sortiren molt complaguts d'aquesta admirable institució.

La commemoració de l'11 de setembre

La Comissió organitzadora de la funció patriòtica de l'Onze de Setembre està acabant de confeccionar el programa.

Per ara, compta ja amb la companyia que dirigeix el primer actor N'Alexandre Nolla, el tenor del Teatre Liric Català, N'Emili Vendrell i una renomada cobla de sarrianes.

Dintre de pocs dies es farà públic el programa definitiu de la funció, la qual se celebrarà el mateix dia 11, a la nit, al Gran Teatre Espanyol.

La campanya del Marroc

L'EMBARGAMENT DE TROPES

Al moll d'Espanya estan atracats tres vapors per a conduir al Marroc les tropes expedicionàries del cupus 21 qui han de rellevar les existents a l'Àfrica dels cupus anteriors.

Com que el nombre dels que han d'embarcar serà superior al que puguin cabre en els tres vapors preparats i hi ha el propòsit, per l'autoritat militar, que els expedicionaris surtin el mateix dia i a la mateixa hora, s'ha sol·licitat un vapor més amb aquest objecte.

Probablement, sortiran els soldats, cap a Melilla, el vinent dissabte.

ELS QUE HAN DE TORNAR I ELS QUE HAN DE MARXAR

El capità general ha rebut un telegrama del ministre de la Guerra, en el qual se li diu que la repatriació del reemplaç de 1919 arriba a totes les classes i soldats del mateix, siguin d'haver o de complement; amb tot, com les primeres no podran marxar amb llicència il·limitada a llurs cases, cas d'acordar-se el llicenciament de l'esmentat reemplaç, segons preceptua la vigent llei, hauran de tornar novament a l'Àfrica les del reemplaç ordinari a cobrir les vacants que hi hagi en llurs cossos, per ésser les classes més modernes.

Les vacants de les places de complement que hi hagi a conseqüència de l'esmentada repatriació, seran cobertes en la forma prevista per la R. O. circular del primer de febrer darrer, i cas de no haver-hi prou nombre d'un càrrec, amb els de l'inferior més antics, sense ascendir-los i els caporals amb els que nomenin interins. Els voluntaris elegidors de cos del reemplaç de 1919 també han de tornar, siguin del cupus de files o del d'instrucció.

Igualment ha rebut el següent despatx:

«Els contingents que han de marxar a rellevar a l'Àfrica els del reemplaç de 1919 es constituïràn pel següent ordre: voluntaris ingressats amb posterioritat a la concentració del cupus de 1921, àdhuc els elegidors de cos; els ingressats amb aquest reemplaç de 1921, i si no fos prou i restessin a la península individus del reemplaç de 1920, amb aquests, fins assolir la xifra igual als que tornin, marxant també els preveres, als quals correspongui.»

DISPOSICIO

S'ha ordenat als caps dels cossos d'aquesta regió militar que quedin prohibides tota mena de permutes, tant entre classes com entre soldats, siguin del mateix o de distint reemplaç, no permetent-se tampoc entre els quotes ni entre els del cupus a files ni entre els d'una o altra procedència.

La qüestió dels telèfons

«El Dia Gráfico» publica l'entrevista tinguda per un seu redactor amb el diputat de la Junta de Govern del Col·legi d'Advocats, don Josep Maria Ginesta, tractant de l'informe emès pel Col·legi, referent a la qüestió dels telèfons.

De la dita entrevista en recollim els següents punts:

«Es va conecido, por acabar de publicar la Mancomunidad de Cataluña, el dictamen que la Junta de Gobierno del Ilustre Colegio de Abogados de esta ciudad ha emitido en contestación a la consulta que le dirigió la Mancomunidad, relativa a la concesión del servicio de teléfonos de las cuatro provincias mancomunadas. A él, no obstante, habré de referirme sin que sea necesario repetir los razonamientos legales contenidos en el dictamen, ya conocido, en el que va expuesto todo el estudio que la Junta de Gobierno de nuestra Corporación ha hecho sobre el particular y en el que ha puesto, de su parte, todo el interés y deseo de acertar que requiere, no sólo el ser, la consultante, la primera de las Corporaciones públicas de nuestra tierra, si que también lo mucho que el problema ha interesado y sigue interesando al pueblo de Cataluña y de un modo especial a nuestros conciudadanos.»

«Seguidamente de examinada por la Junta la consulta de la Mancomunidad y encargada la ponencia al que hoy es digno decano de nuestra Corporación, don Amadeo Hurtado, se procedió al detenido estudio de la misma, quedando aprobado por unanimidad el clarividente estudio del ponente y emitíendose dictamen en la forma conocida. El problema queda en el mismo resuelto a favor de la Mancomunidad de Cataluña, en forma que, en el sentir de los dictaminantes, no deja lugar a la menor duda.»

«Las conclusiones que del estudio de la cuestión se deducen son bien terminantes: La Mancomunidad de Cataluña, por razón del R. D. de 9 de septiembre de 1915, que establece en su artículo primero el derecho que la misma tiene, a instalar y explotar una red telefónica interurbana que pueda unir varios o todos los pueblos de las cuatro provincias mancomunadas, ha de considerarse subrogada en el lugar y derecho del Estado en todo cuanto se refiera a la organización y explotación del servicio telefónico en el territorio de dichas cuatro provincias, sin otra excepción que la línea interurbana de la Compañía Peninsular de Teléfonos, especialmente excluida del régimen general, por el Reglamento de 30 de junio de 1914, cuya subrogación nace al amparo del artículo segundo del propio Reglamento de junio de 1914, que, en realidad, no hace más que reservar al Estado el derecho de delegar sus propias funciones a favor de la Corporación concesionaria, mediante que en el ejercicio de las facultades delegadas se sujete a las prescripciones del citado Reglamento.»

«Por ello, se sienta en las conclusiones del dictamen emitido, que corresponde a la Mancomunidad de Cataluña el derecho a incautarse de la explotación del servicio telefónico de todas las concesiones preexistentes a medida que vayan caducando tomándolas a su cargo y provecho hasta el día 26 de diciembre de 1957, en que para la Mancomunidad ha de transmitirse al Estado, por ser la fecha señalada para la reversión de las líneas, la propiedad de todas las instalaciones nuevas o antiguas que en aquella fecha se halle explotando sin perjuicio del derecho que corresponde al Estado a quedarse con las líneas caducadas, cuando lo estime conveniente. Debiendo advertirse, que si el Estado hace uso de tal derecho antes de la fecha señalada para la reversión, debe indemnizar a la Mancomunidad del valor de su explotación.»

«Asimismo, la Mancomunidad de Cataluña tiene el innegable derecho de impedir la concesión de nuevas redes telefónicas en los centros urbanos, o una concesión anterior haya caducado, y del servicio de la cual se haya incautado, mientras el servicio subsista, por ser éste, precisamente, el objeto de los Reglamentos vigentes que la Mancomunidad ha de cumplir y hacer cumplir como a condición precisa de la autorización general que por el Estado le fué otorgada.»

«A pesar de ser lo que acaba de exponerse tan terminante, es de todos sabido que el Gobierno, al llegar la fecha de la caducidad de la concesión del Centro Telefónico Urbano de esta ciudad, que había sido otorgado

por el Estado a una compañía particular, procedió a la incautación indebida de la red telefónica, confiando el servicio a sus propios funcionarios, el Cuerpo de Telégrafos del Estado.

«Claro está que la Mancomunidad de Cataluña, desposeída de su derecho, nacido al amparo de disposiciones emanadas del Poder central, le asiste ahora toda razón y derecho para recurrir de este acuerdo del Gobierno que tan inopinadamente ha venido a lesionar sus facultades, como debe recurrir de cualquier otro acuerdo emanado del propio Poder, que tienda a proceder a la incautación de las explotaciones telefónicas caducadas en el territorio de Cataluña, si tal acuerdo da lugar a alguna disposición de carácter administrativo, y evidentemente, por lo mismo, puede la Mancomunidad recurrir de toda disposición ministerial en que le fuese negado el derecho de incautarse de las explotaciones caducadas, quedándole siempre a salvo el derecho de reclamar la devolución íntegra de los productos líquidos de la explotación de que indebidamente el Gobierno se haya incautado, siendo indudable que, mientras los Tribunales decidan sobre su derecho a ser reintegrada de los productos de las explotaciones que le correspondan, puede suspender el cumplimiento de las prestaciones que, con carácter de obligación recíproca, le fueron impuestas en el R. D. de 9 de septiembre de 1915.

«Después de lo manifestado, por tanto, no sería serio afirmar, como pretenden ciertos elementos desafectos a la Mancomunidad de Cataluña, y aun algún periódico que se dice independiente que en esta cuestión de la concesión de los teléfonos se trata y ventila un asunto meramente político que no ha de interesar a la pública opinión, esquivando, con ello, estudiarlo y razonarlo en el terreno en que única y exclusivamente debe ser tratado y controvertido. No, no es este asunto político. Si lo fuese, el Colegio de Abogados de esta ciudad se habría inhibido en absoluto. Nuestra Corporación profesional fué consultada por la Mancomunidad de Cataluña acerca de un problema único y exclusivamente legal y es manejando textos y preceptos legales como se ha argumentado y resuelto en el dictamen de la Junta de Gobierno.

«No debe perderse de vista que el artículo 42 de los Estatutos vigentes de nuestra Corporación consagra la autorización de la Junta para emitir tales dictámenes. Dice así: «La Junta de Gobierno queda autorizada para emitir dictámenes, consultas, laudos y arbitrajes que sean encomendados al Colegio por los Gobiernos, Corporaciones públicas, entidades oficiales y particulares, permitiéndole la remuneración correspondiente a la importancia y a la cuantía de la cuestión sometida a su juicio y estudio». Por tanto, en uso de tales facultades, la Junta de Gobierno del Colegio de Abogados, ha dictaminado y los honorarios que por ello haya devengado constituyen uno de los recursos ordinarios del Colegio a que se refiere el apartado h) del artículo 85 de los propios Estatutos.

«Insisto en que tenga la más absoluta seguridad de que nuestra Corporación no hubiera intervenido en lo más mínimo si en el asunto que nos ocupa, en lugar de tratarse de una cuestión legal de derecho, se hubiese ventilado una cuestión política o de partido, pues, aunque, como es natural y lógico, existe entre los miembros que constituyen la Junta de Gobierno diferentes opiniones y matices, todos ellos informados por una sana catalanidad, en tocante a opiniones políticas, quedan éstas en absoluto a la puerta del Colegio, ya que es la nuestra una Corporación exclusivamente profesional.

«Asiste, pues, a la Mancomunidad de Cataluña, toda, absolutamente toda la razón en este asunto que tanto ha venido preocupando la pública atención, siendo verdaderamente inconcebible que al frente de preceptos tan claros y terminantes pueda seguir el Gobierno que los ha dictado, deteniendo una red telefónica y un servicio que en su día delegó en la Mancomunidad. A esta corresponde tomar las determinaciones pertinentes ya que bien próxima está la Asamblea de nuestra primera Corporación pública catalana, señalada para fines del presente mes, la que indudablemente, se someterá la cuestión planteada.»

Postil·les a un llibre d'En Josep Ortega i Gasset

ESPAÑA INVERTEBRADA. — BOSQUEJO DE ALGUNOS PENSAMIENTOS HISTÓRICOS.

Incorporació i desintegració

L'INTERESSANTÍSSIM llibre que ha publicat suara l'autor il·lustre de les *Meditaciones del Quijote* té per a nosaltres, nacionalistes catalans, una importància notòria. És un estudi acurat on batega un desig de comprensió.

I és cosa curiosa que àdhuc els escriptors castellans que el senten, aquest desig de comprensió, quan parlen del problema català, comparteixen els prejudicis ètnics, fins i tot volent superar-los. Aquest és el cas, com a exemple, de Miquel d'Unamuno, Ramir de Maeztu i Lluís Araquistain, escriptors castellans, encara que de missaga basca.

L'Ortega i Gasset creu contribuir eficaçment a la solució dels problemes polítics, situant-los en una perspectiva històrica. No vol adoptar posicions polèmiques. Prefereix expressar contemplacions quietes dels fets, menades per una aspiració teòrica i, per tant, — diu — inofensiva. No hi ha, però, res tan perillós com les teories. I així, el mateix Ortega i Gasset, que comença acceptant sense cap mena de dubte l'existència del fet nacional d'Espanya, acaba reconeixent que Espanya no és avui, ni probablement ho ha estat mai, una nació.

Es veritat que el concepte que en té, de la nació, no és el mateix que en tenim nosaltres, els nacionalistes catalans. Per una confusió molt insistent, l'Ortega i Gasset identifica la Nació, el seu concepte de la Nació, amb l'Estat o amb l'Imperi. Parla de Roma com d'un organisme nacional, i Roma, segons el nostre concepte de la Nació, no ho fou. Fou un Estat, un Imperi, no una Nació.

Cal fer aquesta observació preliminar, car si la valor de les paraules és convencional, convé que, en discutir-se unes teories o uns fets, ens posem d'acord prèviament quant al significat dels mots. És per això que a certs convenis i a certes escriptures les parts contractants comencen per definir el sentit que donen a determinades paraules.

L'autor es detura a un moment, que qualifica de solemnia, de la *Història Romana*, de Mommsen: quan el gran historiador alemany comença la narració dels destins de Roma. I és aleshores que Mommsen escriu: *La història de cada nació, i sobretot de la nació llatina, és un vast sistema d'incorporació*. Nota molt oportunament l'Ortega i Gasset que a l'edició alemanya Mommsen no parla d'incorporació, com a l'edició francesa, sinó de *synoikismos*, és a dir, convivència. Afegeix que la idea és la mateixa. Hi ha, però, una diferència de matis, que és essencial tractant-se d'un estudi sobre Espanya, en el qual, com veurem després, l'autor identifica Espanya amb Castella. I aquesta diferència de matis esdevé essencial, per tal com és, precisament, l'aptitud de convivència la que dona als pobles capacitat d'imperi.

L'Ortega i Gasset limita, molt justament, la paraula *incorporació* a aquest sentit estricte de *convivència*. No creu que la formació d'un poble sigui el creixement per dilatació d'un nucli inicial. Ni creu que la família sigui la cèl·lula social, car interpreta aquesta comparació, no en el sentit d'ésser la família el nucli estatal embrionari, l'Estat més primitiu i breu, sinó en el sentit, que no comparteix, d'ésser l'Estat una expansió de la família, com una família que engreixa. Creu, en canvi, fixant les seves idees sobre aquest punt concret, que la formació de la família és posterior a la de l'Estat i que té el caràcter d'una reacció contra l'Estat. Per a nosaltres, la família, com la nació, són organismes naturals.

Amb l'exemple inicial de Roma, insisteix l'autor que la incorporació històrica no és pas la dilatació d'un nucli primitiu, sinó l'organització de moltes unitats socials preexistents en una nova estructura. Això és, en síntesi, el que nosaltres anomenem capacitat d'imperi.

Seguint el seu exemple, l'Ortega i Gasset parla de Roma inicial, Roma doble, federació llatina, unitat italiota, Imperi colonial. A quina etapa d'aquestes correspon cada període de la que l'autor considera Història d'Espanya? Quin paper hi representen els diversos pobles, amb pròpia personalitat, que omplen la península?

Malgrat la confusió persistent entre els conceptes de *Nació* i *Estat*, que es perllonga a través de tots els capítols d'*Espanya invertida*, l'Ortega i Gasset, amb una fina percepció de la realitat que neutralitza sovint els prejudicis racials, reconeix que, quan dels nuclis primitius (que anomena inferiors) s'ha format una unitat superior (que ell insisteix a anomenar nacional), aquells nuclis primitius no deixen d'existir com a elements activament diferenciats, com a pobles diferents els uns dels altres i diferents del tot al qual políticament pertanyen. Un hom veu amb claredat que l'Ortega i Gasset, com En Salvador Canals, anomena pobles el que nosaltres anomenem nacions.

Així — explica — quan Castella redueix a unitat espanyola Aragó, Catalunya i Bascònia, aquesta submissió, unificació, incorporació, no significa la mort d'aquells pobles, car hi perdura la força d'independència que hi existeix, baldament sotmesa; és a dir — afegeix —, contingut el seu poder centrífug per l'energia central que els obliga a viure com a parts d'un tot i no com a tots a part. N'hi ha prou — prossegueix — que la força central, escultora,

de la nació — Roma a l'Imperi, Castella a Espanya, la illa de França a França — minvi, perquè un hom vegi reaparèixer automàticament l'energia secessionista dels grups adherits.

On ha anat ja a raure, en el breu trànsit d'un parell de pàgines, el pobre *synoikismos*, aquella *convivència* que l'autor identifica amb el seu concepte de la *incorporació* i que ara esdevé clarament, absolutament, *submissió*, energia central, és a dir, *coacció*? L'Ortega i Gasset, malgrat els seus propòsits inicials, és vençut aquí per l'atavisme ètnic, i, oblidant el seu concepte de la *incorporació* com a sinònim de *convivència*, la identifica amb la *coacció*. No veu l'aglutinant d'un imperi en la voluntat de la convivència, sinó en la coacció de la força. És a dir, no concep altra forma de convivència que la dominació. Aquesta concepció és la mateixa que ha presidit secularment la política de l'Espanya castellana.

Completant la frase de Mommsen, diu l'Ortega Gasset que si la història de la formació d'un organisme nacional és un vast procés d'incorporació, la història de la seva decadència és la història d'una vasta desintegració. Dintre d'una concepció dinàmica de la nació, l'autor considera tan essencial per al seu manteniment la força central com la força de dispersió. Sense els estímuls funcionals — afegeix — l'organisme no funciona, no viu.

L'Ortega i Gasset no explica per què a l'Espanya castellana, única que concep, el procés de desintegració va començar ja abans que fos ultimat el procés d'incorporació. No obstant, aquesta observació esqueia perfectament al to i a la finalitat del seu estudi. Car precisament aquesta manca d'aptitud per a la convivència, precipitant el procés de desintegració, fins i tot abans de restar complet el procés d'incorporació, explica el fet que l'imperi espanyol fos en realitat un gastament.

JOAQUIM PELLICENA I CAMACHO

Per la repatriació

Ens preguem la publicació de les cartes següents:

«Encara un altre engany. — Suara hem estat objecte d'un altre engany, per part d'aquest Govern de Madrid, d'aquest Govern tan funest i barroer, com tots els constituints fins ara.

Dia darrera dia s'esperava amb veritat la tan promesa i anunciada repatriació de les forces que lluitaven al Marroc, i aquí veiem disgustat hem vist com són molts de nos, embarcant noves tropes pertanyents a la quinta del 1921, amb l'excusa del llicenciament de la del 1919. Cert diari local ha vingut a suposar que amb la tornada de la quinta del 1919 donava ja començament a la repatriació de tropes, però s'ha de fer constar que això no és tal cosa, sinó simplement un canvi de forces que, segons el Govern, és precis fer-les, allunyat de Catalunya al jovent, que, diu, té el deure d'anar a cobrir els buits ocasionats pel llicenciament del 1919.

Es precis que protesti tothom d'aquest nou atropellament, a l'enseny que convé d'una falsa energia que es demani al Govern el compliment dels compromisos contractats amb els soldats de quota. Amb malis ulls hem vist qu'ed aquí a pocs dies quedarà llicenciada la quinta del 1919, però no com a repatriació que comença, sinó per deure que té el Govern tornant a la península els individus permanents (juntament amb els quotes), que deuen ésser llicenciats dintre els mesos que resten per a finir el present any, permanents que porten complets el servei de tres anys a files. El senyor Sánchez Guerra es va clarament que la seva única intenció és complir solt amb individus permanents i cupus d'instrucció, però mai s'ha preocupat ni molt menys de l'obligació que té de complir els compromisos contractats amb els soldats de quota, soldats que han salvat Espanya d'una inevitable desfeta. Pensi que a l'Àfrica hi ha els soldats de quota i hi ha un bon nombre, més plus el temps de servei assignat i, no obstant, es troben en aquelles terres sense saber quan arribarà la repatriació.

Positivament sabem que debades són les nostres protestes i escrits, les llàgrimes i exclamacions de milers de mares que amb frenètic desig esperen el retorn de llurs fills arrancats de les llars, però sapiga també el Govern que s'aguanten fins a cert punt el dolor de pares i germans, i que aquest és prou fort per a aconseguir allò que de llei i justícia reclamen.

Ciutat, 22-VIII-1922.

Josep Rovira

Senyor Director de LA VEU DE CATALUNYA.

Present.

Molt senyor nostre: Amb la present li preguem la inserció de la gaseta

lla estampada al peu de la mateixa en el diari de la seva digna direcció. Per l'aqual cosa li donem moltes gràcies i quedem de vostè afectíssims S. S. — La Comissió.

Els soldats de quota. — Pels rumors i preparatius dels quaters sembla ésser un fet el llicenciament general dels soldats de 1919. Per a realitzar-ho s'ha ordenat la sortida dels soldats del 1921. Res hauria d'alegar, a que dintre aquests sembla una mida de justícia, més, nosaltres no podem apreciar-ho així, per ésser un nou escarni a la Llei de Recrutament, que, sens dubte, deu ésser desconeuda pel ministre de la Guerra. El capítol XX, per què subsisteix? Es tal volta únicament i exclusiva ment per a sorprendre i abona fe dels incautes? Perquè segueixen acceptant quotes si han de seguir el mateix curs de tota la quinta? Bó és que el poble es fixi en aquest assumpte per a evitar que més de quatre hipotèquins un tros de terra, que és el pa de la família, i que, irremissiblement, tenen de perdre, ja que es malmenen els càlculs del termini que han de romandre els fills a l'exèrcit.

Sortiran els soldats del 21 a substituir els del 19, però quants en sortiran? Sortiran també aquells que per llurs influències ha n'aconseguit prorrogues per a l'ingrés a files? No és vergonyós que un Govern empari aquesta espècie d'emboïscament i, en canvi, els soldats complets hagin de residir injustament al Marroc?

Deixem el comentari al criteri de la gent honrada. — La Comissió.

UN TELEGRAMA D'EN MIRACLE

S'ha curesat el següent telegrama: «Sánchez Guerra, ministre Guerra. — Madrid.

Sense contesta al meu telegrama del 9 del corrent, en el qual cridava atenció V. E. sobre injustícia que implicaria el cobrament plaços setembre soldats quota són a l'Àfrica, em permeto insistir urgència R. O. condonant les dites quantitats, que majoria de pares no podran satisfer, puix mancats de l'ajuda que els prestaven llurs fills, retinguts avui indegudament a files, estan situació econòmica angustiosa. El saluda atentament, Antoni Miracle.»

Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat

El vinent diumenge, a les vuit del matí, se celebrarà la missa reglamentària de Comunió, a l'església de Sant Just i Sant Pastor.

El dissabte, a dos quarts de vuit de la nit, com tots els dissabtes de l'any, es cantarà el Rosari, es practicarà la Vuita Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat, finalitzant la funció amb la Salve, besaments i Virolai.

La ciència catalana a l'estranger

Congrés internacional de Geologia a Brussel·les

Durant tot els mes d'agost d'enguany té lloc a la capital de Bèlgica el primer Congrés internacional de Geologia després de la guerra; del qual, per persistir encara certs ressentiments, han estat exclosos els geòlegs de les nacions que feren la guerra a l'Eniente, mancant-n'hi d'altres que, per no estar conformes amb la dita exclusió, s'han negat a col·laborar a l'esmentat Congrés, per no ésser verament internacional.

Aquest és, doncs, el XII Congrés internacional (?) de Geologia.

En conjunt són uns 500 els geòlegs que s'han aplegat, dels quals n'hi ha poc més de dos cents, procedents de l'Anglaterra, Argentina, Bèlgica, Canadà, Espanya, Estats Units, Holanda, França, Grècia, Indonèsia, Itàlia, Japó, Mèxic, Perú, Polònia, Portugal, Romania, Rússia, Suïssa, Txecoslovàquia i Xina, i de Catalunya hi han anat el senyor don Artur Bofill i Poch, ex-director del Museu Martorell, i el doctor M. Faura i Sans, director del Servei del Mapa Geològic de Catalunya.

Els geòlegs catalans han estat molt ben considerats, particularment per aquells que han col·laborat en les tasques de les investigacions geològiques dels terrenys de Catalunya, com és: M. Ch. Barrois, Depéret, L. Bertrand, Cossmann, L. Marguerie, Dolfus, P. Fallot, Kilian, P. Pruvost, F. Roman, F. Sacco, etc.; dolent-se tots de la mort dels mestres de l'escola de geòlegs catalans, el doctor Almera i d'En Ll. M. Vidal.

El doctor M. Faura i Sans, en una de les sessions, va donar compte dels treballs fets en el nou Mapa Geològic de Catalunya a l'escala de 1:100,000; exposant-ne en una de les sales del Congrés el projecte de distribució de les 43 fulles, que hauran de formar el conjunt, així com també la gamma de colors que s'ha adoptat, subjecte a les regles de la gamma internacional, i els originals de les sis fulles acabades, amb la primera fulla impresa del mapa geogràfic, que és la de Vilafranca del Pedregós.

Ha cridat molt l'atenció l'empresa de la Mancomunitat de Catalunya, de fer un nou mapa geològic; car de totes les nacionalitats, llevat del Nord-Amèrica, se sentien veus de què apenes es pot fer res d'ecartografia de tan costoses que són les impressions, i per la manca de mitjans per a fer els treballs de camp.

El mateix doctor Faura, a la sala de la Unió Colonial de Brussel·les, a la vesprada del 14 d'aquest mes, hi va donar una conferència sobre Geografia física catalana, feta la presentació per A. Renier, secretari general del Congrés; projectant gran nombre de diapositives dels accidents geològics més notables de Catalunya, essent molt felicitat pels geòlegs d'arreu del món que assistiren a la conferència, mostrant interès molt d'ells a viatjar per la nostra terra i conèixer-la personalment.

Polítiques

L'APLEC COMARCAL DE RIPOLL AJORNAT

Per diverses causes (i entre elles, la impossibilitat d'assistir-hi alguns dels oradors que havien de pendre part al miting), el Primer Aplec Comarcal d'Acció Catalana, anunciat per al vinent diumenge a Ripoll, ha estat ajornat per al diumenge següent, dia 3 de setembre.

Jocs Florals patriòtics

ORGANITZATS PER «CATALUNYA», ASSOCIACIÓ AUTONOMISTA DEL DISTRICTE V

Posteriorment a la publicació del Cartell, han atorgat premis, per a ésser adjudicats a temes verament patriòtics, el President de la Mancomunitat de Catalunya, En Josep Puig i Cadafalch, i l'ex-tinent d'alcalde En Ramon Coll i Rodés.

Tenint en compte l'actual anormalitat de Correus, fem avinent als poetes residents fora de Barcelona, que trametin llurs composicions mitjançant recader, el qual les podrà remetre a la consergeria de l'Associació (Nou de la Rambla, número 16), per tot el dia 31 del mes que som.

DARRERES INFORMACIONS

BARCELONA

Detencions

Al Govern civil han facilitat una nota de les detencions fetes per la policia del districte Sud dels sindicalistes següents: Enric Bono Baselga, ebenista, nascut a Alora en 1880. Home d'acció i perillós. El 27 d'octubre de 1916 capitanejava uns grups de vaguistes per a fer plagar els obrers de les ebenisteries. Pèu resistència a la policia, tirant-la. Prengué part en l'atemptat contra el president de la Federació Patronal, senyor Graupera.

Antoni Basada Serós, envernissador, nascut a Cambrils el 1875, habitant al carrer de Sant Climent, 10. Detingut per coaccions i per ésser del Comitè del Sindicat de la fusta, trobant-se segells i documents i fórmules per a fabricar explosius.

Jaume Alsina Soler, cambrer, natural de Vilassar de Mar. Li han trobat segells de coacció i fascicles anarquistes. Detingut per fer coaccions.

La vaga de Correus

La Federació Tèxtil de Catalunya, d'acord amb l'Administració Principal de Correus d'aquesta capital, ha organitzat al seu domicili del carrer de Claris, 25, principal, una oficina per a rebre la correspondència dels senyors federats, dirigida a provincies o a l'estranger.

Al tal efecte, els senyors socis hauran d'enviar l'esmentada correspondència al domicili de la Federació, fins a les set de la tarda, degudament franquejada, posant al sobre la capital de la provincia on correspongui el poble de destinació.

La qual disposició es fa pública per a coneixement dels interessats, per si no haguessin rebut la circular que particularment se'ls ha dirigit.

Barcelona, 23 d'agost de 1922.

PENINSULA

NOTA DE LA COMISSIO DE CORREUS

Madrid, 24, 12'30 matinalada

El Comitè de vaga de Correus ha facilitat aquesta nit la següent nota:

«Primer.—Avui al matí, alguns dels caps firmants de l'acta de 31 de juliol van reunir els companys per a un canvi d'impressions, vivint després a la Junta per a dir-li que, fracassada la mediació proposada per «El Sol», recapaven l'libertat d'acció i se sotmetien a la benevolència que els pogués dispensar el Govern del senyor Sánchez Guerra.

Segon.—La Comissió de Correus, estimant inadmissible la fórmula sucida dels dits caps, va decidir posar-la a coneixement del personal, perquè aquest resolgués, però fent veure als derrotistes que tot la plena seguretat del triomf, perquè, viva la lluita, consentent de la seva forma, està disposada a defensar el seu honor atropellat per les arbitrietats governamentals.

Tercer.—A l'Assemblea de l'Ateneu s'acordà per unanimitat, en mig del més gran entusiasme, que només deixant amb molta seguretat la dignitat col·lectiva, podrien reintegrar-se als serveis on esmerçà la vida i la joventut, i així només s'assoliria col·locant el conflicte en el mateix estat que es trobava el dia primer del corrent, és a dir, reconeixent el dissolt Cos de Correus, al qual pertanyien els funcionaris cessants, tals de vaguistes, i aleshores, en bloc, simultàniament, tornant al treball amb tot entusiasme, deixant totes les peticions a la resolució de les Corts sobiranes.

Aquest és l'acord, no el publicat per certs diaris, que en llurs pissarres han reflectit la veritat, i en llurs edicions de provincies han dit tot el contrari, motivant que l'esposa d'un company vingues al Centre Telegràfic a l'hançar-nos virilment el dictat de covards.

Quart.—A l'esmentada reunió es manifestà unànime la voluntat del dissolt Cos de no tractar, de cap manera, amb un Govern que així ens ha vexat, confonent amb la debilitat que només és desig de salvaguardar interessos respectables confats avui a ex-companys que llança del seu si per malversadors i immorals.

Cinquè.—Que la majoria dels oficials aprovats i citats pel Govern, s'han posat enterament a la disposició de la Junta, perquè entén dignament que no pot ingressar en una corporació per la qual no feren oposicions, i desitgen córrer la nostra sort.

Sisè.—Que la unanimitat és absoluta arreu d'Espanya entre els ex-funcionaris de Correus, i que aquesta Comissió, que en tot moment es veu enrobustida amb les més entusiastes adhesions, es mostra orgullosa del noble procedir dels seus companys, que

La nostra noble actitud, davant dels atropells i vexacions de què ha estat i continua essent objecte el veritable i únic Cos de Correus, s'apresta amb la fe més gran a la defensa dels sacratíssims interessos del servei i de la corporació.

La nostra noble actitud, davant dels poders despòtics que per covardia dels més imperen en aquesta nació desgraciada, està essent xardorosament elogiada per tots els espanyols que senten córrer per llurs venes la sang de la llibertat i del progrés. La part sana del país aprova sense reserves la virilitat amb què aquesta Junta procura defensar el dissolt Cos de Correus i es troba decidida a prestar-li el seu incondicional ajut en la lluita que sosté per l'ideal.

El Govern que avui regeix els nostres destins no s'ha aturat en procediments, i és precis que els organismes sans i virils del país posin remei a les extremes severitats que amb nosaltres s'empenen. Es necessita que aquesta part de l'opinió que es deixa seduir per les falses oficials, es doni compte de l'engany de què està essent objecte, i reaccioni col·locant-se al costat de la veritat i de la justícia que en aquests moments ens assisteix.

La nostra unitat infrangible és la contesta més enèrgica que es pot donar als disbarats i desmans del Govern del senyor Sánchez Guerra, i amb aquesta conducta podem estar segurs del triomf.

Avui més que mai, resistiu, resistiu, resistiu. — La comissió executiva.

LA U. G. DE T.

El diaris publiquen aquesta nit un document de la Unió General de Treballadors dirigit als vaguistes del Cos de Correus.

En aquest document es diu que la Unió mira amb gran interès els incidents de la lluita que el Cos de Correus sosté amb el Govern.

Afegeix que els governs que s'humilien davant la força material, causa de l'empobriment d'Espanya, però que tracten amb superbia i despòticament el progrés del país, estan mancats d'autoritat moral pre a parlar dels prestigis del poder públic.

LA DIVISIO DELS FUNCIONARIS DE CORREUS

Quan els caps de Correus han abandonat l'Ateneu, assabentats després de l'actitud en què s'havia col·locat el Govern, han decidit celebrar una altra reunió a l'antiga Casa de Correus, del carrer de Carretas.

Un xic més tard de les vuit han quedat reunits, i després d'un breu canvi d'impressions s'han ratificat unànime en el criteri exposat per alguns al Comitè de vaga: això és: recaptar la llibertat d'acció per a poder reintegrar-se a llurs llocs, sense condicions, acceptant totes les disposicions dictades pel Govern.

Assabentats al Centre Telegràfic, situat també al carrer de Carretas, dels propòsits dels caps, s'han traslladat ràpidament diversos grups de vaguistes, penetrant a l'antiga Casa de Correus.

En actitud descomposada han sol·licitat dels caps una retractació d'aquell acord, donant lloc l'actitud trada dels oficials vaguistes a nombrosos incidents, degenerant la reunió en un formidable escàndol.

Els crims eren aixordadors. Ningú s'entenia, i com que els grups cada vegada eren més nombrosos, han sortit de Governació forces de seguretat reclamades per la Comissaria que es troba a la mateixa casa, les quals s'han vist precisades a desallotjar del local els uns i els altres.

Al carrer s'han reproduït les protestes, patrullant algunes forces de cavalleria, aconseguint dissoldre els grups.

ELS APROVATS SENSE PLAÇA

A les onze de la nit, en un dels cafès més cèntrics, s'han reunit alguns individus dels aprovats sense plaça en les últimes oposicions al Cos de Correus, els quals han acordat redactar un document que elevaran al President del Consell, per al cas que siguin útils llurs serveis.

LLIBERTAT CONDICIONAL

El subsecretari de Gràcia i Justícia ha manifestat als periodistes que s'havia reunit durant res dia la comissió assessora de llibertat condicional del

Ministeri per a examinar els expedients remesos per les corresponents juntes provincials.

Foren estudiades 424 propostes de la jurisdicció ordinària, 27 de la de Guerra i una de la de Marina.

D'aquestes propostes foren aprovades 309 de la jurisdicció ordinària, denegant-ne 101 i retornant-ne 14.

De les de furs especials s'acordà proposar-ne 24 de la de Guerra, denegant-ne dues i retornant-ne una.

L'única proposta de Marina fou informada favorablement.

A continuació digué el subsecretari que havia rebut telegrams de presidents d'Audiències, donant compte d'haver-se començat a instruir per distints jutges dels seus territoris, sumaris contra 144 funcionaris de Correus, per infracció de l'article 275 del Codi Penal, que es refereix a la interrupció de les comunicacions i de la correspondència.

TROPES AL MARROC

Destinat al Marroc, ha sortit a les 12'40 de la tarda, en un tren militar, el tren regimental del batalló d'instrucció, i a les 6'30 ha sortit per a igual destí el nucli del batalló.

EN BERGAMIN

Aquesta nit ha tornat a Madrid, procedent de Santander, el ministre de Finances, senyor Bergamin, el qual dona per terminat el seu estiu.

NOTA BURSATIL

La Borsa no canvia d'aspecte. Segueix la irregularitat en els valors de l'Estat i divises estrangeres.

La partida del Deute regulador puja 25 cèntims i queda a 70'25.

Enter i mig han millorat les accions del Rio de la Plata, dos els Tabacs, i els Explosius cedexen un punt.

Els Francs baixen 30 cèntims, els belgues 20, els marcs 5; les lliures en guanyen 2, els dòlars dos i mig, les llires 20 i els suïssos i pesos argentins no varien.

EL CONFLICTE DEL RAM DE LA FUSTA

A la Patronal ha tingut lloc una important reunió de representants de les associacions patronals del ram de construcció, adherides a la Federació Patronal madrilenya.

Es tractava de fixar llur actitud davant de possibles demandes dels patrons fustaires.

Després d'ample discussió va acordar-se notificar als fusterers que, quan ho creguin convenient, les societats patronals del ram de construcció, els prestaran llur ajut sense cap limitació.

La importància d'aquest acord per a l'esdevenidor, no s'escapava als directores del moviment patronal, i així ho manifestaren.

Els perjudicis que representaria en aquestes circumstàncies la possibilitat d'importació de fustes de Barcelona, València i altres ciutats, han quedat descartats, perquè la comissió del local està en bones relacions amb les entitats patronals de les esmentades poblacions, i totes obren de comú acord.

El nombre d'obres parats dels patrons ebenistes i torneros, puja a 4,800 ultra les ja parats d'altres oficis.

Les fàbriques de llits es tancaren ahir.

NOMENAMENTS

S'assegura que el nombre de nomenaments de personal, firmats amb càrcter definitiu, és el de 1,150 amb la categoria d'oficials tercers de Correus.

NOTES DE LA VAGA DE CORREUS

S'ha presentat a la Central de Correus una senyora, dient que era la muller d'un tinent-aviador que presta servei a l'exèrcit d'Àfrica, a l'aeròdrom de Nador, i tractant de parlar amb els alts caps de Correus.

Ho ha aconseguit, a la fi, amb el senyor Rivero, al qual ha manifestat que fa alguns dies, des del dia 7 d'aquest mes, s'havia posat pel seu espòs, i dirigit a ella, un gir de 200 pessetes, que encara és l'hora que no ha arribat al seu poder.

La situació de la senyora esmentada és tan apremiant que havia arribat a l'extrem d'ésser desahuciada de la casa on viu.

Sol·licitava que es realitzessin els crèdits de l'Àfrica, per a poder cobrir la quantitat que li corresponia.

El senyor Ribero li ha contestat que era precisa la superposició del patriotisme i la paciència a tot altre sentiment.

En la pila dels gir sense curs era molt difícil trobar determinat gir, i

el personal no podia perdre el temps en això; que esperi vuit o deu dies, que es normalitzi la situació i que sortís el certificat.

La pobre senyora, relatant aquest fet al públic, ha causat tal impressió que alguns han proposat, per a ajudar-la a sortir del pas, que es fés una subscripció.

La senyora s'hi ha oposat primer, i després ha desaparegut del lloc on succeia el fet.

Quinze individus del Cos subaltern d'Obrers públics han prestat avui servei a la Central, substituint a les estafetes a molt personal que no s'ha presentat al treball.

La Junta Directiva de l'Associació de Dependents del Comerç i de la Indústria, reunits en sessió, ha acordat fer pública manifestació de simpatia i solidaritat amb els funcionaris de Correus, oferint-los el seu concurs moral des del moment, i el material, el dia que això fos precis per a assolir el triomf d'aquells treballadors de l'Estat.

Com s'havia anunciat, aquest matí han quedat obertes al públic les estafetes de Correus de tots els districtes de Madrid sobre la base de personal femení amb els funcionaris d'Obrers públics i els enginyers de l'Estat.

En aquestes estafetes també s'hi expelen segells.

El director de Comunicacions ha rebut aquesta tarda els periodistes i els ha manifestat que ell no havia fet cap nomenament de personal, perquè es cosa que corresponia al Govern.

Ha afegit que se li havia presentat un oficial per a reintegrar-se al treball, però no podia donar-li possessió fins a consultar-ho amb el Govern.

Sap el senyor Silvela que continuen essent nombrosos els individus que s'ofereixen per a substituir als oficials vaguistes.

Tenint notícia de l'assemblea que s'estava celebrant a l'Ateneu.

Per últim, ha dit el director que les seves impressions eren pessimistes, pel que toca a la situació del conflicte per la tornada dels funcionaris, però entenent que l'esforç del Govern i la col·laboració pública arribaria a imposar-se i els serveis es restablirien.

SINISTRE MARITIM

Cádiz. — S'ha rebut un radiograma dient que a l'altura del Cap de Sant Vicens, el vapor alemany «Freidfeld», ha envistit al palibot spanyol «Nieves», tirant-lo a fons.

La tripulació del «Nieves» ha pogut salvar-se.

El vaixell pertany a la matrícula de La Corunya.

LA PRESO DE SEVILLA

Sevilla. — De la preso de Carmena intentaren escapar-se dos reclusos acusats de furt i doble assassinat.

Per a aconseguir-ho van fer un forat a la paret de la cella.

Foren sorpresos per un vigilant que els va tancar en una cel·la de castig.

Després es va fer un escorcoll recullintse punyals, trosso de metall, ganivet i altres instruments que utilitzarien per a l'evasió.

Un reclus perillósíssim anomenat «El Malagüeno», volent fracassar el seu propòsit de provocar un «plante», volgué donar-se diversos talls al coll amb la fulla d'una màquina d'afeitar.

A la poca estona la població penal, composta de 121 individus es va posar en complet estat de rebeldia.

Va tenir d'entrar a la preso la guàrdia civil, a la qual va costar gran treball reduir als reclusos.

DEFUNCIO

Madrid, 24, 2 matinalada. Ha mort a Madrid l'actor don Ramon Puga Sancho.

Tenia 42 anys. Havia pertangut a diverses companyies dramàtiques.

INCIDENTS I DETENCIONS

Durant tota la nit han sovintejat els incidents per l'excitació dels individus de Correus davant l'anunci que molts caps i oficials s'apropen a reintegrar, acollint-se a la benevolència del Govern.

Les divisions s'han exterioritzat en els grups de vaguistes estacionats als voltants de Governació i del Palau de Comunicacions.

Quan un oficial de Seguretat, aquesta matinalada, excitava a un grup d'opositors sense plaça que sol·licitessin el seu ingrés en el Cos de Cor-

reus, s'ha presentat Manuel Herrero, individu del Comitè executiu de vaga, mantenint un viu diàleg amb l'esmentat oficial, essent detingut el senyor Herrero, passant a la Comissaria del districte.

Per idèntics motius s'han fet altres detencions.

PARLA EL MINISTR EDE LA GUVERNACIO

El ministre de la Governació ha manifestat aquesta matinalada que ha rebut el següent telegrama del Rei: «Felicitat en nom meu al Cos de Telegrafs per la seva victòria en el concurs internacional. Et saluda efusivament, Alfons, Rei.»

El senyor Pinies li ha contestat: «Senyor: Agraeixo l'honor que em dispensa, encarregant-me de felicitar telegrafistes per la seva victòria a Berlín. Compleixo l'encàrrec, segure que serà estimada i agrada com mereix la felicitació de V. M., a qui saludo respectuosament.»

Ha afegit el ministre de la Governació que el telegrama del Rei havia estat comunicat al director del Servei telegràfic produint entre els telegrafistes gran entusiasme.

També ha dit el senyor Pinies que a la Central s'han expedit avui diversos trens 168 saques de correspondència, deixant-se empaquetades 600.000 cartes.

Avui se n'han repartit a Madrid 500.000 i 1.500 certificats.

A l'estafeta del Nord s'han expedit 78 saques, 745 paquets de premsa.

A l'estafeta del Migdia 138 saques i 198 paquets postals.

A l'estafeta de Las Delicias, nou saques i diversos certificats.

La correspondència oficial s'ha repartit de banda.

També s'ha emès de banda la correspondència de la Cambra de Comerç, composta per 7.186 cartes.

El moviment efectuat a la Central és gran. Pugen a tres milions de cartes les expedides i preparades.

També s'ha preparat part de les tornades, inclos 78.000 certificats.

Actualment estan matant-se cartes amb data del primer d'agost, la qual cosa demostra que l'atur era anti.

Es preparen per a repartir-los demà 837 girs, per valor de 40.000 pessetes.

S'ha regularitzat el servei en altres sis provincies.

Ha afegit que continuen fent-se propagues falses i campanyes derogatòries. S'ha dit que jo pensava derogar la Real ordre que ha publicat la «Gaceta» cridant als opositors de Correus. Una comissió d'aquests ha vingut a preguntar-me sobre el que hi havia de cert d'aquesta notícia. Jo els he contestat que vagin a possessonar-se immediatament de llurs destins. Totes les disposicions publicades es compliran.

També s'ha dit que es perdia la correspondència, i això és una cosa inexacte. No s'ha perdut ni una carta. Està tot custodiat per la guàrdia civil. De tot el que hi hagi agomelat per la vaga, respono que res es perdria.

S'intensifica el servei, però sense presses. Val més fer les coses bé que atropelladament.

Ha facilitat una estadística dels nous funcionaris que s'han possessonat avui. Són 14 advocats, un capità del cos jurídic militar, 11 enginyers, 7 llicenciats en Ciències i Lleis, 1 metge, un capità de sanitat, 3 farmacèutics i 3 oficials de l'exèrcit.

S'han possessonat a reserva de la classificació per a les respectives categories.

Ha afirmat que tot el nou personal serà idoni.

Demà es faran nous nomenaments, i es faran els que manquen.

EL DIRECTOR DE LA TABACALERA

Gijón. — Ha continuat el seu viatge en automòbil el director-gerent de la Tabacalera, senyor Bastos.

El viatge l'efectuava en inspecció de les fàbriques de Lugo, Valladolid, Santander i Gijón.

Aquí ha examinat, amb els enginyers que l'acompanyen, els terrenys en què es projecta construir la nova fàbrica de tabacs.

FOG

Bilbao. — A les onze del matí s'ha produït un alarmant incendi en un establiment de quincalla de la Plaça Vella.

El foc ha assolit des del primer moment grans proporcions i s'ha propagat a un establiment de teixits proper a del senyor Goya.

Les pèrdues que ha ocasionat el sinistre són d'importància.

Les publicacions de l'Institut d'Estudis Catalans

VIII volum dels "Treballs de la Societat de Biologia"

Enclou aquest volum 48 comunicacions fetes en les dotze sessions que durant els anys 1920 i 1921 ha celebrat la benemèrita Societat de Biologia de Barcelona, ara presidida per l'eminent biòleg i membre de l'Institut En Ramon Turró, havent tingut cura de la recollida dels treballs i la seva publicació, «em en les anyades anteriors, l'August Pi i Sunyer».

De les 48 comunicacions, la majoria notes breus, i el precepte reglamentari de la «Societat de Biologia» parisiense (de la qual és filla la nostra), 41 estan redactades en català, 3 en francès i 3 en castellà, emprant-se sempre l'idioma nadiu dels comunicants; ocupen en conjunt 306 pàgines, amb profusa il·lustració, havent assolit altra vegada les reproduccions de gràfiques, microfotografies i preparacions anatòmiques la perfecció característica de les publicacions de l'Institut. 23 notes procedeixen del Laboratori Bacteriològic Municipal, 10 de l'Institut de Fisiologia, 6 de diferents laboratoris de la Facultat de Medicina, 3 de la Facultat de Medicina de Buenos Aires, 2 de l'Institut d'Orientació Professional i una de cada una de les següents institucions: Institut Pasteur (París), Laboratori psico-fisiològic de l'Aviació militar belga (Brussel·les), Escola d'Agricultura, Escola Montessori de la Mancomunitat i «Institut de Suero-vacunació» (Barcelona) i Manicomí de la Santa Creu (Sant Andreu de Palomar).

Comença el recull, ultra la llista de socis, honoraris, numeraris, corresponents i adjunts, encapçalada amb el nom del fundador, l'Enric Prat de la Riba, amb sentides notes necrològiques dedicades als senyors Lluís Simarro i Alfons Medina, de Madrid, i al jove professor de la Universitat de Toronto, En Jordi Ralph Mines, que són els socis morts durant els anys 1920 i 1921. Entre els treballs científics, tots seriosos i de caràcter experimental, fruit, adhuc els més breus, de llargues hores de laboratori, cal esmentar en primer terme les quatre notes d'En Ramon Turró sobre «Extracció de fermentes cel·lulars», per la seva gran importància científica i tècnica; valent-se principalment del cloroform, extreu dels leucocits de la sang, dels múscles, de la substància nerviosa i del pàncreas fermentes capaços d'hidrolitzar diferents principis immediats i de destruir bacteris, per mecanismes absolutament iguals, nova demostració de la identitat dels processos digestius cel·lulars i dels de defensa contra les infeccions, tesi que és sabut sosté el nostre savi president fa molts anys.

P. González i M. Armangué presenten nombroses notes sobre problemes d'immunitat, essent notables les referents al poder hemolític del iode, a l'anafilaxia obtinguda amb al·lúmines sèriques obtingudes pel mètode de Delmau i a les recerques fetes per a demostrar el mecanisme de la reacció de Gâté i Papacostas; P. Domingo reporta resultats de recerques embriològiques, sobre elements citològics placentaris i la seva relació amb la sang fetal, i de recerques d'immunitat sobre les accions del sèrum antitífic d'altítol, en conills immunitzats per l'Eberth; P. Domingo i Raquel Grau (malaguanyada senyoreta, que havia sabut formar-se en tècnica histològica, impecablement, al Laboratori d'Obstetrícia de la Facultat, i que darrerament treballava al Laboratori Municipal) presenten un nou mètode de

funció del bacil tuberculos en els teixits; R. Dargallo, dues notes sobre el seu mètode personal de coloració de les fibres elàstiques en els espais; i la citologia dels líquids pleurals, essent també notables les notes d'E. Duran Reynals (anafilaxia i embarras, i influència del lloc d'administració de la dosi desencadenant en el xoc anafilàctic); de F. Marino (sobre immunitat anticarbonosa), i molt especialment les d'Antoni Salvat Navarro, sobre les pseudotuberculos bacterianes, molt serioses i documentades, i que poden donar grans clariïcs sobre alguns pretesos descobriments de mutacions del bacil de Koch i de com bacteris banals ocasionen lesions ben semblants a les tuberculosos.

Parella amb aquesta sèrie de bacteriologia i immunologia, és la formada pels treballs referents al metabolisme dels hidrats de carbó i el seu govern humoral i nerviós: Pi i Suñer, Houssey (de Buenos Aires) i Carrasco ens presenten sèries experimentals convincentes i completes sobre els efectes de la lligadura dels vasos abdominals en la glucèmia. Els resultats, a voltes incongruents, poden ésser atribuïts a factors estranys a l'experiment, com la intervenció de l'anestèsic usat en cada cas particular, com ho demostra una documentadíssima nota de Pi Suñer i Carrasco Formiguera, en forma que resulta una vegada més comprovada l'acció de la fam local, provocadora de descarregues glucògenes del fetge i enriquidora en sucre del medi intern. Una nota tècnica de valor és la «Simplificació de la tècnica de Pi Suñer per a la determinació del glucògen hepàtic» de Pi Suñer i Carrasco, com també la de Carrasco sobre «Les injeccions de goma i els efectes secundaris de l'hidrat de cloral».

Pi Suñer i Bellido, en dues notes «Sobre la sistole retrògrada» i «Sobre l'acció del clorur d'estronci en els cors dels mamífers», insisteixen en llurs estudis de cardio-fisiologia, i que calia precisar per a la major depuració d'una doctrina elaborada a la nostra Escola de Fisiologia: Bellido i J. Puche, en una altra nota, posen en clar un detall de l'acció de l'acció de la distensió vesical sobre la secreció dels ronyons; Houssey i Cervera aporten una contribució original i gairebé decisiva a la tesi de la producció d'adrenalina per estímuls nerviosos, demostrada per l'acció de la sang sobre una pota de gos desnervada, acompanyant-la de gràfiques claríssimes; també és interessant el treball de L. Cervera sobre l'acció dels curares brasilers en les granotes portenyes i europees.

En el terreny de la neurofisiologia i la semiologia meníngea són dignes d'ésser remarcades les notes de Rodríguez Arias i Mestrezat, d'A. Peyri, d'Alzina i Melis i de Brabant (de Brussel·les). En el de la Psicologia fisiològica ho són les dues d'Emili Mira, i en el d'Etnologia zoològica ho és la de Rosell i Vila, sobre «Determinació del tipus cefàlic en els èquids i els sòls». En total es tracta d'un formós i nodrit volum, que honora els ciencians que l'han escrit, els Laboratoris on ha estat preparat i la Societat que n'ha fet recull, però que honora igualment el nostre Institut de Ciències, qui ha sabut aplegar al seu voltant una tan lluita coherència de biòlegs i experimentadors i encoratjar-la i guiar-la en la seva nobilíssima tasca.

J. M. B.

Per l'autonomia universitària

L'Associació d'Antics Alumnes de la Universitat de Barcelona, entitat oficialment reconeguda pel R. D. d'Autonomia Universitària i per l'Estatut de la nostra Universitat, en la sessió darrerament celebrada acordà:

Primer. No reconèixer el R. D. de supressió de l'autonomia universitària en allò que pugui afectar-la, i, per tant, no dissoldre's sinó seguint treballant pels fins propis de l'Associació.

Segon. Protestar de la conducta

del Govern, que ha comès un atemptat cultural per consideracions de caràcter polític, i d'ordre de què en aquest terreny certes persones no hagin mostrat el degut interès en la defensa de la Universitat i la seva autonomia.

Tercer. Manifestar a la Universitat que si bé ja no tenim actualment amb ella cap lligament oficial, és nostre desig poder-hi mantenir en el successiu relacions cordials per a la consecució dels nostres fins comuns d'intensificació i autonomia de la vida universitària, tot esperant que aquesta sabrà mantenir una actitud ferma i digna en defensa pròpia en les circumstàncies actuals.

El diputat de la Mancomunitat senyor Pich s'ha separat del partit radical

Ahí a la tarda el diputat de la Mancomunitat don Rosend Pich va parlar amb els periodistes manifestant-los que s'havia separat del partit radical.

El fet d'haver assistit el senyor Pich al dinar de la Lliga va motivar una sèrie de reunions de les entitats del partit radical, soltes en els diaris del dit partit i comentaris de tota mena.

El senyor Pich va creure que havia de donar compte de la seva conducta al senyor Lerroux i va fer-ho, dirigit-li la següent carta en la qual posa l'acta a la seva disposició:

«Barcelona, 20 julio 1922.

Sr. D. Alejandro Lerroux.

Madrid.

Querido y antiguo amigo: Los acontecimientos se precipitan contra nuestra voluntad unas veces, y otras, por la voluntad de nuestros enemigos.

Aprovechando el cierre del Parlamento esperaba poder dar cuenta personalmente, de palabra, de mi conducta política, pero el hecho de haberse exteriorizado acuerdos resolutivos, ya fuera de lugar por los efectos de mi propia decisión, me obligan a dirigirme a Vd. por escrito para dar cuenta al Jefe del Partido Radical de mi separación voluntaria de la comunidad republicana que Vd. tan dignamente acaudilla, y al propio tiempo para manifestar una vez más mi adhesión inquebrantable al amigo de tantos años, al caballero de siempre, al democrata con cuyas ideas sustanciales coincido siempre y coincidiré a pesar de mi separación del partido, porque entiendo que la evolución política, en nuestros tiempos, establece bases incommovibles que, sea con el régimen que se quiera, son el sostén de los principios que ya no pueden ser patrimonio exclusivo de ningún partido ni de ninguna forma de gobierno.

Por otra parte, ante las realidades del problema catalán, como buen barcelonés como enamorado de la tierra en que nací, no puedo, sin menoscabo de mi dignidad ciudadana y de mis sentimientos autonomistas, compartir mis aspiraciones con las sustentadas en los organismos de representación popular a uno de los cuales pertenezco, en representación del Partido Radical, que también se llama autonomista, por quienes no pueden ni podrán jamás asimilarse la idealidad catalana.

En cuanto a Democracia, todos hemos visto cómo su práctica se ha hecho imposible aún en los procedimientos que afectan al orden interior del Partido, plagado de camarillas que le han llevado a su derrumbamiento y le llevarán a su próxima disolución, si no se procede a eliminar aquellos elementos perturbadores que se erigen en rectores y explotadores de la política local sin prestigio ni provecho para la colectividad democrática y mucho menos para Barcelona y Cataluña.

Todo esto unido a que la República no se ha convertido en España, con las imposiciones de nuestros tiempos, en un régimen de contenido social que le haga de superior condición que el régimen monárquico, cuya desaparición en los actuales momentos históricos podría acarrear para nuestra patria y para Cataluña principalmente desdichas sin cuento, hace que en momentos de concentración espiritual el ciudadano que, como yo, tantos sinsabores ha sufrido, tantos desengaños ha experimentado y tantas y tan injustas hostilidades ha tenido que aguantar, preste la mano sobre su corazón se proponga una rectificación de conducta, de ideales y de doctrina, para ponerse de acuerdo con su conciencia y con Cataluña, democrática por excelencia, liberal por tradición y rebeldes a las intromisiones de gentes que confundían a Barcelona con las antiguas colonias que perdió 25 años por la mala conducta de los que abandonaban su

L'actualitat social

ELS VAQUERS

Des de dimarts han començat a observar les festes els obrers vaquers del districte primer d'aquesta capital.

ESCORCOLLS I DETENCIONS

En el bar «La Exposición», del carrer de Blay, cantonada al del Roser, es practica dimarts un escorcoll per personal de la brigada de serveis especials.

Dels 25 individus que es trobaven en el bar, solament en foren detinguts tres.

Els detinguts són:

Pere Manzanares Rebollo, el qual se li trobà una pistola Bufalo, calibre 635, amb dos carregadors i llurs corresponents càpsules; una cartera amb segells de cotització d'una Comissió de Cultura, notes d'una reunió celebrada, segons sembla, i uns reglaments de la cooperativa «El Amparo del Obrero», i uns opuscles; un bloc de notes en blanc; dues fulles clandestines titulades «Manifesto a la opinión pública», firmat pel Comitè i datat en 11-8-922; un retall de periòdic amb un article parlant del comunisme a Àustria; un opuscle d'idees sindicalistes i un carnet de la «Confederación Nacional» a son nom.

Joan Pons Raulera, al qual foren ocupats un bloc de notes, una papereta d'empenyorament d'un mocador; una carta dirigida a Antoni Jimenéz; uns 350 segells de cotització d'una peseta del Sindicat Unió del Ram d'Alimentació; cinc segells més de la «Confederación Nacional del Trabajo», un rebut en el qual consta haver lliurat 18 pesetes, producte de cotitzacions, i una nota de segells de diferents preus, remesos per ell mateix.

I a Antoni Calomardí Costa, unes notes amb comptes de cotitzacions i tres carnets a diferents noms del Sindicat Unió.

El Manzanares i el Calomardí tenen antecedents societaris.

Sembla que en l'esmentat bar tractaven de què els obrers que hi concorren s'afiliessin al Sindicat Unió, essent per aquest motiu detinguts, i el Manzanares per no indegut d'armes.

ELS PATRONS BARBERS

Per la Federació Patronal de Peruquers i Barbers de Barcelona s'ha cursat el següent telegrama als senyors ministres del Treball i Governació:

tierra natal para esjuzgar y explotar a los españoles de aliende los mares.

Cuando se adoptan resoluciones como la mía, que ha sido boia-fuego para que se exteriorizara la hostilidad de las eternas camarillas, formadas por los menos y no los mejores, contra mí, ya se sabe de antemano a lo que obligan asistencias, que fueron francas y públicas, a la celebración de actos de neta significación catalana.

Es Vd., y solo Vd. a quien tantas distinciones cariñosas debo, el único que como Jefe y como amigo tiene derecho a recibir de mis manos el acta de diputado provincial, que hasta ahora ha dado algún relieve a mi humilde persona.

Si las prácticas democráticas de que antes hablaba no fueran una cosa sin expresión y realidad en el Partido Radical, yo me debería, además de Vd., a los organismos del distrito electoral que represento, pero cuando se recibe una recompensa desmesurada por trabajos electorales, o, mejor dicho, cuando se pone precio a la representación popular, no se tiene derecho a pedir explicaciones a nadie, y menos a mí.

A Vd., y solo a Vd., me creó obligado a dadas, ya que harío hizo con soportar y desahar la hostilidad y las iras de cierto personaje manteniendo Vd. mi nombre en la candidatura radical.

Por todo lo expuesto, noble y lealmente le hago entrega de mi acta de diputado provincial, esperando aprovechar el momento oportuno para hacer nueva profesión de fe política, poniéndome a tono con mi conciencia como buen democrata y buen catalán.

Reiterando mi adhesión personal, sabe tendrá Vd. en mí al desinteresado amigo de siempre y al servidor incondicional para quien su amistad tiene un valor inapreciable. Le estrecha su mano.»

El senyor Pich no ha rebut encara contestació, però fins ara no ha volgut parlar d'aquest afer per entendre que havia de donar al cap del partit

«En Junta general acaba celebrarse, patronos formaban Comisión para discutir bases huelguistas han dimitido cargos ante deplorable actitud observada por Delegado Trabajo Gobierno, quien alegando estorsión causaria personalmente tener que acudir Gobierno noche, rehusó términos violentos deseo patronos reunirse después cierre establecimientos, como si por sobre intereses generales estuviera comodidad particular, añadiendo, a presencia obreros, que no estraliesen patronos si eran víctimas agresión».

Esta es verdadera explicación apartamiento patronos de Comisión Mixta que debía presidir Delegado Gobierno».

Dimarts es reuniren els patrons barbers en la Federació Patronal i després de gran discussió s'acordà mantenir-se en la mateixa actitud i acceptar els dependents que es presentessin al treball en les mateixes condicions que regien abans de la vaga.

COACCIONS

Dimarts fou detingut i lliurat a la guàrdia civil un subjecte que en unió d'altres que fugiren, feien coacció als obrers de la fàbrica d'aprest de don Francesc Madó, situada al carrer de Pere IV.

Al detingut se li ocupà una pistola Star, de calibre 765, amb dos carregadors.

RECOÑEJEMENT D'UN ARTEFACTE

Per alguns oficials d'Artilleria, ha estat reconegut l'artefacte sospitós trobat el dia 14 del passat mes de juliol pels guardias civils Nemesi de los Mozos i Antoni García, a la casa número 69 de l'Avinguda de la República Argentina.

Resultà ésser un flassco de greix, de forma cilíndrica, de 21 centímetres de llargada per 12 de diàmetre, amb la boca tapada amb guix i amb totes les aparencies de figurar un explosiu. No contenia cap substància perillosa, i, per tant, era completament inofensiu.

VAGA A BERGA

Els obrers de la fàbrica de teixit de don Esteve Gassó, de Berga, s'han declarat en vaga per no estar conformes amb la rebaixa de quatre pesetes setmanals que el seu patró els ha fet en el salari.

radical un termini prudent per a la contestació.

Ha dit el senyor Pich que ingressava al partit liberal per entendre que estava més identificat amb les aspiracions de Catalunya, i per trobar-se ell cada dia més distanciat dels radicals.

Excursionisme

El Grup Excursionista Montcau convida totes les altres societats excursionistes, i també tots els particulars amants d'aquest esport, a l'excursió que el vinent diumenge farà al Turó del Montcau, amant per Sant Vicens de Castellet.

Sortida: Dissabte, dia 26, a dos quarts de set, per l'estació del Nord. Retorn, dia 27, a les nou de la nit.

Tota vegada que l'itinerari a seguir és completament nou, és molt interessant assistir-hi.

Bisbat

El cardenal-arquebisbe de Saragossa, doctor Soldevila, ha aprovat la celebració d'un romiatge dels catòlics aragonesos al Pïar i a Lourdes, que tindrà lloc del 14 al 20 del propi vent mes de setembre.

La segona tanda d'exercicis espirituals que es donarà en aquest Seminari Conciliar serà dirigida pel jesuïta P. August Hupfeld.

Sardanes

PER A AVUI

Nit, a les deu. — L'Agrupació Sardaniista Mossèn Cinto de l'Orfio Mossèn Cinto ha organitzat una audició de sardanes davant del Foment Autònom de Català del districte IV, a càrrec de la cobla «La Principal Barcelonina».

CAMISERIA
Rodríguez i Ferrer
Boqueria, 38
Nous models de corbates

SESSIÓ DE L'AJUNTAMENT

(Consistori del 23 d'agost de 1922)

A la sala nova del Consistori i amb la presidència de l'alcalde, senyor marquès d'Alfala, a les 5.25 de la tarda s'obre la sessió, que és ordinària i de segona convocatòria.

Es llegeix i aprova l'acta de la sessió anterior.

DESPATX OFICIAL

Es llegeixen les comunicacions següents:

De l'Alcaldia assabentant el Consistori dels assumptes informats per la Comissió de Govern en la seva Junta del dia 9 de l'actual i aprovats per l'Alcaldia.

De Secretaria acompanyant els extractes dels acords consistorials durant el mes de juliol últim per a publicar-los al Butlletí Oficial.

Comunicacions dels regidors En Josep Morera i En Joaquim Degollada demanant un mes de llicència.

Ofici de l'Ajuntament de Sant Felip de Guixols acusant rebut de la comunicació d'agraïment per a les atencions tingudes a l'Orto Gracienç.

Ofici de l'Alcaldia del tenor següent: Per al millor ordre i exacte compliment del servei, cal que, igual que l'acordat per V. E. el 18 de maig de 1922, s'autoritzi a aquesta Alcaldia per a satisfer, com a operació de pura comptabilitat, crèdits afectes al Pressupost d'Eixample, amb cabale del d'interior, i de l'Exposició, reintegrant-s'hi les quantitats a l'efecte bestretes, de les liquidacions ordinàries i extraordinàries lliurades per la Delegació d'Hisenda, com a ingressos d'aquell Pressupost.

L'ESTAT CONTRA L'AJUNTAMENT: EL LLEGAT D'EN PERE VILA I CODINA

Ofici del senyor alcalde amb data 22 de l'actual, que traduït és del tenor següent: «Excm. Sr.: En vista de la R. O. de 19 del corrent, creant la fundació «Pere Vila i Codina» a Barcelona i disposant determinades ordenacions que en són la conseqüència, aquesta Alcaldia ha demanat informe als dos lletrats caps de Secció senyors Tenas i Pi i Suñer referent als concursos legals que contra la dita Real ordre podran formular-se. Els referits senyors han emès el dictamen que s'acompanya a la present comunicació, entenent que la via procedent és la contenciosa administrativa. Per als efectes que l'Ajuntament pugui acordar, em complaça a dirigir-li la present comunicació i ajuntar-li l'informe de referència.»

El senyor Barbey, president de la Comissió de Cultura, diu que l'Estat ha tingut una altra desatenció amb la ciutat de Barcelona. El bon català En Pere Vila i Codina, fill d'Oluges, del partit de Cervera, en morir a Rosari de Santa Fe (República Argentina), entre altres quantiosos llegats, va fer-ne un a la ciutat de Barcelona perquè fos esmerçat en atencions d'ensenyament. L'Ajuntament, en assabentar-se de la dita testamentària, demana dictamen a prestigiosos lletrats, entre els quals hi havia el odelatric de dret senyor Sánchez Diezma, i aquests estudiaren el testament i dictaminaren que l'Ajuntament estava degudament capacitat i tenia personalitat per acceptar l'herència. Va nomenar al patriarcat català N'Antoni Aleu, resident a l'Argentina, perquè en representació de l'Ajuntament de Barcelona es fes càrrec de la dita testamentària; i així ho va fer, i per fi va remetre a l'Ajuntament la liquidació i la quantitat que li corresponia. Aquest Ajuntament, complint la disposició testamentària, acordà invertir la dita quantitat en la construcció d'un «grup escolar» que, com a mostra d'agraïment i per a perpetuar la generosa acció del donant, portà el nom de «Grup Escolar Pere Vila i Codina». Aquesta construcció està ja molt avançada, com es pot veure a la cantonada del Saló de Sant Joan i carrer de Vilanova.

Po pocs dies que l'Estat ha publicat una R. O. desconeixent els legítims drets que l'Ajuntament té a aquesta herència i nomena un Patronat per a fer-se'n càrrec d'ella i administrar-la. Nosaltres ens creiem en perfecte dret de possessió, segons opinió de distingits lletrats, i en veure que se'ns nega aquest dret en protestem i exhortem al senyor alcalde que formulí la protesta, i amb el fi d'impugnar la dita R. O. s'ha demanat als lletrats assessors el procediment per a oposar-nos

a la R. O. que vol treure de l'Ajuntament el dret d'invertir la deïxa en atencions d'ensenyament, de conformitat amb la voluntat del testador.

Ahir l'Estat atemptà contra l'Autonomia Universitària.

Avui contra l'Ajuntament de Barcelona.

Es llegeix la següent proposició:

«Que, de conformitat amb el dictamen dels lletrats, caps de Secció de l'Ajuntament, senyors Tenas i Pi i Suñer, del qual dona compte el senyor alcalde a la corporació municipal, s'acordi interposar recurs contencios administratiu contra la Real ordre del Ministeri d'Instrucció Pública del 19 del corrent, en virtut de la qual es constitueix la «Fundación Pedro Vila y Codina» i s'ordena la remesa al Patronat, que el Ministeri nomena, de la quantitat que va cobrar en 1920, com a producte del llegat fet a favor de l'Ajuntament de Barcelona, pel subdit català resident a Amèrica En Pere Vila i Codina. L'import del qual disposa la pròpia corporació municipal el 31 de desembre de 1919 que fos invertit totalment en la construcció d'un «grup escolar» que porta el nom del generós donador; les obres del qual «grup» estan ja molt avançades i que per mantenir ferm aquest projecte s'encarregui d'aquest afer a un advocat de Madrid, que el senyor alcalde designarà, i que se li atorgui els corresponents poders per a poder interposar l'oportú recurs contencios administratiu davant el Tribunal Suprem. — Esteve, Barbey, Maynés, Santamaría, Junyent.»

Restà aprovada.

HOMENATGE AL MESTRE PEDRELL

Ofici de l'Alcaldia participant la mort del mestre don Felip Pedrell i interessant l'autorització necessària per a pagar totes les despeses que hagi motivat el seu enterrament, d'acord amb la Mancomunitat, que ha manifestat desigs de contribuir a les dites despeses.

El senyor Barbey fa constar el sentiment de la corporació per la mort del gran músic català En Felip Pedrell i Sabaté, que tan alt ha posat el nom de Catalunya amb les seves obres, que són glòria de l'art musical. L'Ajuntament va procurar, en vida, donar-li una prova d'aquesta admiració subvencionant la publicació de les dites obres, i durant la seva malaltia i després de la seva mort donant-li ajut i tributant-li els deguts honors, assistint en corporació al seu enterrament.

Proposa que consti en acta el sentiment del Consistori per la mort d'aquest gran català i s'aprovi l'autorització que demana l'Alcaldia.

Els senyors Rocha i Junyent s'hi adhereixen.

Així s'acorda.

DE DAMUNT LA TAULA

S'aproven els següents dictamins: El de la Comissió de Mercats i Es-corxadors que proposa posar a disposició de l'Alcaldia 1.301 pessetes per a adobar 225 metres quadrats de l'em-

pedrat del Mercat Central de Fruites i Verdures.

Referent a una lloc de venda al mercat del Clot, el senyor Bordas fa un llarg discurs i presenta una esmena que és aprovada i també el dictamen.

Declarant sobrant de via pública una parcel·la de 17 metres quadrats en la confluència del carrer de Pelayo i Ronda Universitària.

Declarant jubilat a En Joan Guasch i Coca, capataç de l'Ecorxadors; que es proveeixi mitjançant oposicions lliures una plaça d'estrivent; que es posi a l'entant al més dient l'arrendament per deu anys del quiosc per a vendre periòdics, situat al davant de la casa núm. 7 de la Rambla dels Estudis; aprovant dues factures de subministres; autoritzant a la Societat Foment d'Obres i Construccions la construcció de cinc coberts per assecar rajoles d'un forn rajoler; i instal·lació de la maquinària destinada a la mateixa indústria; i un altre rosant a disposició de l'Alcaldia 60.000 pessetes per a l'adquisició de materials destinats a les reparacions d'edificis municipals.

DESPATX ORDINARI

El senyor alcalde deixa la presidència i passa a ocupar-la el segon tinent, senyor Plaça.

Entre els dictamins aprovats hi ha:

Un proposant els regidors que hauran de presidir les subhastes de les clavegueres que, amb càrrec al pressupost de la «deduïda», es construiran als carrers de Diputació, entre els d'Urgell i Borrell; Borrell, entre Consell de Cent i Aragó; Mallorca, entre Dos de Maig i Bogatell; Golló, entre Lepant i Castillejos; Lepant, entre Indústria i els Quarters; Indústria, entre Marina i Lepant; Sant Simó; Re-cared; Sertori; Independència, entre Provença i Camí dels Enamorats, Carretera antiga de València, entre el carrer de Marian Aguiló i 75 metres abans del de Lope de Vega.

Un altre proposant que es manifesti a don Celestí Sagrista i restants propietaris de terrenys afectats per la Gran Via P. en el tros comprès entre els carrers de Provença i Indústria, interessats pel projecte de reformes

parcials i ampliació de l'Eixample de les Corts de Sarrià, i urbanització i classificació de vies, els quals interessats compareguren davant la Direcció de la Secció d'Eixample el 27 de juny últim, que no hi ha terminis hàbils per a resoldre respecte a la reducció de l'amplitud de 50 metres que té la Gran Via en el punt de què es tracta, ni variar l'eix del carrer, tal com havia estat determinat per l'Ajuntament, per tractar-se d'una resolució ferma; i que no és aquest el moment oportú de discutir si els terrenys que els dits senyors tenen, quan siguin absorbits per les obres de la dita Gran Via P. han de tenir la consideració jurídica d'edificables o de viables, ja que això serà objecte d'anàlisi i resolucions en el moment processal oportú dins de l'expedient d'expropiació que pugui incoar-se.

Un altre proposant concedir 150 pessetes a la Joventut Nacionalista «Sang Nova», d'Hostafranchs, per a premis en el concurs esportiu que organitza.

El senyor Romeu segueix demanant l'ajornament de l'aprovació dels dictamins que proposen concedir 2.000 pessetes per a refer l'urinari del davant de la Duana i fer una escalinata d'accés al Parc del Guinardó.

Un altre proposant que el carrer del «Porvenir», de la barriada de Sant Martí, s'anomeni d'En Francesc de Paula Capella, ineigne novel·lista de costums barcelonins; que el de Santa Madrona de l'antic terme municipal de Sarrià s'anomeni del general Moragas, com a record de l'heroi i mar-tir de les llibertats catalanes, que fou equatrat l'any 1714 i el seu cap posat en una gavia al Portal de Mar.

Un altre proposant concedir un lot de llibres (dels que hi hagi duplicats a l'Arxiu Municipal), com a premi, als Jocs Florals de Sans.

Un altre proposant que, accedint a la sol·licitació del senyor comte de Torroella de Montgrí, se li concedeixi el permís que legalitzi les dependències de servei i el gabinet destinat a contenir la maquinària de l'ascensor, construït al terrat de la casa núm. 17 de la Ronda de la Universitat, per raó de les quals obres ha satisfet els drets de permís assenyalats per la Secció facultativa, amb el recàrrec corresponent, per haver-les executat sense la competent autorització.

Un altre proposant que es faci públic mitjançant anunci al Butlletí Oficial de la província, que aquest Municipi ha incoat l'oportú expedient per a la declaració de sobrant de via pública i vacant com a pas d'aigua del tros de l'antic camí d'Horta comprès entre els carrers de Sardanya i Diputació, a fi que dins del termini de 30 dies, a comptar de la inserció de l'anunci a l'esmentat Butlletí, puguin presentar-se les reclamacions que sobre el particular es creguin pertinents.

Un altre proposant: Primer, que s'ordeni a don Eduard Barrau que dins del termini de quinze dies practiqui a la casa núm. 25 del carrer de Ricart les obres necessàries a fi de dotar de llum i ventilació directa l'habitatge del pis de la dita casa que no en té, de conformitat amb l'article 153 de les Ordenances Municipals; i a més a més modifiqui la repisa del balcó en el sentit que prescriu l'article 132

de les pròpies Ordenances; segon, que es requereixi al dit Sr. Barrau que, dins del termini del tercer dia factu dels drets que a favor seu estableixen els articles 906 i 907 de les Ordenances Municipals, fent-li avinent que en cas contrari li seran imposades les sancions a què hi hagués lloc; tercer, que es manifesti a l'esmentat senyor que de no complir l'expressada ordre, se li aplicaran les sancions contingudes en la Regla 50 de les dictades per a la recaptació d'arbitris de la Tarifa núm. 6 del Pressupost vigent; i quart, que es tingui per legalitzada la major superàvit donada al pis de l'esmentada casa, per la qual obra ha satisfet el propietari els corresponents drets amb el recàrrec del 50 per 100.

Un altre proposant que, accedint a co que ha sol·licitat donya Josepa Caset, s'aboni a la dita senyora, amb càrrec al capítol novè, article vuitè, partida novena (suplement de vida cara) del Pressupost d'Eixample de 1921-22, avui Resoltes per Addició, la quantitat de 94 pessetes, import de l'auxili que per l'al·ludit concepte haguera correspost al seu espòs, el pel de la brigada d'aferrats d'Eixample Corneli de San Mateo.

PROPOSICIONS

Una sol·licitat dels senyors Blat, Santamaría i Sabaté relativa a la distribució de cabals per a les atencions del pròxim mes de setembre que puja a 11.985.000 pessetes.

Una altra dels senyors Anglada, Barbey, Bremón, Olivella, Gabarró, Domènech, Tomás i Marial concedint una subvenció de 1.100 pessetes a l'Orto de Sans amb motiu de la visita a les festes de l'esmentada barriada de l'Orto de Galle.

Una altra dels senyors Nonell, Tusquets, Nadal i Tusell concedint 130 pessetes per a repartir en premis als carrers millor guarnits de la barriada de Gràcia amb motiu de la festa major.

Una altra dels senyors Nonell, Tusell i Nadal concedint 150 pessetes a l'«Artesa» de Gràcia amb motiu dels Jocs Florals que organitza per la festa major de Gràcia.

Una altra dels senyors Maynés, Rocha, Anquer i Viza concedint 100 pessetes a la Cooperativa d'empleats i operaris de «El Siglo» per la construcció de cases barates amb motiu del festival que se celebrarà el 15 del corrent al camp de futbol Europa.

Una altra dels senyors Junyent, Blot i Massot concedint la representació de l'Ajuntament a don Pere-Carol Martí per a assistir al Congrés dental espanyol que tindrà lloc a Madrid el 4 de setembre.

Una altra dels senyors Gabarró, Maynés, Blat, Junyent, Domènech i Trius concedint plantes i guarniments a l'entitat Renovació Lliberal Autonomista del carrer Rolanda, 3, amb motiu del festival que celebrerà el 24 dels corrents a benefici dels pobres de la barriada.

Una altra dels senyors Maynés, Blot, Massot, Bremón, Duran, Viza, Tusell, Carrasco i Guarro perquè, com en anys anteriors, el dia 11 de setembre assisteixi l'Ajuntament en corporació, amb la Banda Municipal, a la col·locació d'una corona a l'estatut d'En Rafael Casanova, concedint 50 pessetes a la Comissió organitzadora de l'homenatge.

Totes han estat aprovades.

MOCCIONS

El senyor Bordas diu que havent-se de firmar un dia d'aquests l'escripció d'adquisició del Parc Güell i, per tant, passant a ésser propietat de l'Ajuntament, s'exigeixi dels actuals propietaris que el remetin amb el degut estat de conservació.

El senyor Quirós denuncia que dies enrera un llacer, acompanyat d'un guàrdia municipal, va agafar un gos, complint les Ordenances Municipals, i un guàrdia civil, revolver en mà, amenaçant-lo amb «levantar la tapa de les cosses», l'obligà a tancar al seu deure deixant anar el gos.

Caldria que el senyor alcalde es dirigís al cap de la guàrdia civil assabentant-lo del fet i demanant-li que els individus del dit Cos, que tenen per missió fer complir les lleis i les disposicions, no siguin els que, ara en mà, ataquen els agents de l'autoritat municipal obligant-los a tancar les lleis.

El president va declarar closa la sessió a dos quarts de set de la tarda.

BIBLIOTECA LITERARIA

El Vicari de Wakefield

GOLDSMITH

Traducció

J. Farran i Mayoral

Preu 2'50 ptes.

ALS SUSCRIPTORES DE EDITORIAL CATALANA, S. A. I A TOTS ELS NOSTRES LLEGIDORS

Enquadrernem en tela tots els volums sortits de les nostres BIBLIOTECA LITERÀRIA i BIBLIOTECA CATALANA

Enquadrernació i tapes: 2 pessetes

Tenim un bon estoc de llibres de les dues biblioteques ja enquadrernats en tela a 4'50 pessetes l'exemplar

Viles de Catalunya: SITGES

L'altar major de la parròquia

(Fot. Torradella)

Sitges vista des d'un hidroplà

Cau Ferrat i Maricel

(Fot. Canals)

PLENITUD

Qui volgués copsar el moment actual de la vida del nostre poble per a oferir-lo a la consideració dels lectors de LA VEU, aquestes dies que el nom de Sitges perdureix més sonorament les oïdes de tot Catalunya, es trobaria amb càlides imatges on figurar l'esguat, no essent prou el Baudelaire espiritual d'avui per a recollir-les i anotar-les.

Es fama que, sense caure en narcisisme, Sitges posa una cura especialíssima a presentar-se constantment bella, amb les fletres comprensibles d'una donzella de divuit anys per a qui qualsevol desig de la vetlla reanata, l'endemà, un tast exquisit. Els joells de l'art que altres cobegen, per a ella són; la brillantor mundana de les platges de moda, en ella es concentra; les gràcies ingents de la saga, en ella tenen un exponent inimitable.

Com tots els centres de gran activitat, la Vila Blanca pren extensió, construint-se quotidianament la Sitges nova. Terramar és alhora realitat i promesa; l'Autòdrom Nacional en projecte, a l'estil dels de Brookland i Los Angeles, passa per la gestació natural dels infantaments magnífics; les edificacions sanitàries i alegres, per als obrers s'aixecaran sota del nostre cel dins un termini no llunyà; el Casino dels estiuants rivalitzarà, superant-los, amb els millors de la Península.

Mentrestant, hi ha qui vigila perquè la creixença del nostre poble, ajudada per generoses intervencions, no malmeti la seva psicologia. La Joventut Nacionalista està organitzant l'ensenyament en les escoles de la Gramàtica Catalana, Història i Geografia de Catalunya, els quals estudis seran coronats a fi de curs per solenns exàmens a presència de l'Associació Protectora. La catalanitat de la vila, algunes voltes fofegada o preterida, envairà les joies consciències, executant la part essencial del nacionalisme: catalanitzar els catalans. L'estiug del Cau Ferrat no podia consentir per més temps els òxids provincialistes.

Cal remarcar que això es produeix precisament en veure's Sitges governada per patricis purs, íntegres i clàssics, per aquesta selecció que presideix amb la seva mentalitat rectora. En Josep Planas i Robert, l'alcalde popular a qui la vila ha dedicat suau un cordial i fervent homenatge, vessant en les llànties votives de totes les ànimes l'oli transparent de la fe en els més esplendorosos destins de la nostra terra.

SALVADOR SOLER.

El nacionalisme a Sitges

Pels carrers albesims de Sitges, rutes fosques de les nits d'hivern, confidadors al recolliment i a no parlar massa alt per no profanar la beatitud del capvespre (aquells capvespres tan deliriosament agradables a Marian Manent!); o, a l'estiu, per les amples vies de la Ribera (tan odorants quan el sol és post!) Davant la mar infinitíssima de Sitges, i vora el nos-

tre paisatge, tan ordenat i perfecte, la idea de Pàtria també hi havia de florir, i hi florí amb aquella gràcia i aquell espiritualisme corresponents a les blanques ratlles de Sitges.

En Pi i Margall tenia a Sitges, com a tot Catalunya, molts adeptes. El seu orgue era «La Voz de Sitges», que més tard es transformà en «La Veu de Sitges», portanveu del Nacionalisme sitgetà.

El primer que vingué a predicar el Catalanisme a Sitges fou En Folguera i Duran, l'eminent patriota de la Unió Catalanista. Aleshores començà a arrelar-se la idea de Pàtria en la nostra vila, i quan morí En Pi i Margall, els nostres republicans federals, atrets per les doctrines que predicava el doctor Robert, anaren ingressant al Catalanisme.

No obstant, la consolidació definitiva a Sitges del Nacionalisme català fou l'any 1917, quan, malalt En Prat de la Riba, vingué a refer-se en la nostra vila. Llavors, i havent-hi l'escala de presentar-se pel nostre districte electoral candidat de la Lliga Regionalista, es fundà el Centre Nacionalista Català que s'adherí a la seva política.

Fins l'any 1916 ocupà el govern de la vila una coalició denominada «Acció Administrativa», integrada en sa major part per federals. Una sèrie de causes que fóra vast de ressenyar, l'esmentat any 1916, a les eleccions municipals que se celebraren fou derrotada «Acció Administrativa» per 3 vots. Ran de la derrota el decoratament s'apoderà d'ells, i per dos anys els seus regidors s'allunyaren absolutament del Consistori. Ja l'any 1918 es formava la minoria nacionalista, minoria que ha durat quatre anys, fins avui, que ja és majoria, realitzant des dels escons presidencials una bella tasca de catalanització i moralitat administrativa.

Suau la joventut sitgetana ha manifestat el seu ardent patriotisme. El Pòmpol de Joventut donà l'estiu passat una tanda de conferències culturals deglossades per homes tan eminents com J. V. Foix, Marian Manent, Ivon l'Escop, Aureli Capmany i Miguel Utrillo, i celebrà per primera vegada a la nostra vila, i d'una manera molt escalent, la commemoració patriòtica de l'Onze de setembre.

Aquest estiu, un centenar d'inscripcions ha plasmat d'una manera insospitada el pensament que fèrem uns quants amics de constituir una Joventut Nacionalista, les tasques de la qual han estat inaugurades brillantment.

La seva Secció de Sardanes ha obtingut que al Casino Prado hom hi toqués una sardana les tardes dominicals, i valent l'impetuosa que prenia a la nostra molt amada Sitges, la dansa nacional, honorables patricis han contractat per a la propera festa major — que s'escau el dia 24 d'aquest mes — i durant tots cinc dies, la cobla de sardanes «La Principal del Camp».

Altament, la Secció de Cultura ha aconseguit que als col·legis sitgetans s'hi establissin les assignatures d'Història i gramàtica catalanes. Ultra això, hom prepara la commemoració de l'Onze de Setembre d'una manera esplèndida, i la continuació de les conferències político-culturals tan encertadament empreses pel Pòmpol de Joventut l'any passat.

La Secció d'Excursions, no desdint de les altres, ha efectuat ja una ex-

L'alcalde Planas i Robert

cursió a Núria i Vil de Ter, i essent d'imminent execució altres anades pels voltants de Sitges, al Montseny i Poblet.

Ultra les tres seccions anomenades en què es divideix la nostra Joventut Nacionalista, existeixen la d'Esports — enfortidora de la raça — i la d'Esbarjos.

Hom preveu, doncs, per a un terme no llunyà la definitiva catalanització de Sitges. I com l'estrella lluminosa, al mot, el seny català, presidint la vila, la posta mar mediterrània, els nostres carrers polits i nets, la ratlla clara dels vinyars sitgetans, Maricel i Cau Ferrat, palaus meravellosos, i alla al lluny, creixent, esplendorosa i ardida, Terramar, la ciutat nova.

R. PLANAS IZABAL.

Sitges primitiva

Sense endinsar-nos en el pro és de la Història (això pertany als erudits) i sols per a satisfer els llegidors que desitgin saber quelcom de la nostra vila amb relació a «Subur», coordinarem les escasses nocions que posem, amb els treballs dels recerca-dors, per anar a raure al que generalment és estatut com a origen de la nostra població, que per la blancor de les cases, la ufana dels seus jardins, les seves construccions segellades per l'art, l'encis dels afores i la nitidesa de tot lloc, és qualificada com el més bell radó de la nostra costa lluminosa.

Mercès a les troballes de la cova de Sant Llorenç, distant mitja hora de la vila, gairebé al cim d'una de les altivoles muntanyes de cortia suavisima que l'encerolen, s'ha obert un nou viarany per esbrinar i definir els primers pobladors d'aquestes contrades. Fins l'any passat, que don Miguel Utrillo, sospitant l'existència de material prehistòric, s'entengué l'excavació de la dita cova, hom no sabia res de cap detall descobert en tot el terme de Sitges.

Consisteix el material excavat en ossos humans i de cervat, diversos fragments d'objectes de terra cuita, destrals de pedra, etc., tot del període neolític. Per l'abundància del material extret i el que probablement encara hi resta, es dedueix que durant força temps una tribu de gent s'era establerta en aquesta balma.

Amb tot i mancar aquest descobriment en les dades en què els historiadors s'han nodrit fins a l'estudi d'a-

questa comarca, fonamentant-se en la certa existència d'un gran poblat ibèric a Olerdola, preceptuant la creença en un punt de contacte d'aquesta ciutat amb la costa, que per la proximitat i fàcil comunicació amb la riera de Canyelles (que desguassa prop de Terramar), suposen que fou, poc més o menys, en el lloc on actualment està emplaçada la Sitges. Es, doncs, argumentada la possibilitat d'una població ibèrica; i, si manca una demostració palpable, és l'existència, en la part vella de la vila, de nombroses «sitges» (naturalment d'època més recent) que són dipòsits on antigament guardaven el blat. Cal tenir present que aquest terme «sitja» és d'origen ibèric. Els romans utilitzaven també aquests graners, i podria molt ben ésser que a la nostra vila s'hi haguessin «estajats» puix al segle passat, en el lloc conegut per la «Torreta», amb motiu de l'enderroc d'una de les tres torres de guarnició i defensa que durant l'Edat mitjana estaven emplaçades al volt de la muralla, fou trobada una moneda d'August.

En textos antics s'alludia una important ciutat que tenia al seu emplaçament prop d'Olerdola. En les descripcions de viatges per la costa catalana, els grecs anomenaven la ciutat de «Subur» entre el riu Llobregat i Tarragona, i adhuc algun geògraf d'aquell temps deixà assenyalada la seva situació geogràfica, en termes no prou concisos, segons sembla, i, demés, existeixen contradiccions que embullen una justa determinació. Sabem, per conducte peculiar, que un distingit geògraf, darrerament, amb seus estudis, ha tret l'entrellat esclerint el lloc on degué aixecar-se aquesta preada ciutat del Mediterrani, declarant que no devia ésser més enllà del lloc conegut per «l'alguia dolça», ni més lluny que el lloc de la costa en front mateix d'Olerdola.

Tenint present que fins a mitjan segle passat Sitges era el port principal del Penedès (l'espai limitat ens priva de transcriure la vida i el moviment de vaixells de la nostra vila durant l'Edat mitjana) i que trans portaven el vi de bona part de la comarca penedenesa arreu del món, en l'edat de ferro; quan la colonització grega, el tràfec devia ser d'alguna importància.

Podria molt ben ser, malgrat la manca de troballes ho enfosqueixi, que s'escaigués ser Sitges la successora de Subur, i, si esguardem l'estructura de les ciutats com Tarragona i Empúries notem una certa semblança amb la situació de la nostra vila; de tal faisc, que en un lleuger aleteig de la fantasia ens sembla descobrir l'opulenta Subur, colònia dels grecs portadors d'una bella norma de civilització, al peu de la platja, i damunt d'un petit turó la població indígena en constant comunicació amb els amables estrangers, qui placidament mercadejaven amb els muntanyencs del Penedès davallant pel fàcil camí de la riera, freturosos de baratar el fruit de llurs camps pels formosos objectes d'utilitat que els grecs trametien.

Es indubtable l'establiment d'una colònia hel·lenica en aquestes platges, ja que a Olerdola s'han fet algunes troballes de riquíssima ceràmica, i això palesa que els que hi vivien estaven en contacte comercial amb els grecs, i, com ja havem manifestat,

est, el mitjà més practicable per anar d'allí a la costa és la riera de Canyelles.

Quan la vinguda dels àrabs (que envairien totes les contrades ibèriques) caiguiren a llur escomesa les poblacions del Penedès i segurament la nostra vila, que, per tenir els afores abruptes i per dominar-se en els cims molt enllà de la mar i gran tros de la comarca, degué ser llur presa predilecta, i horribosos combats es degueren lluitar amb els nostres antecessors. I més tard, quan els primers comtes de Barcelona, amb el noble afany de radimir els catalans retuts, subjectes al domeny dels invasors, reconqueriren el Penedès i la nostra costa, la bella Subur devia ésser un munt d'enderrocs, i llavors vestiren, en el petit turó que s'endinsava damunt del mar, llurs cellers i llocs de magatzematge per recomençar el comerç estroncat, i l'anturallaren i aixecaren un castell, per defensa dels àrabs cobejadors, que sovint atacaven la costa.

En el lloc on avui estan emplaçades les cases dels pescadors, diverses vegades, remouent terreny, s'hi han trobat vestigis de construccions que podrien ser vestigis de la Subur desapareguda. Si bé és veritat que la falta de troballes en ceràmica és absoluta, no té res d'estrany, ja que fins en l'actualitat, en dies de mar tolla, les onades inunden aquesta part de població.

Queda vagament esbossat l'origen de la vila nostrada, que sembla salvar la gràcia i la silent harmonia de la Subur abscondida, ultra el llegat perdurable de la malvasia que els grecs trasplantaren generosament, fent-la germinar en les vinyes verges d'aquí.

J. B. PUIG MESTRE.

Sitges, 17 d'agost de 1922.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICACIÓ, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

Balneari Pavelló de Mar

Gran Cafè-Restaurant

Coberts a la carta tot l'any
Servei acurat

Banyos d'onades

Telèfon 372 : SITGES

BANC DE VILANOVA

SUCURSAL DE SITGES

RESUM DE LES
OPERACIONS A
QUE ES DEDICA

Préstecs amb firmes acreditades o amb garantia de valors cotitzables, monedes i resguards de dipòsits en aquest BANC. — Descompte de lletres, xecs i altres efectes negociables. — Curs sobre les principals places d'Espanya i estranger. — Comptes corrents comercials, de crèdit i estalvi. — Dipòsits de metàl·lic a la vista i a terme fix amb interès. — Dipòsits en custòdia de valors, monedes, joies i documents. — Calxes de lloguer. — Compra, venda i negociació de valors. — Ordres de Borsa. — Subscripcions a emprèstits. — Negociació i cobrança de cupons i títols amortitzats. — Gestió de canvis, conversions i agregació de fulles de cupons. — Compra, venda i canvi de monedes i bitllets estrangers i espanyols. — Informes comercials. Telèfon 382

MAGATZEM DE CEMENTS

AGENCIA de TRANSPORTS
DE DOMICILI A DOMICILI

de
Gregori Miravent i Ill

Carrotera Nova, n.º 6

Telèfon 377

SITGES

Representant de

Transporta Econòmics

S. A. a P. V.

Plaça de St. Josep Oriol, 2

BARCELONA

LA IGUALADINA a G. V.

Encàrrecs i equipatges

Sant Pau, 2 - BARCELONA

DE TOTES MENES I CALÇ HIDRAULIQUES DE
LA IMPORTANT I ACREDITADA FÀBRICA DE

D. JOSEP FRADERA

Dipòsit de rajoles de València
i maons de totes menes

Arrimadors de diferents dibuixos. — Tubs
de diversos tamanyos. — Dipòsits i safareigs armats. — Materials de construcció

Terramar Sitges

Park-Hotel

Habitacions amb la millor instal·lació sanitària coneguda, refinadíssima cuina, banys d'onades, atraccions, festes mundials, lloc de moda per l'actual estiu. Omnibus a l'estació. — Telèfon 341.

Salvador Forment

Taller de
Fusteria

Treballs
artístics

Sant Gaudenci, 2 i 4

SITGES

Bartés G. ans i C. a

Fabricació dels calçats
model planta de goma,
de gran resultat, marca
«**ROYAL**», patentada,
i els nous tipus amb sola «**Neolin**»,
cosits Goodyear

Plaça d'Espanya, 1

SITGES (Barcelona)

FARMACIA MARIA TERESA BANAPRES

Medicaments químicament purs. Especialment nacionals i estrangers. Al·lèrgies, micos, micidials. Origen pur. Injeccions. Ortopèdia. Herboristeria. Perfumeria selecta, higiénica i de tocador.

Crema i loció especial per a treure els grans i rojors de la cara etc. Per més facilitat de la clientela, es detallan les essències, aigües de Colonia, Rhum quina, etc., etcètera, a preus molt econòmics.

Major, 46
SITGES

BASCULA AUTOMATICA GRATIS

COLMADO CONFITERIA L'ESTRELLA

Llonganisses
i mantegues
de pròpia
fabricació

Pa de Viena.
Objectes per a present

Major, 42
Telèf. 393

SITGES

GRAN HOTEL SUBUR

Situació immillorable
en la mateixa platja

TOT CONFORT

50 habitacions amb llum elèctrica i aigua corrent. — Calefacció. — Timbres
Gabinet de banys. — Telèfon. — Fotografia. — Sala de lectura. — Garatge

Telèfon 370

SITGES

VINS FINS DE TAULA
DE L'EXCEL·LENTÍSSIM SENYOR
COMTE DE GUÉLL

GRAN APERITIU GARRAF

Despatx:
Comte de l'Asalto, 5.
BARCELONA

Telèfon
1441 A

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

UNA VENDE

Es diu que en pública subhasta ha estat adquirit per 90.000 pessetes el vapor «Teresa Taya», pel capità que el manava darrerament.

EL GEL

L'Oficina Hidrogràfica de Washington, ha publicat un avis per als navegants, en el qual es diu que les penques de gel no amenacen ja la derrota normal d'estiu, pel qual motiu es retiren els vaixells de vigilància, recomanant als transatlàntics tornar a la derrota normal d'estiu en la forma següent: els vaixells, que, anant de tornada de l'Oest, els quals travessaven el meridià de 47° W. en el paral·lel de 41° N., i els que naveguen de tornada de l'Est, hauran de travessar l'esmentat meridià de 47° W. pels 40°30' N.

Moviment del Port el dia 23

VAIXELLS ENTRATS:

Pailebot espanyol «Joven Paquito», de Palamós, amb càrrega general.
Vapor anglès «Carpio», de Vigo amb plom.
Pailebot espanyol «María Antonia», de Palamós, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Ampurdanés», de Palamós, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Mahón», de Mahón, amb càrrega general i 68 passatgers.
Vapor espanyol «Cabo Huertas», de Santander, amb càrrega general i 44 passatgers.
Xabec espanyol «Antoneta» de Soller, amb càrrega general.
Pailebot espanyol «Elisa La Roda Ferrer», de Cádiz, amb blat.
Vapor italià «Ana Goldi», de Trieste, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Lluís Ripert», de Marsella, amb càrrega general.

VAIXELLS DESPATXATS:

Vapor espanyol «Claudio López», amb càrrega general, cap a Manila i escales.
Vapor espanyol «P. de Sotrosteigui», amb càrrega general, cap a Veracruz i escales.
Goleta espanyola «Comercio», amb càrrega general, cap a Sant Feliu.
Veler italià «Caroline», en llast, cap a Terranova.
Vapor espanyol «Espanoletes», amb càrrega general, cap a Pasajes i escales.

Vapor espanyol «Cabo Santa Pola», amb càrrega general, cap a Bilbao i escales.

Llagut espanyol «Concha», amb ciment, cap a Sant Carles.

Veler italià «Fortunato», en llast, cap a Livorno.

VAIXELLS SORTITS:

Vapor alemany «Sestri», en llast, cap a Sousse.

Vapor alemany «Siracusa», amb càrrega general, cap a Hamburg i Sousse.

Vapor noruec «Rolf Jarl», amb càrrega general i de transit, cap a València.

Vapor espanyol «Trini», amb càrrega general, cap a Màlaga i escales.
Bergantí goleta italià «Cita de Suse», en llast, cap a Marsella.

Vapor espanyol «Almazora», amb càrrega general, cap a Vinaroç.

Accidents marítims

NOTES DEL LLOYD

Cullercoats, 20 d'agost. — Ha naufragat el vapor anglès «Manordillo», com a conseqüència d'haver topat amb el vapor anglès «Chindwara», davant de Bremerhaven. La tripulació s'ha salvat. El «Chindwara» té greus avaries. El «Manordillo» dula càrrega de carbó. El «Chindwara» anava de Bremen a Bombay.

Manila, 19. — El vapor japonès «Ryokai Maru», varat a Panagatan (Mindoro), pot ésser considerat com a perdut total. Ha estat abandonat per la tripulació.

Kobe, 19. — El vapor «Batavia Maru» ha arribat sense novetat.

Malmö, 19. — El vaixell a motor suec «Per» ha tingut avaries en carregar carrits de ferro a Ystad i embarca aigua. Haurà de descurregar les mercaderies i entrar en dic.

Reykjavik, 18. — Durant una boirada han varat a Langanes el vapor noruec «Varoy» i el bergantí noruec «Elliot».

Briehane, 19. — El vapor anglès «Arctura», en viatge de Melbourne a Yokohama, ha encallat a la badia de Moreton. Notícies posteriors diuen que ha pogut sortir-ne, sense avaries i sense auxilli.

Cardigan, 18. — Davant el port de Cardigan s'ha cremat el vaixell a motor «Princess Mary», restant completament destruït. No hi ha hagut desgràcies.

BORSA DE BARCELONA

23 d'agost de 1922

Cotització única del Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa i el Mercat lliure de Valors

SESSIONS DEL DIA. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: Es fa de Nords de 63'25 a 63'20 i a 63'25, Alacants a 63'45 i a 63'40, Andalusos a 52'10, i Cáceres variable a 34'90.
A la tarda, a la Casa Llotja: Es fa de Nords de 63'40 a 63'30 i a 63'40, Alacants de 63'40 a 63'55 i a 63'50, Andalusos a 52'20, Colonials a 64'25 i a 64'00, Cáceres variable a 34'95 i a 34'85, Crèdit i Docks a 18'60, i Filipines a 199'75.

Cotització de valors tractats al comptat i no inscrits encara en el Butlletí Oficial

Barcelona Traction and Light Power 7 1/2%, «1921», a 99'00.
Barcelona Traction and Light Power 7 1/2%, a 105'00.
Barcelonesa de Navegació 6 1/2%, a 61'00.
Obligacions Espanyola Colonització 6 1/2%, a 95'00.
Elèctrica del Cinca 6 1/2%, a 84'00.
Grans Molins Bascos 6 1/2%, a 90'00.
Acers Sant Martí 7 1/2%, a 69'50.
Mines de Potassa «Súria» 7 1/2%, a 100'50.
Trasatlàntica 6 per 100, «noves», a 104'75.
Teneria moderna 7 per 100, a 98'00.
Municipis de l'Exposició 6 per 100, a 97'00.

AL COMPTAT (Reproduït del Butlletí Oficial)

Canvis estrangers		Tresor v. 5 1/2% gener 1924. B103'30		Segovia 74'25		Bonsos E. 6 1/2% 81'80	
		Febrer a 100'00		E. Almansa 75'00		Produ. Forces M. 85'50	
		B102'70		Almansa 82'00		Reg. Llevant 87'50	
				Almansa 82'00		Hisp. Amer. d'E. 96'50	
				Almansa 82'00		Bonsos 97'75	
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			
				Almansa 82'00			

torneig del pes lleuger, del B. B. C. contra Hilari Martínez, del C. B. C.

REM

En temps esplèndid i davant d'una nombrosa concurrència van tenir lloc a Gant, el passat diumenge, els Campionats de Rem de Bèlgica, els resultats dels quals, demostren, pels detalls tècnics, que els remers seran duríssims competidors en la lluita pels Campionats d'Europa de la nostra ciutat.

Heu's aquí els resultats oficials: Quatre en punta: guanyat per la U. N. de Brussel·les, en 7 m. 22 s. Skiff: Guanyat per Rayman, del C. R. B., en 8 m. 12 s.

Dos en punta: Guanyat pel C. N. de Gant, en 8 m. 28 s. Doble escull: Guanyat per U. N. de Lieja, en 7 m. 26 s.

Vuit en punta: Guanyat per S. N. de Brussel·les, en 6 m. 38 s.

Hom veu, doncs, que els temps són bons i tot fa preveure que per a obtenir el títol de campions d'Europa s'entaularà una lluita ferma com poques voltes hagi estat.

Donarem extensos detalls quan a la secretaria de la nostra Federació es rebien les inscripcions oficials dels equips belgues.

D'un moment a l'altre són esperades també les inscripcions de França, Suïssa i Itàlia.

D'espectacles

Ha mort en aquesta ciutat, el conegut agent artístic senyor Dórix.

Al seu enterrament, efectuat ahir, hi van assistir molts elements de la vida teatral barcelonina.

Procedent de París, Londres, Bèlgica, Alemanya, Dinamarca i Itàlia.

ha tornat a Barcelona M. J. V. Gannau, director artístic de la companyia equestre-mimico-acrobàtica que des del dia 2 del vinent mes de setembre actuarà a la pista del Teatre de Novetats.

S'han escriturats números que cridaran l'atenció dels aficionats amb que compta a la nostra capital aquest gènere d'espectacles.

A l'elenc hi figura Prastelliro, jugador italià; el capità Westerhold, el qual, en un vapor construït per ell, demostrarà els últims avenços de la telegrafia sense fils i de les ondes herzianes, així com també l'explosió de mines, el dispar de canons i altres diverses maniobres navals i també la fantàstica il·luminació del vaixell.

Un poney junt amb una mixta família de gossos i gats ens presentarà, en còmic treball, M. Gautier. No van a quedar entera els exercicis d'art i força. «Les Stadium» són les encarregades de demostrar-ho, així com també la lleugeresa serà exercida per la renomada «Troupe Margland», composta per quatre saltadors a la bascula. L'origina l'parella «Lvy Prhee», donarà a conèixer uns exercicis de força dental, i els «The Julios» amb llur acrobàticisme. «Les Royal Boys», ballarins, integraran aquest programa, en el qual no pot mancar el número equestre, ja que la pista de Novetats, està suficientment dotada per a realitzar la dita classe de treballs. «Los Freres Cholot», que gaudeixen fama d'excel·lents jockeys, realitzaran exercicis, i la bellíssima «Mis Lelyro», notable artista, en el «fil de fer», cridarà l'atenció amb les seves novetats.

Un poney junt amb una mixta família de gossos i gats ens presentarà, en còmic treball, M. Gautier. No van a quedar entera els exercicis d'art i força. «Les Stadium» són les encarregades de demostrar-ho, així com també la lleugeresa serà exercida per la renomada «Troupe Margland», composta per quatre saltadors a la bascula. L'origina l'parella «Lvy Prhee», donarà a conèixer uns exercicis de força dental, i els «The Julios» amb llur acrobàticisme. «Les Royal Boys», ballarins, integraran aquest programa, en el qual no pot mancar el número equestre, ja que la pista de Novetats, està suficientment dotada per a realitzar la dita classe de treballs. «Los Freres Cholot», que gaudeixen fama d'excel·lents jockeys, realitzaran exercicis, i la bellíssima «Mis Lelyro», notable artista, en el «fil de fer», cridarà l'atenció amb les seves novetats.

Espectacles

ELDORADO

TOURNEE de la eminent cobejadora

LA GOYA. — Fornosíssims programes. Projectió de notables pel·lícules. Exits extraordinaris del GRAN QUADRO D'ATRACCIONS: LES TUMILETS (La Baldufa humana); CARMELETA SEVILLA, ballarina; JOE AND FALLON, ballis anglesos. **SANZ**, amb la seva popular col·lecció d'autòmats. Canvi de programa amb la desaparició del famós DON LLIBORI i la eminent cobejadora, ídol del públic, LA GOYA, amb les més grans creacions del seu repertori. Represa de LA CRUZ DE MAYO. Demà, divendres: TOT AUTÈNTIC. Tots els dies, variació de programa, figurant-hi les composicions de més èxit. — Aviat: Debut dels magnífics artistes SELMA RIBEL, JORNIS, VALENTIN DE GAZULLI i el gran RAMPER.

Teatre Novetats Circ Equestre

Temporada de tardor i hivern. El dia 2 de setembre de 1922

Inauguració de la temporada

amb una grandiosa companyia de Circ composta de colossals atraccions totes noves a Espanya figurant-hi entre elles la

8a meravella del món

RASTELLI

Unic en el seu gènere

TEATRE COMIC

Avui, dijous, tarda, a dos quarts de cinc. Primer: «Carceleras»; segon: «La gatita blanca»; tercer: «La manta zamorana». Butaca amb entrada, 1'50. General, 0'50. Nit, a tres quarts de deu

«El chiquillo»; segon: «La manta zamorana»; tercer: l'èxit del dia

Que és gran Barcelona!

Diorama

Sensacional programa per a avui, dijous, projectant-se les següents pel·lícules: «Una secta zoològica». «Per on ve la ditxa». «L'amor i la llei de l'embut». «El noi del colmado».

PARC

Avui, dijous, a les deu, BOXA — SARION contra BOSCH HERRERO contra GIRONES C. ARACIL contra R. GARCIA C. SANCHE, campió del torneig, pes lleuger, contra H. MARTINEZ Tots els combats a 4 rounds de 3 minuts. ENTRADA, UNA PESSETA. NOTA: Una Asegura domènica la vetllada, el públic no tindrà dret a reclamacions.

TURO PARK

Avui, tarda, Putxinellis per als nòis. Nit, concert per la BANDA DE CAÇADORS DE BARCELONA. Cafè-Restaurant, coberts a pessetes 750 i a la carta. Autòmats de la Plaça de Catalunya al TURO-PARK. ENTRADA DE PASSEIG, 50 CENTIMS. DEMÀ DIA DE MODA

Frontó Principal Palace

Avui, nit, dos interessants partits.

Terramar (Sitges)

PARC-HOTEL Magnífic Parc. Atraccions. Cinema a l'aire lliure. Banyes

d'onades. Festes continues. Grans vols i viatges en avió diàriament. Omnibus a l'estació. Telèfon 341.

EDEN CONCERT

Assalto, 12. — Tarda i nit, la sensacional atracció LES ESTATUES VIVES, escultures animades. Orquestra Tzigans Planas.

Els que viatgen poden adquirir LA VEU als següents llocs:

MADRID. — Gener i C. «Mídiva», Centre de subscripcions i cobraments, Tudescos, 39 i 41, baixos.

També es ven al quiosc del carrer d'Alcalá, cantó a Peligros, de l'eco Patrici Lujan.

A SEVILLA: Al carrer de Sierpes, 62.

A VALENCIA: A «La Correspondencia de Valencia», Mifana, 7 i 9.

A PERPINYA: Francesc Comellas.

A PORT-BOU: Jaume Subirana.

A LISBOA: Al Palau Conde d'Alma, Largo S. Domingos, 11.

A LISBOA: «Tabacaria Restauradores» i «Messegeries de la Presse», rua d'Ouro, 146.

A PALMA DE MALLORCA: Gabriel Lirola, quiosc del Born.

A OPORTO: Rua Santa Catarina, 53.

A COIMBRA: L. Miquel Bombarda.

A BRAGA: Conde de la Rocha (agent).

A FUNCHAL: Jacint Figueira (agent).

A PARIS: Kiosque Franco-Italien, 16, Vaudeville, Boulevard des Capucines

Anuncis

Correspondència

Tenim a disposició del públic un servei especial de

CASILLES

Llista particular

per a rebre la correspondència Servei ràpid i esmerat

EMPRESA IDEAL D'INFORMACIÓ Rbla. Flors, 16, baixos Telèfon 4.863-A.

ASSUMPTES ADMINISTRATIU

Assessoria i representació de Societats Mercantils i Industrials i Particulars davant l'Hisenda, oficines públiques. Consultes referents a comptabilitat comercial. Lletres del Timbre i de Utilitats. Contribució industrial, Impostos, etc. Isidre Rius. CARRER JOSEP A. CLAVE, núm. 7, segon, segona. Despatx de 9 a 11 del matí i de 4 a 6 de la tarda

COPIES Circulars

reproduïdes en l'aparell MULTIGRAPH LES MES PERFECTES

Casa Garcia Suarez 38, Rambla Catalunya Telèfon 4335 A.

ROBES

a terminis sense fiador, a deu rals setmanals. Raó: plaça Bonassués, 2, kiosc de brodat.

AFERS DE QUINTES

i ingrés de Quotes militars ISIDRE RIUS

Josep A. Clavé, núm. 7, 2n 2. Despatx de 9 a 11 i de 4 a 9

Demandes

MODISTA

es necessita per a encarregar-se d'una gran novetat. Escriure 561, Rbla. Flors, 16 (Anunci)

Vendes

Joies d'ocasió

Safates i serveis de plata, a pes. Compror or, plata, platí, brillants i perles.

Juvelier de J. Núñez Rambla de les Flors, 8 A Cardenal Casañas, 8.

Ventiladors

des de 35 ptes. LAMPARES PHILIPS, preus de fabrica. Existències en tots els tipus. MAGATZEN DE MATERIAL ELECTRIC, carrer de GRAVINA, núm. 8.

Bocois mig gruix

Castanyer reparats. Ptes. 35 Roure Joan E. clasans Milà

VINS

Vilafranca del Penedès

Salut : Força : Vigor : Joventut HISTOGENIC PUIG JOFRE

L'ideal dels reconstituent. Rehabilita des dels primers dies els organismes agotats per la TUBERCULOSI, ANEMIA, NEURASTENIA i demés afeccions CONSUNTIVES Vintanys d'èxit. — PREMIAT pel Congrés Internacional de la Tuberculosi de 1910.

Demani's a totes les farmàcies

Catarro dels nòis

L'Anti-cataral BORBONET, és el veritable específic acurat per a curar en pocs dies la Coqueluche, Bronquitis de tota mena de to de les criatures. Farmàcia de l'autor, Carders, 44; Doctor Andreu i J. Viladomat, Rambla de les Flors.

Medicaments

químico-mèdica, especials farmacèutics aigües minerals, es reben directament dels punts d'origen. Farmàcia de Botell Balta, Rambla de Catalunya núm. 1, cantó a l'entrada de l'Universitat

BIDONS

nous i usats, de totes classes i cabides. D. C. LORDOGLOR, Portaferrissa, 18. Tel. 1172 A.

Panyos i Drills

J. Mir Vil·les, S. A. Rda. Sant Pere, 15. Liquidem a preu de cost l'existència d'últim en Panyeria, Drills i Forros. Recomanem sastres. Ven des a l'engros i detall. Retalls els dilluns i divendres.

Lloguers

Pianos de lloguer de ràpids preus. Bruch, n.º 78, entresol. C. BIEGER.

Sabó «La Oca»

Fabricant: J. ALERMA-MATARO qualitat superior

FOTÓGRAFS

Compraria fons de saló vell, però que estigui ben conservat. També m'interessen alguns mobles. Escriure J. C. 44 d'aquesta Administració.

VINS DE TAULA MARICEL-MALVASIA SITGES

Cellers B. Carbonell i Batlle

Demaneu-los als Hotels i Restaurants

BALNEARI La Puda de Montserrat

Temporada de 15 de juny a 30 setembre

Aigües termals, radioactives, sulfurado-sòdico-azoades Tractament hidro-mineral de l'Artritis, Reuma, Herpes, Avariosos i malalties de la pell.

Vaporaris (de fama mundial), etc., per a combatre la predisposició als catarros (nasal, laringi, pulmonar, etc.), bronquitis, ofec i afeccions post-grip.

Viatge: Línia Nord. Estació Olesa. Automòbil als trens 8'04, 13'27 i 17'47, de Barcelona. Informes: Diagonal, 460 o Balneari. — Telèfon 507, grup Martorell.

Taller de Calçat per a Senyora i Nen

RAMON PORTA

Sant Francesc, 23 Telèfon 389

SITGES

Vi Moscatell

Vda. de Robert

Exportació per tot el món

Sitges

CENTRE DE PRODUCTES CERAMICS

Mosaics : Rajoles de València Baldoses i altres articles de Ceràmica : Waters anglesos i país : Banyeres i altres articles sanitaris

JOAQUIM YMBURO

SANT BARTOMEU, 42 Telèfon 338 i 339

Arrambadors de tots colors

Representant de la Rajola Belga marca H, de la casa GULLIOT, de Brussel·les

Sitges